

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

Geconsolideerde jaarrekening

GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Duizend euro	TOELICHTING	2016	2017
Omzet	F9	10.443.541	11.947.264
Andere bedrijfsopbrengsten	F9	59.813	71.965
Bedrijfsopbrengsten		10.503.354	12.019.229
Verbruikte handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	F9	(9.040.437)	(10.324.428)
Bezoldigingen en personeelsvoordelen	F10	(636.071)	(700.706)
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	F9	(192.278)	(203.703)
Andere bedrijfskosten	F9	(379.664)	(470.015)
Bedrijfskosten		(10.248.451)	(11.698.853)
Opbrengsten / verliezen van andere financiële activa	F12	(5.937)	(8.286)
BEDRIJFSRESULTAAT		248.966	312.090
Financiële baten	F11	4.829	4.354
Andere financiële lasten	F11	(19.962)	(34.813)
Wisselkoersverliezen en -winsten	F11	(2.535)	(6.864)
Aandeel in het resultaat van de ondernemingen	F17	16.786	29.555
Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening		248.084	304.322
Belastingen op het resultaat	F13	(56.420)	(75.178)
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		191.663	229.143
Resultaat uit stopgezette bedrijfsactiviteiten (*)	F42	(50.303)	(2.893)
RESULTAAT VAN DE PERIODE		141.360	226.251
waarvan minderheidsbelangen		10.636	14.308
waarvan aandeel van de Groep		130.724	211.943
Euro			
Winst per aandeel uit bedrijfsactiviteiten, basisberekening	F39	0,83	0,98
Totale winst per aandeel, basisberekening	F39	0,60	0,97
Winst per aandeel na verwatering uit bedrijfsactiviteiten	F39	0,83	0,97
Totale winst per aandeel na verwatering	F39	0,60	0,96
Dividend per aandeel		0,65	0,70

(*) Toerekenbaar aan aandeelhouders van deze bedrijven

De begeleidende toelichtingen op de pagina's 101 tot 176 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële rekeningen.

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN

Duizend euro	TOELICHTING	2016	2017
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		191.663	229.143
Elementen die niet naar de resultatenrekening geherclassificeerd kunnen worden			
Wijzigingen als gevolg van de herwaardering van pensioenverplichten		(27.638)	6.464
Bewegingen in latente belastingen rechtstreeks opgenomen in componenten van niet-gerealiseerde resultaten		6.018	(4.167)
Elementen die naderhand naar de resultatenrekening geherclassificeerd kunnen worden			
Bewegingen in financiële vaste activareserves, beschikbaar voor verkoop		111	3.738
Bewegingen in kasstroomafdekkingsreserves		35.991	15.278
Bewegingen in latente belastingen rechtstreeks opgenomen in componenten van niet-gerealiseerde resultaten		(10.483)	(2.286)
Bewegingen in herwerkingen van omrekeningsverschillen		30.226	(83.661)
Niet-gerealiseerde resultaten uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	F23	34.225	(64.635)
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten uit stopgezette bedrijfsactiviteiten		(55.378)	(3.421)
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voor de periode		170.510	161.087
waarvan aandeel van de Groep		158.249	148.903
waarvan minderheidsbelangen		12.261	12.184

De impact van de latente belastingen op het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten heeft te maken met de indekkings- reserves met betrekking tot de kasstromen voor een bedrag van € (2,3) miljoen en met de personeelsvoordelenreserves ten bedrage van € (4,2) miljoen.

De begeleidende toelichtingen op de pagina's 101 tot 176 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële rekeningen.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

GECONSOLIDEERDE BALANS

Duizend euro	TOELICHTING	31/12/2016	31/12/2017
Vaste activa		1.727.409	1.945.675
Immateriële vaste activa	F14, F15	305.340	328.808
Materiële vaste activa	F16	1.070.403	1.301.411
Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	F17	195.332	153.008
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	F18	26.414	22.331
Leningen	F18	1.201	11.285
Handels- en overige vorderingen	F20	11.114	14.146
Uitgestelde belastingactiva	F21	117.605	114.686
Vlottende activa		2.164.857	3.169.985
Leningen	F18	14.787	1.750
Voorraden	F19	1.188.822	1.628.423
Handels- en overige vorderingen	F20	844.271	1.335.661
Terug te vorderen belastingen		32.517	36.036
Kas en kasequivalenten	F22	84.460	168.115
Activa uit stopgezette activiteiten	F42	253.484	-
TOTAAL DER ACTIVA		4.145.751	5.115.661
Eigen vermogen		1.848.045	1.862.637
Eigen vermogen van de groep		1.829.014	1.803.034
Kapitaal en uitgiftepremies		502.862	502.862
Overgedragen resultaten en reserves		1.559.969	1.584.442
Omrekeningsverschillen en overige reserves	F23	(144.200)	(202.517)
Eigen aandelen		(89.616)	(81.754)
Minderheidsbelangen		58.446	59.603
Elementen van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van de stopgezette activiteiten		(39.417)	-
Schulden op meer dan één jaar		491.290	1.168.752
Voorzieningen voor personeelsvoordelen	F27	337.907	342.813
Financiële schulden	F24	24.394	694.104
Handels- en overige schulden	F25	41.656	40.442
Latente belastingpassiva	F21	6.924	3.540
Voorzieningen	F29, F30	80.409	87.853
Schulden op ten hoogste één jaar		1.661.512	2.084.272
Financiële schulden	F24	400.786	313.868
Handels- en overige schulden	F25	1.161.371	1.639.817
Te betalen belastingen		57.666	62.830
Voorzieningen	F29, F30	41.690	67.759
Passiva uit stopgezette activiteiten	F42	144.908	-
TOTAAL DER PASSIVA		4.145.751	5.115.661

De begeleidende toelichtingen op de pagina's 101 tot 176 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële rekeningen.

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN MUTATIES IN HET EIGEN VERMOGEN

Duizend euro	KAPITAAL& UITGIFTE- PREMIES	RESERVES	OMREKENING VERSCHILLEN & OVERIGE RESERVES	EIGEN AANDELEN	MINDERHEIDS- BELANGEN	TOTAAL VOORT- GEZETTE BEDRIJFS- ACTIVITEITEN	RESULTATEN ELEMENTEN UIT STOPGEZETTE ACTIVITEITEN	TOTAAL EIGEN VERMOGEN
Balans bij het begin van 2016	502.862	1.501.290	(175.518)	(129.913)	52.577	1.751.299	33.671	1.784.970
Resultaat van de periode	-	181.203	-	-	10.460	191.663	(50.303)	141.360
Componenten van niet-gerealiseerde resultaten	-	-	32.513	-	1.712	34.225	(5.075)	29.150
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van de periode	-	181.203	32.513	-	12.172	225.888	(55.378)	170.510
Bewegingen in reserves voor op aandelen gebaseerde vergoedingen	-	-	3.820	-	-	3.820	-	3.820
Dividenden	-	(141.769)	-	-	(4.747)	(146.515)	-	(146.515)
Overboekingen	-	6.839	(9.094)	2.255	-	-	-	-
Wijzigingen eigen aandelen	-	-	-	38.041	-	38.041	-	38.041
Wijzigingen in consolidatiekring	-	12.405	4.079	-	(1.557)	14.927	(17.708)	(2.781)
Balans op het einde van 2016	502.862	1.559.969	(144.200)	(89.616)	58.446	1.887.460	(39.416)	1.848.045
Resultaat van de periode	-	214.836	-	-	14.308	229.144	(2.893)	226.251
Componenten van niet-gerealiseerde resultaten	-	-	(62.511)	-	(2.124)	(64.635)	(528)	(65.163)
Gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten van de periode	-	214.836	(62.511)	-	12.184	164.509	(3.421)	161.088
Bewegingen in reserves voor op aandelen gebaseerde vergoedingen	-	-	6.418	-	-	6.418	-	6.418
Dividenden	-	(147.796)	-	-	(5.640)	(153.436)	-	(153.436)
Overboekingen	-	4.512	(6.402)	1.890	-	-	-	-
Wijzigingen eigen aandelen	-	-	-	5.972	-	5.972	-	5.972
Wijzigingen in consolidatiekring	-	(47.079)	4.178	-	(5.386)	(48.287)	42.837	(5.450)
Balans op het einde van 2017	502.862	1.584.442	(202.517)	(81.754)	59.603	1.862.637	-	1.862.637

De wettelijke reserve van € 50,0 miljoen, die inbegrepen is in de overgedragen winst, is niet beschikbaar voor uitkering. Op 16 oktober 2017 werd elk Umicore aandeel gesplitst in twee nieuwe aandelen. Het aandelenkapitaal van de Groep op 31 december 2017 bestond uit 224.000.000 aandelen zonder nominale waarde.

De begeleidende toelichtingen op de pagina's 101 tot 176 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële rekeningen.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

GECONSOLIDEERDE KASSTROMENTABEL

Duizend euro	TOELICHTING	2016	2017
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		191.664	229.144
Aanpassing voor resultaat van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode		(16.786)	(29.554)
Aanpassing voor niet-kastransacties	F34	188.912	190.714
Aanpassing voor elementen die afzonderlijk vermeld of geklasseerd moeten worden onder de investerings- of financieringskasstromen	F34	66.731	98.274
Wijziging in de behoefte aan bedrijfskapitaal	F34	13.253	(275.509)
Kasstromen uit bedrijfsactiviteiten		443.778	213.070
Ontvangen dividenden		8.517	15.333
Belastingen betaald in de loop van het boekjaar		(65.301)	(74.449)
Ontvangen subsidies		(2.270)	(642)
NETTO OPERATIONELE KASSTROMEN	F34	384.723	153.313
Verwerving van materiële vaste activa	F16	(207.017)	(351.056)
Verwerving van immateriële vaste activa	F14	(80.764)	(25.621)
Verwerving van nieuwe dochterondernemingen, na aftrek van hun liquide middelen	F8	-	(211.508)
Verwerving van financiële vaste activa	F18	(8.554)	(119)
Nieuwe toegekende leningen	F18	(13.000)	(9.889)
Subtotaal van de verwervingen		(309.336)	(598.194)
Afstand van materiële vaste activa		4.337	5.414
Afstand van immateriële vaste activa		778	1.438
Afstand van dochterondernemingen en geassocieerde ondernemingen, na aftrek van hun liquide middelen		138.604	74.189
Afstand van financiële vaste activa		5.491	443
Aflossing van leningen	F18	750	20.033
Interne transferten	F34	(49.261)	-
Subtotaal van de overdrachten		100.698	101.516
TOENAME / AFNAME VAN DE INVESTERINGSTHESAUURIE	F34	(208.638)	(496.678)
Kapitaalwijziging minderheden		-	416
Verkoop (aankoop) van eigen aandelen		38.041	5.972
Ontvangen interesten		3.258	4.027
Betaalde interesten		(9.667)	(18.398)
Nieuwe leningen en aflossingen		6.490	562.072
Dividenden uitgekeerd aan Umicore-aandeelhouders		(138.266)	(150.682)
Dividenden uitgekeerd aan de minderheidsaandeelhouders		(4.747)	(5.640)
TOENAME / AFNAME VAN DE FINANCIERINGSTHESAUURIE	F34	(104.891)	397.768
Invloed van de wisselkoers		1.401	13.997
TOENAME / AFNAME VAN DE KAS- EN KASEQUIVALENTEN		72.596	68.400
Nettokas en kas equivalenten bij het begin van het boekjaar uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	F22	66.167	71.275
Impact van finale financiering voor stopgezette activiteiten		(67.488)	16.223
Netto kas en kasequivalenten op het einde van het boekjaar uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	F22	71.275	155.898
Kas uit stopgezette activiteiten		45.325	-
waarvan kas en kasequivalenten		129.785	168.115
waarvan krediet op bankrekeningen		(13.185)	(12.217)

De begeleidende toelichtingen op de pagina's 101 tot 176 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde financiële rekeningen.

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening voor de periode eindigend op 31 december 2017 en het jaarverslag, opgesteld in overeenstemming met artikel 119 van het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en opgenomen op de pagina's 1-51 en 89-177, werd voor publicatie goedgekeurd door de Raad Van Bestuur van 16 maart 2018. De jaarrekening werd voorbereid overeenkomstig de wettelijke en reglementaire bepalingen voor het opmaken van geconsolideerde jaarrekeningen van Belgische bedrijven. Ze bevat de rekeningen van de onderneming, van haar dochterondernemingen en van haar belangen in ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

F1 VOORSTELLINGSBASIS

De Groep presenteert de geconsolideerde jaarrekening volgens alle Internationale Financiële Rapporteringstandaarden (IFRS) zoals voorgeschreven door de Europese Unie (EU).

De geconsolideerde financiële staten worden uitgedrukt in duizenden euro, afgerond op het dichtste duizendtal, en werden opgemaakt op basis van het principe van de historische kost, met uitzondering van de onderdelen gewaardeerd aan reële waarde.

F2 WAARDERINGSREGELS

2.1 CONSOLIDATIE EN SEGMENTERINGPRINCIPES

2.1.1 DOCHTERMAATSCHAPPIJEN

Dochtermaatschappijen zijn alle entiteiten (inclusief gestructureerde entiteiten) waarover de Groep controle heeft. De Groep controleert een entiteit wanneer deze blootgesteld is aan, of de rechten heeft op, het variabel rendement ten gevolge van zijn betrokkenheid in de entiteit, alsook de mogelijkheid heeft om dit rendement te beïnvloeden met zijn macht over de entiteit. Dochterondernemingen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop de controle overgedragen wordt aan de Groep en worden niet langer geconsolideerd vanaf de datum waarop deze controle ophoudt te bestaan.

Toelichting F5 geeft een overzicht van de betekenisvolle dochterondernemingen van de Groep op balansdatum.

De Groep past de overnamemethode toe voor het boeken van bedrijfsacquisities. De overgedragen vergoeding voor de overname van een dochteronderneming is de reële waarde van de overgedragen activa, de verplichtingen opgelopen door de vroegere eigenaars van het overgenomen bedrijf en de aandelenbelangen uitgegeven door de Groep. De overgedragen vergoeding bestaat uit de reële waarde van elk actief of passief op grond van een voorwaardelijke vergoedingsregeling. Identificeerbare activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen in een bedrijfsacquisitie worden initieel gewaardeerd tegen hun reële waarde op de overnamedatum. De Groep erkent enig minderheidsbelang in de overgenomen partij op een overname per overname basis, ofwel tegen reële waarde ofwel tegen proportioneel aandeel in de minderheidsbelangen van de erkende bedragen van de identificeerbare netto-activa van de overgenomen partij. De aan de overname gerelateerde kosten worden ten laste genomen wanneer ze opgelopen worden.

Indien de bedrijfsacquisitie in fasen plaatsvindt, wordt de boekwaarde op overnamedatum van het voorheen aangehouden aandelenbelang van de overnemende partij in de overgenomen partij geherwaardeerd tegen reële waarde op de overnamedatum. Eventuele winsten of verliezen die voortvloeien uit dergelijke nieuwe meting worden in de resultatenrekening opgenomen.

Elke voorwaardelijke vergoeding die door de Groep wordt overgedragen, dient opgenomen te worden tegen de reële waarde op de overnamedatum. Latere wijzigingen in de reële waarde van de voorwaardelijke vergoeding die als actief of passief wordt geacht, wordt opgenomen als een wijziging in de overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten. Een voorwaardelijke vergoeding die wordt geclassificeerd als eigen vermogen wordt niet geherwaardeerd, en de daaropvolgende afwikkeling wordt geboekt in het eigen vermogen.

Alle intragroepsverrichtingen, intragroepssaldi en niet-gerealiseerde winsten op intragroepsverrichtingen worden geëlimineerd. Niet-gerealiseerde verliezen worden eveneens geëlimineerd. Indien noodzakelijk werden de waarderingsregels van de dochterondernemingen aangepast om de samenhang te garanderen met de principes aangenomen door de Groep.

IFRS 5 (vaste activa aangehouden voor verkoop en stopgezette bedrijfsactiviteiten) specificeert de behandeling van de transacties binnen de groep voor de eliminatie van de onderlinge balansen tussen voortgezette en stopgezette activiteiten niet. Umicore heeft voor de keuze geopteerd waarbij de transacties binnen de groep niet geëlimineerd worden in de resultatenrekening tussen de voortgezette en stopgezette activiteiten. Voor de presentatie van de balans is dit anders, IFRS 10 (geconsolideerde jaarrekening) overtreft IFRS 5 en vereist dat alle balansen tussen entiteiten binnen de groep geëlimineerd worden inclusief deze tussen voortgezette en stopgezette bedrijfsactiviteiten.

2.1.2 WIJZIGINGEN IN EIGENDOMSBELANGEN IN DOCHTERONDERNEMINGEN, ZONDER CONTROLEWIJZIGING

Transacties met minderheidsbelangen die niet leiden tot verlies van controle, worden geboekt als transacties binnen het eigen vermogen – dat wil zeggen, zoals transacties met eigenaars in hun hoedanigheid van eigenaars. Het verschil tussen de reële waarde van de betaalde vergoeding en het verkregen aandeel van de boekwaarde van de netto -activa van de dochteronderneming wordt opgenomen in het eigen vermogen. Winsten of verliezen op verkopen aan minderheidsbelangen worden ook opgenomen in het eigen vermogen.

2.1.3 VERKOOP VAN DOCHTERONDERNEMINGEN

Wanneer de Groep niet langer de controle heeft, wordt een eventueel resterend belang in de entiteit geherwaardeerd aan de reële waarde op de datum waarop de controle verloren is, met de verandering in de boekwaarde opgenomen in de resultatenrekening. De reële waarde is de initiële boekwaarde met het oog op een toekomstige opname van het behouden belang als een geassocieerde deelneming, joint venture of financieel actief. Daarnaast worden alle eerder opgenomen bedragen in overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten uit hoofde van die entiteit geboekt alsof de Groep direct de betrokken activa of passiva had verkocht. Dit kan betekenen dat de bedragen die voorheen in overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten opgenomen waren, worden overgeboekt naar de resultatenrekening.

2.1.4 GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN

In een geassocieerde onderneming heeft de Groep een betekenisvolle invloed, maar geen controle. In het algemeen gaat dit samen met het bezit van 20 tot 50% van de stemgerechtigde aandelen. Investerings in geassocieerde ondernemingen worden in de consolidatie opgenomen volgens de vermogens- mutatiemethode. Volgens de vermogensmutatiemethode wordt de investering aanvankelijk opgenomen tegen kostprijs, en de boekwaarde verhoogd of verlaagd om het aandeel in het resultaat van de geassocieerde onderneming na de datum van de overname te herkennen. De investering van de Groep in geassocieerde ondernemingen bevat de goodwill vastgesteld bij aankoop. Als het belang in een geassocieerde deelneming wordt verminderd, maar een betekenisvolle invloed wordt behouden, wordt slechts een evenredig deel van de voorheen opgenomen bedragen in overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten overgeboekt naar de resultatenrekening, waar toepasbaar. Het aandeel van de Groep in de post-acquisitie resultaten wordt opgenomen in de resultatenrekening, en haar aandeel in de post-acquisitie bewegingen in overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten worden in overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten opgenomen met een overeenkomstige aanpassing van de boekwaarde van de investering. Wanneer het aandeel van de Groep in de verliezen van een deelneming gelijk is aan haar belang in de deelneming of deze overschrijdt, inbegrepen ongedekte vorderingen, moet de Groep geen verdere verliezen opnemen, tenzij deze wettelijke of feitelijke verplichtingen aangegaan heeft of betaald heeft namens de geassocieerde deelneming. De groep bepaalt op elke balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn dat de investering in de geassocieerde onderneming een bijzondere waardevermindering ondergaat. Als dit het geval is, berekent de Groep het bedrag van de bijzondere waardevermindering als het verschil tussen de realiseerbare waarde van de geassocieerde deelneming en de boekwaarde ervan en erkent het bedrag grenzend aan ' aandeel in de winst / (verlies) van geassocieerde deelnemingen in de resultatenrekening.

Winsten en verliezen die voortvloeien uit upstream en downstream transacties tussen de Groep en haar geassocieerde onderneming worden opgenomen in de jaarrekening van de Groep enkel voor het gedeelte van de belangen van niet-verbante investeerders in de geassocieerde onderneming. Niet-gerealiseerde verliezen worden geëlimineerd tenzij de transactie aanwijst op een bijzondere waardevermindering van het overgedragen actief. Waarderingsregels van geassocieerde deelnemingen zijn waar nodig gewijzigd om consistentie met de waarderingsregels van de Groep te verzekeren. Verwateringswinsten en -verliezen die voortvloeien uit investeringen in geassocieerde ondernemingen worden opgenomen in de resultatenrekening.

2.1.5 GEZAMENLIJKE OVEREENKOMSTEN

De groep past IFRS 11 voor alle gezamenlijke overeenkomsten. Onder IFRS 11 worden investeringen in gezamenlijke overeenkomsten geclassificeerd als gezamenlijke operaties of joint ventures, afhankelijk van de contractuele rechten en plichten van elke belegger. De Groep heeft het karakter van zijn gezamenlijke overeenkomsten beoordeeld en bepaalt dat het joint ventures zijn. Joint ventures worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode. Onder de vermogensmutatiemethode, zijn belangen in joint ventures initieel opgenomen tegen kostprijs en daarna aangepast om het aandeel van de Groep in de post-acquisitie winsten of verliezen en mutaties in overige gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten te herkennen.

Wanneer het aandeel van de Groep in de verliezen van een joint venture gelijk is aan haar belangen in de joint venture of deze overschrijdt (dit houdt lange termijn belangen in die in wezen deel uit maken van de netto-investering van de Groep in de joint ventures), herkent de Groep geen verdere verliezen, tenzij zij verplichtingen is aangegaan of betaald heeft namens de joint ventures. Niet-gerealiseerde winsten op transacties tussen de Groep en haar joint ventures worden geëlimineerd ten belope van het belang

van de Groep in de joint ventures. Niet-gerealiseerde verliezen worden eveneens geëlimineerd, tenzij de transactie aanwijst op een bijzondere waardevermindering van het overgedragen actief. Waarderingsregels van joint ventures zijn waar nodig gewijzigd om consistentie met de waarderingsregels van de Groep te verzekeren.

2.1.6 SEGMENTRAPPORTERING

Toelichting F7 toont de segmentinformatie van de Groep, in lijn met IFRS 8. Umicore is georganiseerd in business units. Onder IFRS 8 zijn de operationele segmenten van Umicore ingedeeld naar hun groeidomeinen op gebied van Catalysis, Energy & Surface Technologies en Recycling.

Catalysis ontwikkelt autokatalysatoren voor benzine- en dieselpersonenwagens en voor zware dieseltoeepassingen zoals vrachtwagens en offroad voertuigen. De business group biedt ook katalysatoren voor industriële emissiecontrole en produceert verbindingen op basis van edele metalen en katalysatoren voor gebruik in de farmaceutica en de fijnchemicaliënindustrie. Het Energy & Surface Technologies segment focust op producten die aanwezig zijn in toepassingen gebruikt bij de productie en opslag van schone energie en in diverse toepassingen voor oppervlaktetechnologieën die eindproducten specifieke eigenschappen en functies verlenen. Alle onze activiteiten bieden onze klanten een gesloten kringloopservice. Het Recycling segment verwerkt complexe afvalstromen die edele en andere speciale metalen bevatten. We kunnen ongeveer 20 van deze metalen herwinnen uit een breed gamma toevoermaterialen, gaande van industriële residuen tot materialen op het einde van hun levensduur. Andere activiteiten omvatten de productie van materialen op basis van edele metalen die essentieel zijn voor zeer uiteenlopende toepassingen zoals de productie van hoogtechnologisch glas, elektriciteit en elektronica. Corporate omvat corporate activiteiten, gedeelde operationele functies en onderzoek, ontwikkeling en innovatie van de Groep. Het minderheidsbelang van Umicore in Element Six Abrasives en Ieqsa wordt ook opgenomen in Corporate.

De wijze waarop de operationele segmenten worden gerapporteerd is consistent met de interne rapportering aan de raad van bestuur en aan het directiecomité. Het directiecomité evalueert de prestatie van de operationele segmenten hoofdzakelijk op basis van het resultaat voor interesten en belastingen (EBIT), het aangewend kapitaal en het rendement op aangewend kapitaal (ROCE).

De resultaten van het segment, de activa en passiva bevatten elementen die direct aan het segment kunnen toegewezen worden, of er op een redelijke wijze aan toegewezen kunnen worden.

De prijszetting van verkopen tussen de segmenten is gebaseerd op marktconforme transferprijzen. Indien onvoldoende marktreferenties beschikbaar zijn wordt een 'kost-plus' mechanisme toegepast. De verbonden ondernemingen worden toegevoegd aan die segmenten waarmee hun activiteit het beste overeenstemt.

2.2 INFLATIEBOEKHOUDING

Op balansdatum was er binnen de Umicore Groep geen enkele dochteronderneming die haar financiële verslaggeving opstelde in de valuta van een economie met hyperinflatie.

2.3 OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA

Functionele munt: de posten in de financiële staten van elke entiteit van de Groep worden gewaardeerd in de munt die het best aansluit bij de economische realiteit en de gebeurtenissen en omstandigheden waarbinnen deze entiteit werkt. De geconsolideerde financiële staten worden opgesteld in Euro (EUR), de functionele munt van de moederonderneming. Voor de consolidatie van de Groep en al haar dochterondernemingen worden de jaarrekeningen van de individuele ondernemingen als volgt omgerekend:

- activa en passiva aan de koers op het einde van de periode, zoals die gepubliceerd wordt door de Europese Centrale Bank;
- de resultatenrekening aan de gemiddelde wisselkoers van de periode;
- het eigen vermogen aan de historische wisselkoers.

Wisselkoersverschillen die ontstaan bij de omrekening van de netto-investering in buitenlandse dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde ondernemingen tegen de wisselkoers op het einde van de periode, worden geboekt als deel van het eigen vermogen onder 'Omrekeningsverschillen'.

Wanneer een buitenlandse activiteit gedeeltelijk buiten gebruik wordt gesteld of verkocht, worden wisselkoersverschillen die geboekt werden in het eigen vermogen, erkend in de resultatenrekening.

Goodwill en alle aanpassingen van de boekwaarden van activa en verplichtingen aan de reële waarde, die voortvloeien uit de overname van een buitenlandse entiteit, worden verwerkt als activa en verplichtingen van de buitenlandse entiteit en worden bijgevolg omgerekend op basis van de slotkoers.

2.4 TRANSACTIES IN VREEMDE VALUTA

Transacties in vreemde valuta worden geboekt in de functionele munt van elke entiteit tegen de wisselkoersen die van kracht zijn op de datum van de afsluiting van de transacties. De datum van de afsluiting van de transactie is de datum waarop de transactie voor erkenning in aanmerking komt. Voor praktische redenen kan een wisselkoers worden gebruikt die kort aansluit bij de koers op de datum van de afsluiting van de transacties, bijvoorbeeld de gemiddelde koers van de week of de maand waarin de transacties voorkomen.

Vervolgens worden bij de jaarafsluiting alle monetaire activa en passiva gebaseerd op deze transacties in vreemde valuta, omgerekend tegen de slotkoers op het einde van de periode.

Winsten en verliezen die voortvloeien uit transacties in vreemde valuta en uit de omrekening van monetaire activa en passiva in vreemde valuta, worden in de resultatenrekening opgenomen als een financieel resultaat.

Om zich tegen bepaalde valutarisico's in te dekken heeft de onderneming een aantal termijncontracten afgesloten (zie verder punt 2.21, Financiële instrumenten).

2.5 MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa worden geboekt tegen historische kost verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs omvat alle directe kosten en het toewijsbare gedeelte van de indirecte kosten die nodig waren om de activa bedrijfsklaar te maken.

Financieringskosten die direct toewijsbaar zijn aan investeringen worden geactiveerd samen met de kost van de activa, in overeenstemming met IAS 23. Financieringskosten die niet direct toewijsbaar zijn aan een investering worden ten laste genomen van het resultaat in de periode waarin ze ontstaan.

De lineaire afschrijvingsmethode wordt toegepast over de geschatte economische levensduur van de activa. De economische levensduur is de periode tijdens dewelke men verwacht de activa te gebruiken in de onderneming.

Herstellings- en onderhoudskosten worden ten laste genomen in de periode waarin ze werden uitgevoerd, indien ze niet bijdragen tot een verhoging van het toekomstige economische rendement van de activa. Zoniet worden ze beschouwd als een afzonderlijke component van de materiële vaste activa.

Componenten van de materiële vaste activa zijn elementen die op regelmatige basis worden vervangen. Zij worden beschouwd als afzonderlijke activa, omdat hun economische levensduur verschilt van de materiële vaste activa waartoe zij behoren. De materiële vaste activa van Umicore, vaak complexe en gespecialiseerde industriële activa, hebben over het algemeen geen individuele restwaarde buiten de specifieke omgeving van de operaties. Daarom wordt geen restwaarde in beschouwing genomen bij het bepalen van de afschrijfbaar waarde.

Als standaardleidraad is de geschatte economische levensduur van de respectievelijke materiële activa als volgt gedefinieerd:

Voor belangrijke nieuw aangekochte of gebouwde investeringen wordt de economische levensduur expliciet ingeschat op het moment van de investeringsaanvraag waarbij deze kan afwijken van bovenstaande standaarden.

Het management bepaalt de geschatte levensduur en gerelateerde afschrijvingen voor de materiële vaste activa. Ze gebruikt hiervoor standaardschattingen gebaseerd op een combinatie van fysieke duurzaamheid en ingeschatte industriële of productlevencycli. De geschatte levensduur kan in grote mate wijzigen ten gevolge van technische vernieuwingen, marktontwikkelingen en/of handelingen gesteld door de concurrentie. Het management zal ofwel de afschrijvingslast verhogen wanneer de levensduur korter is dan voordien werd ingeschat, ofwel zal zij technisch onbruikbare of niet-strategische activa, die verwijderd of verkocht zijn, volledig of gedeeltelijk afschrijven.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

Gebruiksrechten van terreinen maken deel uit van de materiële vaste activa en worden standaard afgeschreven over de contractuele periode.

	JAAR
Terreinen	Niet afschrijfbaar
Gebouwen	
Industriële gebouwen	20
Aanpassingen aan gebouwen	10
Andere gebouwen, zoals kantoren en laboratoria	40
Onroerend goed	40
Installaties, machines en uitrustingen:	10
Ovens	7
Kleinere uitrustingen	5
Meubilair en materieel:	
Rollend materieel	5
Mobiel materieel voor intern transport	7
Informatiematerieel	3-5
Meubilair en kantoormaterieel	5-10

2.6 IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

2.6.1 KAPITAALTRANSACTIEKOSTEN

Uitgaven voor oprichting en kapitaalverhoging worden afgetrokken van het kapitaal.

2.6.2 GOODWILL

Goodwill is het positieve verschil tussen de overnameprijs van een dochteronderneming, geassocieerde onderneming of joint venture en het aandeel van de Groep in de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen entiteit op de datum van de overname. Goodwill wordt geboekt aan kost verminderd met de gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen.

Goodwill van geassocieerde ondernemingen en joint ventures wordt in de balans opgenomen onder 'Deelnemingen opgenomen volgens de vermogens- mutatiemethode', samen met de investering zelf.

Om de noodzaak tot een bijzondere waardevermindering te kunnen beoordelen, wordt de goodwill toegewezen aan een kasstroom genererende eenheid. Op elke balansdatum wordt voor deze kasstroom genererende eenheden een analyse uitgevoerd om te bepalen of de boekwaarde van de goodwill volledig recupereerbaar is. Als de boekwaarde van de goodwill niet volledig recupereerbaar is, wordt de nodige waardevermindering opgenomen in de resultatenrekening. Deze waardeverminderingen worden nooit teruggenomen.

Het overschot van het aandeel van de Groep in de reële waarde van de verworven identificeerbare netto-activa op het ogenblik van de overname tegenover de betaalde overnameprijs, wordt onmiddellijk in het resultaat opgenomen.

2.6.3 ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Onderzoekskosten met betrekking tot het verwerven van nieuwe wetenschappelijke of technologische kennis en inzichten, worden ten laste van het resultaat genomen in de periode waarin ze werden gemaakt.

Ontwikkelingskosten worden gedefinieerd als kosten voor het ontwerpen van nieuwe of aanzienlijk verbeterde producten en processen voorafgaand aan de commerciële productie of het gebruik. Ze worden geactiveerd als, onder andere, aan de volgende voorwaarden voldaan is:

- de immateriële activa zullen aanleiding geven tot toekomstige economische voordelen, of met andere woorden, het marktpotentieel is duidelijk aangetoond;
- de kosten met betrekking tot het proces of product kunnen duidelijk geïdentificeerd en betrouwbaar gewaardeerd worden.

Indien het moeilijk is om een duidelijk onderscheid te maken tussen onderzoeks- of ontwikkelingskosten, worden de kosten beschouwd als onderzoekskosten. Als ontwikkelingskosten geactiveerd worden, worden ze lineair afgeschreven over de periode van het verwachte voordeel, standaard op vijf jaar.

2.6.4 CO₂-EMISSIERECHTEN

In het kader van het Kyoto-protocol werd er een derde emissieperiode geopend, voor de periode 2013-2020. De Vlaamse overheid heeft in dat kader emissierechten toegekend aan de Vlaamse sites van een aantal bedrijven, waaronder Umicore. Ieder jaar, op het einde van februari, wordt één vijfde van deze emissierechten overgedragen aan een officieel register. De overdracht van de emissierechten aan dit register leidt tot de activering in de immateriële activa, conform de richtlijnen van de Belgische Commissie voor boekhoudkundige normen.

Winsten die voortvloeien uit het erkennen van emissierechten aan reële waarde worden uitgesteld tot de certificaten gebruikt worden. Emissierechten in eigendom zijn onderhevig aan een test op bijzondere waardeverminderingen maar worden niet afgeschreven. Als op een bepaalde afsluitingsdatum de marktwaarde lager is dan de boekwaarde wordt een waardevermindering geboekt. Op elke afsluitingsdatum maakt de Groep een schatting van het reële gebruik van de emissierechten voor de periode en erkent een voorziening voor de rechten die moet gestort worden aan de overheid. De last verbonden aan de bijzondere waardevermindering of de erkenning van deze provisies wordt volledig gecompenseerd in de resultatenrekening door het vrijmaken van de uitgestelde ontvangsten. Umicore beschikt over de noodzakelijke emissierechten om een normale werking van haar installaties toe te laten.

2.6.5 ANDERE IMMATERIËLE ACTIVA

Alle volgende categorieën worden geboekt tegen historische kost, verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen:

- concessies, octrooien en licenties worden afgeschreven over de periode van hun juridische bescherming; met een minimum van 5% (standaard op vijf jaar basis).
- Klanten portfolio's worden standaard afgeschreven over een periode van vijf jaar.
- ERP systemen worden standaard afgeschreven over een periode van tien jaar;
- Kleinere software pakketten worden standaard afgeschreven over een periode van vijf jaar.

Ingeval van een earn out component, wordt een nieuwe berekening voorzien, wat leidt tot een aanpassing in de waarde van het actief en wordt de depreciatie ook aangepast.

Umicore heeft momenteel geen immateriële activa met een onbeperkte gebruiksperiode.

2.7 LEASE

2.7.1 FINANCIËLE LEASING

Leasing waarbij de onderneming vrijwel alle voordelen en risico's verbonden aan de eigendom van de betrokken activa overneemt, wordt beschouwd als financiële leasing. Financiële leasingcontracten worden in de balans opgenomen aan de reële waarde op het moment van het aangaan van de leasingovereenkomst of, indien deze lager is, tegen de geschatte geactualiseerde waarde van de minimale leasingbetalingen, min gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

Elke aflossing wordt deels beschouwd als terugbetaling van de leasingschuld, deels als interestbetaling in een verhouding die maakt dat er over de volledige looptijd een constante interestlast ontstaat in vergelijking met het openstaand kapitaal. De overeenkomstige huurschulden, exclusief de financiële lasten, worden geboekt in de rubriek 'Overige langetermijnschulden'. Het interestgedeelte wordt over de termijn van de leasingperiode in de resultatenrekening opgenomen. Activa die het voorwerp uitmaken van financiële leasing worden afgeschreven over de kortste termijn van hetzij de verwachte economische levensduur van deze activa, hetzij de duur van het leasingcontract.

2.7.2 OPERATIONELE LEASING

Leasingovereenkomsten waarbij vrijwel alle wezenlijke voordelen en risico's verbonden aan de eigendom van de activa bij de verhuurder berusten, worden als operationele leasing beschouwd. Operationele leasingbetalingen of ontvangsten worden respectievelijk als een bedrijfskost of -opbrengst geboekt in de resultatenrekening op basis van de lineaire methode.

De Groep gaat over tot de leasing van metalen van en aan derden voor een specifieke termijn waarvoor de Groep vergoedingen ontvangt of betaalt. Metaalleasecontracten worden voornamelijk afgesloten voor periodes van minder dan één jaar. De leasing van metalen van en aan derden wordt gerapporteerd onder 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

2.8 FINANCIËLE ACTIVA BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP, LENINGEN EN LANGETERMIJNVORDERINGEN

Alle bewegingen in financiële activa beschikbaar voor verkoop, leningen en langetermijnvorderingen worden geboekt op de verhandelingsdatum.

Financiële activa beschikbaar voor verkoop worden gewaardeerd aan reële waarde. Ongerealiseerde winsten en verliezen uit veranderingen in de reële waarde van dergelijke activa worden opgenomen in het eigen vermogen als financiële vaste activareserves. Wanneer de activa verkocht worden of wanneer er een bijzondere waardevermindering op deze activa dient opgenomen te worden, worden de in het eigen vermogen gecumuleerde aanpassingen voor de reële waarde opgenomen in de resultatenrekening als winst of verlies.

Financiële activa worden afgeboekt wanneer de rechten op kasstromen van investeringen tot een einde gekomen zijn of wanneer ze getransfereerd zijn en de Groep vrijwel alle voordelen en risico's verbonden aan de eigendom hiervan getransfereerd heeft.

Leningen en vorderingen worden opgenomen aan afgeschreven kostprijs na aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

Alle waardeverminderingen worden geboekt op een aparte rekening en worden gecompenseerd met de bruto waarde van het ogenblik er geen enkele kans meer bestaat om de activa te recupereren.

Eigen aandelen worden afgetrokken van het kapitaal.

2.9 VOORRADEN

Voorraden worden geboekt tegen kostprijs of, indien die lager is, de netto realiseerbare waarde. De kostprijs omvat directe aankoop- of productiekosten en een toewijsbaar deel van de algemene kosten.

Voorraden worden opgesplitst in:

1. Basisproducten met metaaldekking
2. Basisproducten zonder metaaldekking
3. Verbruiksgoederen
4. Betaalde voorschotten
5. Bestellingen in uitvoering

Basisproducten met metaaldekking zijn metaalhoudende producten waarbij Umicore blootgesteld is aan metaalprijschommelingen en waarvoor Umicore een actief en structureel risicobeheer toepast teneinde de mogelijke negatieve effecten op de financiële prestatie van de Groep tot een minimum te beperken. De metaalinhoud wordt gegroepeerd in categorieën die hun specifieke aard en operationele toepassing weerspiegelen, zoals metaalvoorraden die permanent in gebruik zijn of metaalvoorraden die beschikbaar zijn voor commercieel gebruik. Afhankelijk van de metaalvoorraadcategorie, worden gepaste indekkingsmechanismen toegepast. Deze voorraden worden gewaardeerd met de methode van het gewogen gemiddelde, toegepast per voorraadcategorie.

Basisproducten zonder metaaldekking en verbruiksgoederen worden gewaardeerd volgens de methode van het gewogen gemiddelde.

Waardeverminderingen op voorraden worden geboekt in geval van lage voorraadrotatie en wanneer de nettoboekwaarde de marktwaarde overschrijdt, zijnde de geschatte verkoopprijs verminderd met de geschatte kosten voor afwerking en de geschatte kost noodzakelijk voor het afsluiten van een verkoop. Waardeverminderingen worden afzonderlijk vermeld.

Betaalde voorschotten zijn voorafbetalingen op contracten met leveranciers, waarbij de fysieke levering van het onderliggende goed nog niet heeft plaatsgevonden. Zij worden geboekt tegen nominale waarde.

Bestellingen in uitvoering worden gewaardeerd volgens de methode van de 'winstname volgende vordering van de werken'.

2.10 HANDELS- EN OVERIGE VORDERINGEN

Handelsvorderingen worden gewaardeerd aan afgeschreven kostprijs, d.i. aan de netto huidige waarde van de handelsvordering. Tenzij de impact van actualisatie materieel is, worden vorderingen aan nominale waarde geboekt en afgeschreven indien oninbaar. Alle afschrijven worden op aparte rekeningen gevolgd, en deze worden pas met de boekwaarde gecompenseerd als er geen kans meer is op recuperatie van de vordering.

Handelsvorderingen voor dewelke de risico's en de opbrengsten grotendeels getransfereerd werden, worden van de balans afgeboekt. Reële waardewinsten uit afgeleide financiële instrumenten zijn opgenomen onder handels- en overige vorderingen.

2.11 KAS EN KASEQUIVALENTEN

Kasmiddelen omvatten de beschikbare geldmiddelen in contanten en uitstaande bedragen bij banken. Kasequivalenten zijn uiterst liquide kortetermijnbeleggingen die op elk ogenblik kunnen worden omgezet in geldmiddelen waarvan het bedrag gekend is, een looptijd hebben van maximum drie maanden en niet onderhevig zijn aan een materieel risico op waardeschommelingen.

Deze elementen worden in de balans opgenomen tegen nominale waarde of afgeschreven kostprijs. Krediet op bankrekeningen bij de banken worden in de balans opgenomen als financiële schulden op korte termijn.

2.12 BIJZONDERE WAARDEVERMINDERING VAN ACTIVA

Materiële vaste activa en andere vaste activa, met inbegrip van immateriële activa en financiële activa niet aangehouden voor handelsdoeleinden, worden geëvalueerd op de noodzaak tot boeking van bijzondere waardeverminderingen indien bepaalde gebeurtenissen of veranderde omstandigheden erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk niet kan gerecupereerd worden. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, moet de recupereerbare waarde van de activa geschat worden.

De recupereerbare waarde is de nettoverkoopprijs van de activa of, wanneer deze hoger is, de gebruikswaarde van de activa. Om de recupereerbare waarde van individuele activa te kunnen schatten, bepaalt de onderneming vaak de recupereerbare waarde van de kasstroom genererende eenheid waartoe de activa behoren.

Als de boekwaarde van de activa de recupereerbare waarde overschrijdt, dan wordt onmiddellijk een bijzondere waardevermindering als kost geboekt.

Bijzondere waardeverminderingen worden teruggenomen indien de reden voor de bijzondere waardeverminderingen geboekt voor activa of voor een kasstroom genererende eenheid, niet langer bestaat of verminderd is. Een bijzondere waardevermindering wordt maximaal teruggenomen voor zover de boekwaarde van de activa niet groter wordt dan de theoretische nettoboekwaarde na afschrijving, bepaald alsof er in de voorgaande jaren geen bijzondere waardevermindering zou zijn opgenomen.

2.13 KAPITAAL EN OVERGEDRAGEN RESULTATEN

A. Inkoop van eigen aandelen

Wanneer de onderneming een deel van haar eigen aandelen inkoop, wordt de betaalde prijs, inclusief de toewijsbare nettotransactiekosten na belasting, afgetrokken van het eigen vermogen en opgenomen als 'Eigen aandelen'. Er wordt geen winst of verlies geboekt in de resultatenrekening bij aankoop, verkoop, uitgifte of vernietiging. Indien deze aandelen vervolgens verkocht of heruitgegeven worden, wordt elk ontvangen bedrag als eigen vermogen opgenomen.

B. Bijkomende kosten die onmiddellijk toewijsbaar zijn aan de uitgifte van nieuwe aandelen worden in het eigen vermogen opgenomen en in mindering gebracht van het ontvangen bedrag, na aftrek van belastingen.

C. Dividenden van de moederonderneming uitkeerbaar aan de gewone uitstaande aandelen worden opgenomen als verplichting nadat ze goedgekeurd zijn door de aandeelhouders.

2.14 MINDERHEIDSBELANGEN

Minderheidsbelangen omvatten het deel, toebehorend aan de minderheidsaandeelhouders, van de reële waarde van identificeerbare activa en passiva die geboekt worden bij de overname van een dochteronderneming, samen met het overeenkomstige deel van de gerealiseerde winsten en verliezen voor de daaropvolgende periodes.

In de resultatenrekening wordt het minderheidsaandeel in het verlies of de winst van de Groep apart van het geconsolideerd resultaat van de Groep getoond.

2.15 VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden aangelegd in de balans indien:

- er een huidige (wettelijke of feitelijke) verplichting bestaat ten gevolge van een gebeurtenis uit het verleden;
- het waarschijnlijk is dat er kasuitgaven vereist zijn om de verplichting af te wikkelen;
- er een betrouwbare schatting van het bedrag van deze uitgave kan gemaakt worden.

Een feitelijke verplichting is een verplichting die ontstaat uit de handelingen van een onderneming, waarbij deze door een consistent gedrag of door bepaalde gepubliceerde beleidsregels te kennen geeft dat zij bepaalde verantwoordelijkheden aanvaardt, en de onderneming als gevolg daarvan een terecht verwachtingspatroon gecreëerd heeft dat zij die verantwoordelijkheden daadwerkelijk zal opnemen.

Het bedrag opgenomen als voorziening is de best mogelijke schatting op het einde van de rapporteringsperiode van de uitgaven die vereist zijn om aan de bestaande verplichting te voldoen, rekening houdend met de waarschijnlijkheid van het mogelijke resultaat van de gebeurtenis. Indien de tijdswaarde van het geld belangrijk is, wordt als voorziening de huidige waarde genomen van de verwachte toekomstige vereiste uitgaven om aan de verplichting te voldoen. Het resultaat van de jaarlijkse verdiscontering van de voorzieningen, als ze verricht wordt, wordt opgenomen in de financiële resultaten.

De belangrijkste types van voorzieningen zijn de volgende:

1. Voorzieningen voor personeelsvoordelen (zie 2.16, Personeelsvoordelen)

2. Voorzieningen voor milieuverplichtingen

Milieuvoorzieningen zijn gebaseerd op wettelijke en feitelijke verplichtingen ten gevolge van gebeurtenissen uit het verleden, in overeenstemming met het milieubeleid van de onderneming en de geldende wettelijke verplichtingen. Het volledige bedrag van de geschatte verplichting wordt onmiddellijk opgenomen op het ogenblik dat de verplichting plaats vindt. Wanneer de verplichting productiegerelateerd is, wordt de verplichting stapsgewijs opgenomen volgens het normaal gebruik/productieniveau.

3. Overige voorzieningen

Deze omvatten voorzieningen voor geschillen, verlieslatende contracten, garanties, risico's op financiële deelnemingen en herstructureringen. Een voorziening voor herstructurering wordt opgenomen als de onderneming een gedetailleerd en formeel herstructureringsplan heeft goedgekeurd en als de herstructurering al gestart of publiek aangekondigd is voor het einde van de rapporteringsperiode. Elke herstructureringsvoorziening omvat enkel de directe uitgaven die voortvloeien uit de herstructurering, welke duidelijk afgebakend zijn en die geen verband houden met de lopende activiteiten van de onderneming.

2.16 PERSONEELSVORDELEN

2.16.1 PERSONEELSVORDELEN OP KORTE TERMIJN

Ze omvatten lonen, salarissen en sociale zekerheidsbijdragen, vakantiegeld, doorbetaling van loon bij ziekte, bonussen en verloningen in natura. Deze worden als kost geboekt in de betreffende periode. Alle kaderleden van de onderneming komen in aanmerking voor bonussen op basis van individuele prestaties en financiële doelstellingen. Het bedrag van de bonus wordt ten laste genomen, op basis van een raming op het einde van de rapporteringsperiode.

2.16.2 VERGOEDING NA UITDIENSTTREDING (PENSIOENEN, MEDISCHE ZORGVERLENING)

De onderneming heeft verschillende pensioenprogramma's en programma's voor medische zorgverlening in overeenstemming met de voorwaarden en de praktijken in de landen waar ze actief is. De programma's worden in principe via betalingen aan verzekeringsmaatschappijen of apart beheerde fondsen gefinancierd.

2.16.2.1 'TE BEREIKEN DOEL'-PLANNEN

De onderneming neemt alle wettelijke en feitelijke verplichtingen in de boeken op, zowel op basis van de formele bepalingen van de 'te bereiken doel'-plannen als van de eerder informele gewoonten van de onderneming.

Het bedrag dat opgenomen wordt in de balans is gebaseerd op actuariële berekeningen (op basis van de 'projected unit credit method') en vertegenwoordigt de huidige waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen. De voorzieningen worden verminderd met de reële waarde van de eventuele activa van het pensioenplan.

De pensioenkosten van verleden diensttijd worden onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening sinds IAS 19 (herzien).

De herberekeningen als gevolg van wijzigingen in de geschatte actuariële parameters worden opgenomen in het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten als reserves voor personeelsvoordelen na uitdiensttreding.

2.16.2.2 PLANNEN MET 'VASTE BIJDRAGE'

De onderneming betaalt vaste bijdragen aan openbare of privéverzekeringsplannen. De betalingen worden ten laste genomen op het moment dat ze verschuldigd zijn en zijn als dusdanig opgenomen in de personeelskosten.

2.16.3 ANDERE PERSONEELSVORDELEN OP LANGE TERMIJN (ANCIËNNITEITSPREMIËS)

Deze vergoedingen worden geboekt ten belope van hun verwachte kostprijs over de tewerkstellingsperiode, op basis van een boekhoudmethode, vergelijkbaar met die van de 'te bereiken doel'-plannen. Deze verplichtingen worden over het algemeen jaarlijks gewaardeerd door onafhankelijke erkende actuarissen. Alle herberekeningen als gevolg van een wijziging in de actuariële assumpties worden onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening.

2.16.4 LOOPBAANBEËINDIGINGSVOORDELEN (BRUGPENSIOENPLANNEN, ANDERE GELIJKAARDIGE VERPLICHTINGEN)

Deze vergoedingen zijn verschuldigd als gevolg van de beslissing van de onderneming om het dienstverband van een werknemer te beëindigen vóór de normale pensioendatum of van de beslissing van een werknemer om in ruil voor deze vergoeding vrijwillig ontslag te nemen. Als ze redelijkerwijs voorspelbaar zijn, overeenkomstig de voorwaarden en praktijken in de landen waar de onderneming actief is, worden ook potentieel toekomstige verplichtingen opgenomen.

Deze vergoedingen worden geboekt ten belope van hun verwachte kostprijs over de tewerkstellingsperiode, op basis van een boekhoudmethode, vergelijkbaar met die van de 'te bereiken doel'-plannen. Deze verplichtingen worden over het algemeen jaarlijks gewaardeerd door onafhankelijke erkende actuarissen. Alle herberekeningen als gevolg van een wijziging in de actuariële assumpties worden onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening.

2.16.5 VERGOEDINGEN IN AANDELEN EN AANVERWANTE VOORDELEN (OP AANDELEN GEBASEERDE VERGOEDINGEN IFRS 2)

Dankzij verschillende aandelenoptie- of aandelenprogramma's kunnen zowel de werknemers als het senior management van de onderneming aandelen van Umicore aankopen of verwerven. De optie- of aandelenuitoefenprijs is gelijk aan de marktprijs van de (onderliggende) aandelen op de datum van de toekenning. Als de opties uitgeoefend worden, worden aandelen komende van de bestaande voorraad eigen aandelen ter beschikking gesteld van de begunstigen. In beide gevallen wordt het kapitaal verhoogd met het bedrag van de ontvangen uitoefenprijs. Voor de aandelenprogramma's, worden aandelen uit de voorraad eigen aandelen ter beschikking gesteld aan de begunstigen.

De opties en de aandelen worden standaard verworven op de datum van de toekenning en hun reële waarde wordt opgenomen als een uitgave voor personeelsvoordelen met als tegenpost het eigen vermogen onder de vorm van reserves van de op aandelen gebaseerde vergoedingen. Voor de opties wordt de kost die moet geboekt worden, berekend door een actuaaris die daarvoor een waarderingmodel gebruikt dat rekening houdt met de karakteristieken van de aandelenopties, de volatiliteit van het onderliggende aandeel en het veronderstelde uitoefenpatroon.

Zolang de verleende opties niet zijn uitgeoefend wordt hun waarde gerapporteerd onder de geconsolideerde staat van mutaties in het eigen vermogen van de Groep als 'reserves voor op aandelen gebaseerde vergoedingen'. De waarde van de uitgeoefende opties gedurende de periode wordt getransfereerd naar 'overgedragen resultaten'.

2.16.6 PRESENTATIE

De personeelsvoordelen worden geboekt als bedrijfsresultaat in de resultatenrekening, met uitzondering van interest en verdisconteringsresultaten die opgenomen worden in de financiële resultaten.

2.17 FINANCIËLE SCHULDEN

Alle bewegingen in financiële schulden worden geboekt op de verhandelingsdatum.

Voor leningen worden de initieel ontvangen bedragen geboekt, verminderd met transactiekosten. Daarna worden ze gewaardeerd tegen nettowaarde na afschrijving, op basis van de effectieve interestmethode. De nettowaarde na afschrijving wordt berekend rekening houdend met alle uitgiftekosten en elke korting of premie op het moment van uitgifte. Alle verschillen tussen het geleende bedrag en de terugbetalingswaarde worden opgenomen in de resultatenrekening bij terugbetaling.

2.18 HANDELS- EN OVERIGE SCHULDEN

Handelsschulden worden geboekt aan kost na afschrijving, met andere woorden aan de netto actuele waarde van het te betalen bedrag. Tenzij de impact van verdiscontering materieel is, wordt de nominale waarde genomen.

Reële waardeverliezen uit afgeleide financiële instrumenten zijn opgenomen onder handels- en overige schulden.

2.19 BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

De belastingen op het resultaat van het boekjaar betreffen de effectieve belastingen alsook de latente belastingen. Deze belastingen worden berekend in overeenstemming met de belastingwetgeving die van toepassing is in elk land waar de onderneming actief is.

De effectieve belastingen omvatten deze die verschuldigd zijn op het belastbaar inkomen van het jaar, op basis van de belastingpercentages die gelden op het einde van de rapporteringsperiode, evenals elke herziening van de belastingen die verschuldigd (of terugbetaalbaar) zijn voor voorgaande jaren.

De verschuldigde belastingen worden bepaald op basis van de belastingwetten en -reglementeringen in elk van de vele jurisdicties in dewelke de Groep opereert. De genomen winstbelastingstandpunten worden door de Groep beschouwd als verdedigbaar en hebben

de bedoeling eventuele betwistingen van belastingautoriteiten te doorstaan. Desalniettemin is het aanvaard dat sommige van de standpunten onzeker kunnen zijn, terwijl ze ook het gevolg zijn van interpretaties van complexe belastingwetten. Daarnaast kunnen sommige entiteiten binnen de groep betrokken zijn belastingaudits die nog betrekking hebben op vorige jaren en enige tijd vergen om af te finaliseren. De Groep bepaalt de belastingstatus individueel en op regelmatige basis. Mocht de belastingschuld toch afwijken van de initieel geschatte bedragen, dan wordt het verschil gedragen in de rekeningen van het jaar waarin het vastgesteld wordt.

Latente belastingen worden berekend volgens de 'liability method', op tijdelijke verschillen die bestaan tussen enerzijds de fi, op waarde van de activa en passiva en anderzijds hun boekwaarde in de jaarrekening. Deze belastingen worden gewaardeerd op basis van de belastingpercentages die van kracht zijn op het einde van de rapporteringsperiode of toekomstige belastingpercentages indien formeel aangekondigd door de autoriteiten in het land waar de onderneming actief is.

Latente belastingactiva worden enkel geboekt als het waarschijnlijk is dat er voldoende toekomstige belastbare winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend.

Latente belastingactiva en -passiva worden gecompenseerd en netto voorgesteld enkel en alleen als ze betrekking hebben op belastingen geheven door dezelfde belastinginstantie op dezelfde belastbare entiteit.

2.20 BOEKING VAN OPBRENGSTEN

2.20.1 VERKOOP VAN GOEDEREN EN VERLENING VAN DIENSTEN

De opbrengsten uit de verkoop van goederen uit de verwerkingsactiviteiten worden opgenomen wanneer de belangrijkste voordelen en risico's inzake eigendom ten laste vallen van de koper en er niet langer onzekerheid bestaat over de ontvangst van de overeengekomen vergoeding en de daaraan verbonden transactiekosten of de mogelijke teruggave van de goederen.

Opbrengsten uit raffinage-activiteiten en de levering van diensten worden opgenomen in verhouding tot het niveau van de afwerking van de transactie, als dit op een betrouwbare manier kan gewaardeerd worden.

2.20.2 OVERHEIDSSUBSIDIES

Overheidssubsidies worden aanvankelijk geboekt in de balans als over te dragen opbrengsten indien er een redelijke garantie is dat de subsidies ontvangen zullen worden en dat de onderneming zal voldoen aan de voorwaarden die eraan verbonden zijn. Subsidies worden vervolgens in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als, en proportioneel aan, de te compenseren kosten.

2.21 FINANCIËLE INSTRUMENTEN

De onderneming gebruikt afgeleide financiële instrumenten en instrumenten met betrekking tot basismaterialen om de blootstelling aan negatieve schommelingen van wisselkoersen, metaalprijsen, rentevoeten en andere marktrisico's te beperken. De onderneming gebruikt voornamelijk spot- en termijncontracten voor de dekking van het metaal- en valutarisico en swapcontracten om het renterisico in te dekken. De transacties uitgevoerd op de termijnmarkt zijn niet van speculatieve aard.

2.21.1 TRANSACTIONELE RISICO'S – REËLE-WAARDE INDEKKING

Afgeleide financiële instrumenten en instrumenten met betrekking tot basismaterialen worden gebruikt om de reële waarde van de onderliggende ingedekte elementen (activa, passiva en vaste overeenkomsten) te beschermen. Deze worden oorspronkelijk aan reële waarde geboekt op de verhandelingsdatum.

Alle afgeleide financiële instrumenten en instrumenten met betrekking tot basismaterialen worden gewaardeerd op het einde van de rapporteringsperiode aan de reële waarde, volgens het marktwaardevergelijkingmechanisme ('mark-to-market'). Alle winsten en verliezen worden onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening – als een bedrijfsresultaat – indien gerelateerd aan metaal en als een financieel resultaat in alle andere gevallen.

Ingedekte elementen (vooral fysische vaste overeenkomsten en commerciële voorraad) worden ook gewaardeerd aan reële waarde wanneer 'hedge accounting' kan gedocumenteerd worden in overeenstemming met de IAS 39-criteria.

In de afwezigheid van het verkrijgen van 'hedge accounting' bij de creatie in overeenstemming met de IAS 39-criteria, worden de ingedekte elementen aan kost opgenomen en vervolgens onderworpen aan de waarderingsregels die van toepassing zijn voor gelijkaardige niet-ingedekte elementen, o.a. de waardering aan de laagste van kostprijs en marktwaarde (IAS 2) voor wat de voorraden betreft, of het boeken van voorzieningen voor verlieslatende contracten (IAS 37) voor de fysieke vaste overeenkomsten (zie hoofdstuk 2.22 IAS 39-impact).

Wanneer er een consistente praktijk bestaat bij een dochteronderneming of een kasstroomgenererende eenheid van de Groep om het onderliggende item geleverd te krijgen om het terug te verkopen op korte termijn met als doel een winst te realiseren op basis van de kortetermijnschommelingen in de prijs of de handelsmarges, dan worden in die gevallen de voorraden gewaardeerd aan reële waarde via de resultatenrekening en worden de verbonden fysieke en/of handelsgoederen engagements geklasseerd als afgeleide financiële instrumenten eveneens met een waardering aan reële waarde via de resultatenrekening.

2.21.2 STRUCTURELE RISICO'S – KASSTROOMINDEKKING

Afgeleide financiële instrumenten en instrumenten met betrekking tot basismaterialen die gebruikt worden voor de dekking van toekomstige kasstromen, worden toegewezen als indekkingen te behandelen onder 'cash flow hedge accounting'. Wijzigingen in de reële waarde van de indekkingsinstrumenten die voldoen als effectieve kasstroomindekkingen, worden opgenomen in het eigen vermogen van de Groep. Dit gebeurt onder de vorm van kasstroom-indekkingsreserves totdat de onderliggende voorziene of vastgelegde transacties zich voordoen (d.i. een invloed hebben op de resultatenrekening). Op dat moment worden de opgenomen winsten en verliezen van de indekkingsinstrumenten getransfereerd van eigen vermogen naar de resultatenrekening.

Als de ingedekte transacties niet meer waarschijnlijk zijn of wanneer de dekkingoperaties geen voorwerp meer hebben, dan worden de hieraan verbonden hedginginstrumenten onmiddellijk stopgezet en worden alle winsten of verliezen, initieel opgenomen in het eigen vermogen onmiddellijk in de resultatenrekening opgenomen.

In afwezigheid van het verkrijgen van 'hedge accounting' bij de creatie in overeenstemming met de IAS 39-criteria, worden de wijzigingen in reële waarde van de hedgingelementen in de resultatenrekening opgenomen in plaats van in het eigen vermogen en dit voordat de onderliggende voorziene of vastgelegde transacties zich voordoen (zie ook paragraaf 2.22 IAS 39-impact).

2.21.3 IN UITVOERENDE CONTRACTEN BESLOTEN DERIVATEN

Uitvoerende contracten ('basiscontract') bevatten soms besloten derivaten. Besloten derivaten veroorzaken dat sommige of alle kasstromen die anders kunnen verwacht worden van het basiscontract, worden gewijzigd in functie van een specifieke rentevoet, de prijs van een financieel instrument, de prijs van een handelsgoed, een wisselkoersprijs of andere variabelen. Als het vaststaat dat dergelijk besloten derivaat niet dicht verbonden is met het basiscontract, dan wordt het afgezonderd van het basiscontract onder de regels van IAS 39 (reële waarde via resultatenrekening). Het basiscontract wordt geboekt volgens de regels van de uitvoerende contracten, wat wil zeggen dat dergelijk contract niet wordt erkend in de balans of de resultatenrekening voor de contractuele levering plaatsvindt (zie ook hoofdstuk 2.22 IAS 39-impact).

2.22 NIET-RECURRENTE RESULTATEN EN IMPACT VAN IAS 39 OPGENOMEN IN HET RESULTAAT

Bevat niet-recurrente elementen voornamelijk met betrekking tot herstructureringsmaatregelen, bijzondere waardeverminderingen van activa en andere kosten en opbrengsten resulterend uit feiten of transacties die duidelijk verschillen van de courante activiteiten van de onderneming.

De IAS 39-impact heeft betrekking op de tijdsverschillen (zonder invloed op de kasstromen) in het boeken van inkomsten als gevolg van het niet toepassen of het niet kunnen bekomen van IAS 39 'hedge accounting' op:

- a) transactionele dekking, wat met zich meebrengt dat de ingedekte elementen niet langer aan reële waarde gewaardeerd kunnen worden maar gewaardeerd moeten worden volgens waarderingsregels toepasbaar voor vergelijkbare, niet ingedekte elementen, zoals waardering aan de laagste van kostprijs of marktwaarde (IAS 2) voor voorraden of voorzieningen voor verlieslatende contracten (IAS 37) voor de commerciële fysieke engagements;
- b) structurele dekking, wat impliceert dat de reële waarde van de betrokken hedginginstrumenten in de resultatenrekening wordt opgenomen in plaats van het eigen vermogen, en dit voordat de onderliggende voorziene of vastgelegde transacties zich voordoen;
- c) in uitvoerende contracten besloten derivaten, wat impliceert dat de reële waarde op de besloten derivaten moet toegepast worden en in de resultatenrekening opgenomen, in tegenstelling tot de uitvoerende component waar geen reële waardemeting is toegelaten.

F3 BEHEER VAN FINANCIËLE RISICO'S

Alle activiteiten van de Groep zijn blootgesteld aan verschillende risico's, waaronder metaalprijschommelingen, de wisselkoersen, bepaalde markt- gedefinieerde commerciële voorwaarden, en rentevoeten alsook krediet- en liquiditeitsrisico's. Het globale risicobeheer van de Groep tracht de negatieve invloed op de financiële resultaten van de Groep tot een minimum te beperken, door deze risico's in te dekken met financiële en verzekeringsinstrumenten.

3.1 WISSELKOERSRISICO

Het wisselkoersrisico waaraan Umicore blootgesteld is, kan opgesplitst worden in drie types: structurele, transactionele en omrekeningsrisico's.

3.1.1 STRUCTUREEL RISICO

De inkomsten van Umicore zijn gedeeltelijk in Amerikaanse dollar (USD) uitgedrukt, alhoewel vele activiteiten zich buiten de Amerikaanse dollar-zone bevinden (voornamelijk in Europa en Azië).

Elke wijziging in de Amerikaanse dollar-wisselkoers versus Euro (EUR) of andere deviezen die niet aan de Amerikaanse dollar gekoppeld zijn, heeft daardoor een invloed op de resultaten van de onderneming.

Een groot deel van deze blootstelling aan de wisselkoers vloeit voort uit de in Amerikaanse dollar uitgedrukte metaalprices, gelinkt aan de recyclage en raffinage activiteiten. Een ander groot deel van deze blootstelling vloeit voort uit niet metaal gerelateerde inkomsten uitgedrukt in Amerikaanse dollar, zoals aangerekende raffinage- en verwerkingskosten en productpremies. In mindere mate bestaat naast de blootstelling aan de Amerikaanse dollar ten opzichte van de Euro ook een structurele en stijgende gevoeligheid van zowel de Euro als de Amerikaanse dollar tegenover enkele andere deviezen zoals de Braziliaanse real (BRL), Zuid-Koreaanse won (KRW), Chinese yuan (CNY) en Zuid-Afrikaanse rand (ZAR).

Structurele wisselkoersindekking

Het indekkingsbeleid van Umicore laat toe om zich tegen haar structurele wisselkoersblootstelling op termijn in te dekken, zij het in combinatie met de dekking tegen de structurele metaalprijsblootstelling of geïsoleerd, doorgaans wanneer een wisselkoers of een in Euro uitgedrukte metaalprijs boven het historische gemiddelde ligt en zich op een niveau bevindt waarbij aantrekkelijke marges verzekerd kunnen worden.

Op het einde van 2017, was Umicore in het bezit van enkele structurele wisselkoersindekkingen die gerelateerd zijn met niet-metaalprijsgerelateerde wisselkoerssensitiviteit voor o.a. de volgende contracten: EUR/USD, USD/KRW, EUR/ZAR, USD/ZAR, USD/CAD, EUR/CNY en USD/CNY.

3.1.2 TRANSACTIONEEL RISICO

Het bedrijf is ook onderhevig aan transactionele risico's met betrekking tot deviezen, namelijk het risico dat wisselkoersen schommelen tussen het moment waarop de prijs met de klant of leverancier wordt bepaald en het moment waarop de transactie afgewikkeld wordt. Umicore dekt zich systematisch in tegen dergelijke transactionele risico's, voornamelijk via termijncontracten.

3.1.3 OMREKENINGSRISICO

Umicore is een internationaal bedrijf met vestigingen die niet in Euro (EUR) rapporteren. Wanneer dergelijke resultaten geconsolideerd worden in de rekeningen van de Groep, is het omgerekende bedrag blootgesteld aan waardeschommelingen van zulke lokale valuta's ten opzichte van de Euro. Het betreft voornamelijk Amerikaanse dollar (USD), Braziliaanse real (BRL), Zuid-Koreaanse won (KRW), Chinese yuan (CNY) en Zuid-Afrikaanse rand (ZAR). Hoewel Umicore zich niet systematisch indekt tegen dit soort risico, kunnen wel indekkingen op ad hoc basis afgesloten worden.

3.2 METAALPRIJSRISICO

Het metaalprijsrisico van Umicore kan opgedeeld worden in 3 categorieën: structureel risico, transactioneel risico en risico op metaalvoorraden.

3.2.1 STRUCTUREEL RISICO

Umicore is blootgesteld aan structurele metaalprijsrisico's. Die risico's vloeien voornamelijk voort uit de metaalprices die inwerken op de metaalbonussen die gehaald worden op de voor verwerking geleverde materialen of andere inkomstenelementen die afhangen van de metaalprices. Het beleid van Umicore laat toe om dergelijke blootstelling aan metaalprices op termijn in te dekken doorgaans wanneer de forward-metaalprices uitgedrukt in de functionele wisselkoers van de desbetreffende activiteit boven hun historisch gemiddelde liggen en zich op een niveau bevinden waarbij aantrekkelijke marges verzekerd kunnen worden. In welke mate het metaalprijsrisico op termijn ingedekt kan worden hangt af van de liquiditeit van de desbetreffende markten en de beschikbaarheid van de nodige indekkingsinstrumenten.

In het segment Recycling, recycleert de Groep voornamelijk platina, palladium, rhodium, goud en zilver en andere basis- en speciale metalen. In dit segment is de gevoeligheid op de korte termijn van inkomsten en operationele resultaten aan metaalkoersen belangrijk. Gezien de variabiliteit in het soort aangevoerde materialen in de loop der jaren, blijft het moeilijk om een specifieke sensitiviteit uit te drukken voor één welbepaald metaal. In het algemeen geldt dat hogere prijzen in een stijging van de inkomsten

in het Recycling segment resulteren. Umicore bezit ook een metaalprijs sensitiviteit in de andere segmenten Catalysis, Energy & Surface Technologies die vooral gelinkt is aan de metaal gerelateerde inkomsten en afhankelijk van de gebruikte metalen in de desbetreffende segmenten. Over het algemeen draagt een hogere metaalprijs bij tot voordelen op korte termijn voor de winstgevendheid van elke activiteit. Echter, andere commerciële voorwaarden die grotendeels onafhankelijk zijn van de metaalprijs, zoals productpremies, zijn evenzeer significant en onafhankelijk bepalend voor de opbrengsten en de resultaten.

Structurele metaalprijsindekking

Umicore dekt een deel van haar toekomstige blootstelling aan forward metaalkoersen in, en dit voor sommige metalen die genoteerd zijn op termijnmark- ten en voor zover toekomstige op de metaalprijs gebaseerde inkomsten uit gekende en gedocumenteerde commerciële overeenkomsten kunnen aangetoond worden. Op het einde van 2017 hadden zulke uitstaande indekkingen betrekking tot een aantal edele metalen (meer bepaald goud, zilver en palladium) en basis metalen (meer bepaald nikkel, koper en lood).

3.2.2 TRANSACTIONEEL RISICO

De Groep wordt geconfronteerd met transactionele risico's op aangekochte en verkochte metalen.

De meerderheid van de transacties in metalen gebruiken wereldwijde marktreferenties zoals deze van de London Metal Exchange. Als de onderliggende metaalprijs constant zou blijven, dan zou de prijs die Umicore betaalt voor het metaal in de grondstoffen terug aan de klant worden doorgerekend als een deel van de verkoopprijs. Gezien de tijd die nodig is voor de conversie van aangekochte grondstoffen tot eindproducten en de verkoop ervan, zal de volatiliteit in de metaalkoers die als referentie dient, verschillen doen ontstaan tussen de aankoopprijs van de metalen en de verkoopprijs. Er is dus een transactioneel risico ingevolge elke prijswijziging tussen het moment waarop grondstoffen worden aangekocht (meer specifiek, wanneer de aankoopprijs wordt gefixeerd) en het moment waarop producten worden verkocht (meer bepaald, wanneer de verkoopprijs wordt gefixeerd).

Het beleid van de Groep bestaat er in om dit transactioneel risico zo veel mogelijk in te dekken, voornamelijk met termijnoperaties.

3.2.3 RISICO OP METAALVOORRADEN

De Groep is blootgesteld aan metaalkoersrisico's op de permanente metaalvoorraden. Het risico heeft te maken met de kans dat metaalkoersen dalen tot onder de boekwaarde van deze voorraden. Umicore dekt zich niet in tegen dit risico.

3.3 RENTERISICO

De blootstelling van de Groep aan de rentevoetschommelingen houdt verband met de verplichtingen in het kader van de financiële schulden van de Groep. Eind december 2017 bedroeg de netto financiële schuld van de Groep € 1.008 miljoen, waarvan € 710 miljoen met een vaste rentevoet. De 5-jarige rentevoetswap die in januari 2013 was aangegaan voor een bedrag van € 150 miljoen zal verlopen in januari 2018.

3.4 KREDIETRISICO

Kredietrisico en concentratie van kredietrisico

Kredietrisico is het risico op wanbetalingen door eender welke tegenpartij, met betrekking tot de verkoop van goederen of metaalleasingoperaties. Om de kredietblootstelling te beheren, heeft Umicore een kredietbeleid opgesteld met aanvragen voor kredietlimieten, goedkeuringsprocedures, ononderbroken toezicht van de kredietblootstelling en aanmaningsprocedures in het geval van uitstel.

Het kredietrisico ten gevolge van verkopen is tot een bepaalde grens ingedekt via kredietverzekeringen, accreditieven of andere gelijkaardige betalingswijzen. Umicore heeft 2 kredietverzekeringscontracten aangegaan met verschillende verzekeraars. Eén daarvan is wereldwijd van toepassing en beschermt de verzekerde activiteiten tegen insolventie, politieke en commerciële risico's met een individualiseerbare franchise van 5% per factuur en voorziet een maximale schadeloosstelling per regio of land. De tweede polis dekt een meer selectieve groep van handelsvorderingen en voorziet een jaarlijkse franchise van € 5 miljoen en een maximale jaarlijkse schadeloosstelling van € 70 miljoen.

Umicore heeft bepaald dat in een aantal gevallen waar de kredietverzekeringskosten onevenredig zijn met het risico dat verzekerd moet worden, geen dergelijke wereldwijde kredietverzekeringsindekking gezocht wordt. Voor deze bedrijven, gekarakteriseerd door een significante klantenconcentratie of door een specifieke en nauwe band met de klanten, kunnen specifieke verzekeringscontracten afgesloten worden voor een bepaalde tijdspanne.

Er valt op te merken dat enkele omvangrijke transacties, zoals de verkoop van edele metalen door de business group Recycling, een beperkt kredietrisico hebben, aangezien het een gangbare praktijk is om te betalen vóór levering.

Met betrekking tot het risico tegenover financiële instellingen zoals banken en brokers, past Umicore ook interne kredietlijnen toe. Er worden specifieke limieten gesteld, per financieel instrument, die de diverse risico's moeten indekken die verbonden zijn aan het handelen met deze tegenpartijen.

3.5 LIQUIDITEITSRISICO

Liquiditeitsrisico wordt behandeld door een voldoende mate van gediversifieerde financieringsbronnen aan te houden. Deze bevatten vastgelegde en niet vastgelegde bilaterale bankfaciliteiten op korte termijn, twee gesyndiceerde bankfaciliteiten op middellange termijn, twee lange termijn private placements en een 'commercial paper'-programma (deze laatste met een bovengrens van € 600 miljoen).

3.6 BELASTINGRISICO

De belastinglast opgenomen in de financiële rapportering is gebaseerd op de door de Groep naar best vermogen berekende belastingsschuld. De definitieve belastingsschuld komt evenwel slechts vast te staan nadat er belastingcontroles hebben plaatsgevonden. Tot op dat moment hangt er een zekere graad van onzekerheid over de uiteindelijke belastingsschuld van deze periode. Het Groepsbeleid is erop gericht om belastingaangiften binnen de wettelijke termijnen in te dienen en om belastingadministraties tegemoet te komen door te verzekeren dat de belastingposities van de Groep getrouw en actueel zijn en dat alle verschillen in interpretatie van de belastingwetgeving en -regelgeving zo snel mogelijk besproken en opgelost worden. Rekening houdend met de omvang en het internationale karakter van de Groepsactiviteiten en zoals het geval is voor andere internationale bedrijven, vormen BTW, andere omzetbelastingen en intra-groepverrekenprijzen een inherent belastingrisico voor de Groep. Wijzigingen in de belastingwetgeving of in de toepassing ervan inzake verrekenprijzen, BTW, buitenlandse dividenden, O&O-belastingkredieten en belastingverminderingen kunnen mogelijkerwijze de werkelijke belastingvoet verhogen en de netto resultaten van de Groep ongunstig beïnvloeden. Op basis van de bovenstaande belastingrisico's heeft het management een gedetailleerde analyse uitgevoerd van onzekere belastingposities wat heeft geleid tot het erkennen van provisies.

3.7 KAPITAALRISICO

In het beheer van haar middelen zal de Groep de continuïteit van de bedrijfsvoering bewaren, de rentabiliteit voor de aandeelhouders en de belangen van de andere belanghebbenden onderhouden en een optimale kapitaalstructuur hanteren om zo de kapitaalkost te verminderen.

Om de kapitaalstructuur te handhaven of aan te passen, kan de Groep bijvoorbeeld de dividenden uitbetaald aan de aandeelhouders aanpassen, kapitaal uitkeren aan de aandeelhouders, eigen aandelen inkopen of nieuwe aandelen uitgeven.

De Groep controleert haar kapitaalstructuur door onder meer de 'hefboomratio' en de ratio van de netto financiële schuld ten opzichte van de recurrente bedrijfskasstroom te hanteren. De hefboomratio wordt berekend door de netto financiële schuld te delen door de som van de netto financiële schuld en het totaal eigen vermogen van de Groep. De netto financiële schuld wordt berekend als de som van de financiële schulden op lange termijn en de financiële schulden op korte termijn, verminderd met de kas en kasequivalenten en leningen toegekend in een niet-operationele context. De cijfers voor de gepresenteerde periodes worden gedetailleerd in de toelichting F24 Financiële schulden.

In normale bedrijfsomstandigheden zal de Groep streven naar een kapitaalstructuur die overeenstemt met een voor investeringen aantrekkelijke kredietwaardigheidsscore ('investment grade'). De Groep kan overwegen om de hiermee overeenstemmende schuldgraad tijdelijk te overschrijden in het kader van een bijzonder gebeurtenis, zoals een belangrijke acquisitie.

3.8 STRATEGISCHE EN OPERATIONELE RISICO'S

Umicore is blootgesteld aan diverse strategische en operationele risico's, die niet noodzakelijk een financieel karakter hebben, maar die niettemin de financiële prestatie van de Groep kunnen schaden. Het betreft bevoorradingsrisico's, technologische risico's, en het risico van productsubstitutie bij klanten. We verwijzen naar de pagina's 37 tot 44 over risicobeheer voor een beschrijving van deze risico's en een overzicht van de wijze waarop Umicore deze risico's benadert.

Umicore verwacht geen materiële directe financiële impact van de Brexit.

F4 BELANGRIJKE BOEKHOUDKUNDIGE INSCHATTINGEN EN BEOORDELINGEN

De gebruikte schattingen en beoordelingen bij de opstelling en de toepassing van de financiële verslagen van de geconsolideerde Groep worden voortdurend geëvalueerd en zijn gebaseerd op ervaringshistorieken en andere elementen. Toekomstige gebeurtenissen die een financiële impact kunnen hebben op de entiteit en voor zover die onder de gegeven omstandigheden aannemelijk lijken

zijn hierin inbegrepen. De geschatte resultaten die hieruit voortvloeien zijn per definitie dan ook maar zelden identiek aan de actuele resultaten.

Hypotheses en inschattingen worden onder andere gemaakt bij:

- de beoordeling van de noodzaak tot bijzondere waardeverminderingen op vaste activa en een raming hiervan;
- de waardering van voorzieningen voor personeelsvoordelen;
- het boeken en berekenen van voorzieningen voor belastings-, milieu-, garantie- en geschilrisico's alsook voor teruggezonden producten en herstructureringen;
- het bepalen van waardeverminderingen op voorraden;
- het beoordelen in welke mate uitgestelde belastingactiva gebruikt zullen worden;
- de economische levensduur van materiële vaste activa; en immateriële vaste activa met uitsluiting van de goodwill.

Hieronder worden de inschattingen en beoordelingen vermeld die een betekenisvolle kans hebben om tijdens het volgende boekjaar een materiele aanpassing in de waarde van de activa en passiva te veroorzaken.

4.1 WAARDEVERMINDERING VAN DE GOODWILL

De recupereerbare waarde van de kasstroom genererende activiteiten werd bepaald als de hoogste van de reële waarde van de activa verminderd met de realisatiekosten of hun gebruikswaarde in overeenstemming met de waarderingsregels. Deze berekeningen, waardeverminderingstesten, vereisen het gebruik van schattingen en hypothesen zoals verdisconteringvoeten, wisselkoersen, prijzen van eenheidsproducten, toekomstige kapitaalbehoeften en de verwachte operationele prestatie. De interne schatting van de toekomstige bedrijfsprestaties is gebaseerd op de analyse van een combinatie van factoren, zoals de verwachte marktgroei, geschat marktaandeel, competitieve omgeving, prijsniveau en evolutie van de kosten. Zulke analyses combineren zowel intern gegenereerde schattingen als gegevens van externe bronnen. Op 31 december 2017 beliep de waarde van de goodwill voor de geconsolideerde groep € 142,7 miljoen tegen € 132,6 miljoen in 2016.

4.2 VERPLICHTINGEN TOT SANERING

Provisies worden aangelegd voor de verwachte kost van de toekomstige sanering van de industriële sites en hun omgeving, voor zover een wettelijke of feitelijke verplichting bestaat in overeenstemming met paragraaf 2.15 van de waarderingsregels. Deze provisies bevatten een schatting van de toekomstige kost verbonden aan herwinning, sluiting van vestigingen, de sluiting van stortplaatsen, bewaking, afbraakkosten, decontaminatie, waterzuivering en permanente opslag van historische residuen. De schatting van deze toekomstige kosten werden verdisconteerd naar hun huidige waarde. De berekening van deze geschatte provisies vereist dat veronderstellingen worden gemaakt over de toepassing van de milieuwetgeving, van de datum waarop vestigingen worden gesloten, van de beschikbare technologie, en de studiekosten. Een wijziging in een van de gebruikte veronderstellingen kan een materiële impact hebben op de effectieve waarde van de provisies voor sanering. Op 31 december 2017 was de waarde van de provisies voor sanering € 66,1 miljoen tegen € 58,9 miljoen in 2016.

4.3 VERPLICHTINGEN VAN EEN 'TE BEREIKEN DOEL'-PLAN

Activa of passiva, in verband met pensioenplannen met een 'te bereiken doel', worden in de balans opgenomen in overeenstemming met paragraaf 2.16 van de waarderingsregels. De huidige waarde van een verplichting in functie van een plan met een 'te bereiken doel' is afhankelijk van een aantal factoren die bepaald worden op een actuariële basis. De geconsolideerde groep bepaalt de toepasselijke verdisconteringvoet die op het einde van ieder jaar moet gebruikt worden. De verplichtingen van de geconsolideerde groep in verband met vergoedingen aan het personeel worden meer uitvoerig behandeld in toelichting F27. Op 31 december 2017 was een provisie als gevolg van verplichtingen aan het personeel opgenomen van € 342,8 miljoen tegenover € 337,9 miljoen in 2016.

4.4 RECUPEREERBAARHEID VAN UITGESTELDE BELASTINGACTIVA

Uitgestelde belastingactiva voor tijdelijke verschillen, ongebruikte fiscale verliezen en reële waarderereserves worden maar opgenomen indien er toekomstige belastbare winsten (gebaseerd op de het operationeel plan van de Groep) beschikbaar zullen zijn om deze tijdelijke verschillen en verliezen te recupereren. Het effectieve belastingresultaat in toekomstige periodes kan verschillen van de veronderstelling gemaakt op het ogenblik van de opname van de uitgestelde belastingen.

Andere veronderstellingen en schattingen worden besproken in de respectievelijke toelichtingsnota's waar deze veronderstellingen en schattingen werden gebruikt voor de waardering van de respectievelijke elementen.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F5 GROEPSONDERNEMINGEN

Hierna volgt een lijst van de belangrijkste operationele ondernemingen die in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen zijn:

		% DEELNEMING IN 2016	% DEELNEMING IN 2017
Voortgezette activiteiten			
Argentinië	Umicore Argentina S.A.	100,00	100,00
Australië	Umicore Marketing Services Australia Pty Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Australia Ltd.	100,00	100,00
Oostenrijk	Oegussa GmbH	91,29	91,29
België	Todini (BE 0834.075.185)	100,00	100,00
	Umicore Financial Services (BE 0428.179.081)	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services Belgium (BE 0402.964.625)	100,00	100,00
	Umicore Specialty Materials Brugge (BE 0405.150.984)	100,00	100,00
Brazilië	Umicore Long Term Finance (BE 0404.867.211)	100,00	100,00
	Coimpa Industrial Ltda	100,00	100,00
	Umicore Brasil Ltda	100,00	100,00
	Clarex	100,00	100,00
Canada	Umicore Shokubai Brasil Industrial Ltda	60,00	60,00
	Umicore Canada Inc.	100,00	100,00
	Umicore Autocat Canada Corp.	100,00	100,00
China	Umicore Precious Metals Canada Inc.	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services (Shanghai) Co., Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services (Hong Kong) Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Autocat (China) Co. Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Technical Materials (Suzhou) Co., Ltd.	100,00	100,00
	Jiangmen Umicore Changxin New Materials Co., Ltd.	70,00	70,00
	Umicore Jubo Thin Film Products (Beijing) Co., Ltd.	100,00	100,00
Frankrijk	Umicore Shokubai (China) Co Ltd	60,00	60,00
	Umicore France S.A.S.	100,00	100,00
	Umicore IR Glass S.A.S.	100,00	100,00
	Umicore Autocat France S.A.S.	100,00	100,00
Duitsland	Umicore Specialty Powders France	0,00	100,00
	Umicore AG & Co. KG (*)	100,00	100,00
	Umicore Metalle & Oberflächen GmbH	100,00	100,00
	Allgemeine Gold- und Silberscheideanstalt AG	91,21	91,21
	Umicore Galvanotechnik GmbH	91,21	91,21
	Umicore Technical Materials AG & Co. KG (*)	0,00	100,00
	Todini GmbH	100,00	100,00
Italië	Umicore Shokubai Germany GmbH	60,00	60,00
	Italbras S.p.A.	100,00	100,00
Indië	Todini and Co. S.P.A.	100,00	100,00
	Umicore Autocat India Pvt LTD	100,00	100,00
Japan	Umicore India Private Limited	100,00	100,00
	Umicore Japan KK	100,00	100,00
Zuid-Korea	Umicore Shokubai Japan Co Ltd	60,00	60,00
	Umicore Korea Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services Korea Co., Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Materials Korea Ltd	100,00	100,00
	Ordeg Co.,Ltd.	50,00	100,00

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

		% DEELNEMING IN 2016	% DEELNEMING IN 2017
Liechtenstein	Umicore Thin Film Products AG	100,00	100,00
Luxemburg	Umicore International	100,00	100,00
	Umicore Autocat Luxembourg	100,00	100,00
Nederland	Schöne Edelmetaal BV	91,21	91,21
Filippijnen	Umicore Specialty Chemicals Subic Inc.	78,20	78,20
Portugal	Umicore Marketing Services Lusitana Metais Lda	100,00	100,00
Zuid-Afrika	Umicore Marketing Services Africa (Pty) Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Catalyst South Africa (Pty) Ltd.	65,00	65,00
Spanje	Todini Quimica Ibérica, S.L.	100,00	100,00
Zweden	Umicore Autocat Sweden AB	100,00	100,00
Zwitserland	Allgemeine Suisse SA	91,21	91,21
Taiwan	Umicore Thin Film Products Taiwan Co Ltd	100,00	100,00
Thailand	Umicore Precious Metals Thailand Ltd.	91,21	91,21
	Umicore Autocat (Thailand) Co., Ltd.	100,00	100,00
Verenigd Koninkrijk	Umicore Coating Services Ltd.	100,00	100,00
	Umicore Marketing Services UK Ltd	100,00	100,00
VS	Umicore USA Inc.	100,00	100,00
	Umicore Autocat USA Inc.	100,00	100,00
	Umicore Precious Metals NJ LLC	100,00	100,00
	Umicore Precious Metal Chemistry USA LLC	100,00	100,00
	Umicore Precious Metals USA Inc.	100,00	100,00
	Umicore Optical Materials USA Inc.	100,00	100,00
	Umicore Shokubai USA Inc	60,00	60,00
	Palm Commodities International	100,00	100,00
	Umicore Technical Materials North America Inc.	100,00	100,00
	Umicore Thin Film Products USA Inc.	100,00	100,00
	Umicore Specialty Materials Recycling, LLC.	100,00	100,00

(*) Als gevolg van de integratie van Umicore AG & Co. KG en Umicore Technical Materials AG & Co KG in de geconsolideerde jaarrekening van Umicore en de toelichting van de jaarrekening volgens § 325 HGB (Duitse handelswetgeving) is Umicore AG & Co. KG en Umicore Technical Materials AG & Co KG volgens artikel 264b van de Duitse handelswetgeving vrijgesteld van de opstelling van geconsolideerde jaarrekeningen.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F6 WAARDERING VREEMDE DEVIEZEN

Met betrekking tot de belangrijkste gangbare deviezen gebruikt door de geconsolideerde entiteiten en participaties van de Groep zijn de gebruikte koersen voor de omzetting naar de munt waarin de Groep haar financieel verslag opstelt (euro) de hiernavolgende. Alle dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen en joint ventures hebben als functionele waardering munt de munt van het land waarin zij actief zijn, uitgezonderd voor Element Six Abrasives (Ierland) die de Amerikaanse dollar gebruikt.

		SLOTKOERS		GEMIDDELDE KOERS	
		2016	2017	2016	2017
Amerikaanse dollar	USD	1,054	1,199	1,107	1,130
Britse pond	GBP	0,856	0,887	0,819	0,877
Canadese dollar	CAD	1,419	1,504	1,466	1,465
Zwitserse frank	CHF	1,074	1,170	1,090	1,112
Japanse yen	JPY	123,400	135,010	120,197	126,711
Braziliaanse real	BRL	3,435	3,967	3,863	3,606
Zuid-Afrikaanse rand	ZAR	14,457	14,805	16,264	15,049
Chinese yuan	CNY	7,320	7,804	7,352	7,629
Thailandese Baht	THB	37,726	39,121	39,043	38,296
Zuid-Koreaanse won (100)	KRW	12,694	12,796	12,842	12,767

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F7 SEGMENTINFORMATIE

INFORMATIE PER BUSINESS GROUP 2016

Duizend euro	TOELICHTING	CATALYSIS	ENERGY & SURFACE TECHNOLOGIES	RECYCLING	CORPORATE & NIET TOEGEWEEZEN	ELIMINATIES	TOTAAL VOORTGEZETTE ACTIVITEITEN	STOPGEZETTE ACTIVITEITEN	TOTAAL
Totale omzet		2.779.124	1.468.979	6.886.386	31.750	(722.698)	10.443.541	652.638	11.096.179
Externe omzet		2.770.120	1.414.685	6.226.986	31.750	-	10.443.541	652.638	11.096.179
Omzet tussen segmenten		9.004	54.294	659.400	-	(722.698)	-	-	-
Totale inkomsten (zonder metaal)		1.163.395	610.193	641.230	-	(5.450)	2.409.368	258.133	2.667.501
Externe inkomsten		1.162.284	609.912	637.172	-	-	2.409.368	258.133	2.667.501
Inkomsten tussen segmenten		1.111	281	4.058	-	(5.450)	-	-	-
Bedrijfsresultaat	F9	116.453	73.238	115.482	(56.208)	-	248.965	(35.448)	213.517
Recurrent bedrijfsresultaat		143.321	80.692	124.888	(46.145)	-	302.757	29.675	332.432
Niet-recurrent bedrijfsresultaat		(26.665)	(914)	(10.458)	(9.989)	-	(48.025)	(61.400)	(109.425)
IAS 39-effect op bedrijfsresultaat		(204)	(6.540)	1.051	(75)	-	(5.766)	(3.723)	(9.490)
Ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	F9	9.098	1.003	-	6.685	-	16.786	1.254	18.040
Recurrent		9.153	1.003	-	7.230	-	17.386	929	18.315
Niet-recurrent		664	-	-	(1.781)	-	(1.117)	325	(792)
IAS 39-effect		(718)	-	-	1.235	-	517	-	517
EBIT	F9	125.551	74.241	115.482	(49.523)	-	265.751	(34.194)	231.557
Recurrente EBIT		152.474	81.695	124.888	(38.914)	-	320.143	30.604	350.747
Niet-recurrente EBIT		(26.001)	(914)	(10.458)	(11.769)	-	(49.142)	(61.075)	(110.217)
IAS 39-effect op EBIT		(922)	(6.540)	1.051	1.161	-	(5.249)	(3.723)	(8.973)
Afschrijvingen	F9	50.953	49.937	62.358	12.693	-	175.942	82	176.024
Recurrente afschrijvingen		50.953	49.937	62.358	12.693	-	175.942	82	176.024
EBITDA	F9	176.504	124.178	177.840	(36.829)	-	441.693	(34.112)	407.581
Recurrente EBITDA		203.427	131.632	187.246	(26.221)	-	496.084	30.687	526.771
Geconsolideerd totaal der activa		1.479.625	1.359.785	1.084.014	536.482	(567.640)	3.892.267	253.484	4.145.751
Segmentactiva		1.405.138	1.332.872	1.084.014	443.365	(567.640)	3.697.749	237.503	3.935.252
Investerings in geassocieerde ondernemingen		74.487	26.913	-	93.117	-	194.518	15.981	210.499
Geconsolideerd totaal der passiva		568.805	579.162	592.253	980.225	(567.640)	2.152.805	144.908	2.297.711
Aangewend kapitaal op 31/12 van voorgaand jaar	F31	968.200	633.382	465.879	147.715	-	2.215.176	199.325	2.414.501
Aangewend kapitaal op 30/06	F31	895.612	697.913	466.916	173.899	-	2.234.340	157.023	2.391.362
Aangewend kapitaal op 31/12	F31	911.191	752.037	498.139	136.968	-	2.298.336	99.074	2.397.409
Gemiddeld aangewend kapitaal in eerste semester	F31	931.906	665.648	466.398	160.807	-	2.224.758	178.174	2.402.931
Gemiddeld aangewend kapitaal in tweede semester	F31	903.401	724.975	482.527	155.434	-	2.266.338	128.048	2.394.386
Gemiddeld aangewend kapitaal in het jaar	F31	917.653	695.311	474.463	158.120	-	2.245.548	153.111	2.398.659
ROCE	F31	16,62%	11,75%	26,32%	(24,61%)	0,00%	14,26%	19,99%	14,62%
Investerings	F34	46.528	144.319	72.271	9.714	-	272.833	14.505	287.338
Totaal O&O	F9	101.958	20.183	23.023	7.626	-	152.790	3.070	155.859
O&O opgenomen in bedrijfskosten	F9	88.584	18.329	23.023	7.626	-	137.561	3.070	140.631
O&O gekapitaliseerd in immateriële vaste activa	F34	13.374	1.854	-	-	-	15.228	-	15.228

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

INFORMATIE PER BUSINESS GROUP 2017

Duizend euro	TOELICHTING	CATALYSIS	ENERGY & SURFACE TECHNOLOGIES	RECYCLING	CORPORATE & NIET TOEGEWEEZEN	ELIMINATIES	TOTAAL VOORTGEZETTE ACTIVITEITEN	STOPGEZETTE ACTIVITEITEN	TOTAAL
Totale omzet		3.090.560	2.392.360	7.326.724	43.910	(906.290)	11.947.264	330.356	12.277.620
Externe omzet		3.068.320	2.333.680	6.501.354	43.910	-	11.947.264	330.356	12.277.620
Omzet tussen segmenten		22.240	58.680	825.370	-	(906.290)	-	-	-
Totale inkomsten (zonder metaal)		1.253.100	893.603	650.300	-	(6.420)	2.790.583	125.100	2.915.683
Externe inkomsten		1.251.820	893.250	645.510	-	-	2.790.580	125.100	2.915.680
Inkomsten tussen segmenten		1.280	350	4.790	-	(6.420)	-	-	-
Bedrijfsresultaat	F9	160.346	99.231	121.298	(68.784)	-	312.091	783	312.874
Recurrent bedrijfsresultaat		165.132	130.217	127.899	(54.151)	-	369.098	11.537	380.634
Niet-recurrent bedrijfsresultaat		10	(14.804)	(2.718)	(14.927)	-	(32.440)	(13.042)	(45.482)
IAS 39-effect op bedrijfsresultaat		(4.796)	(16.182)	(3.883)	294	-	(24.567)	2.289	(22.278)
Ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	F9	893	10.481	-	18.181	-	29.555	859	30.413
Recurrent		383	10.481	-	17.896	-	28.761	859	29.619
Niet-recurrent		(376)	-	-	(392)	-	(768)	-	(768)
IAS 39-effect		885	-	-	676	-	1.562	-	1.562
EBIT	F9	161.239	109.713	121.298	(50.604)	-	341.646	1.642	343.287
Recurrente EBIT		165.515	140.699	127.899	(36.255)	-	397.858	12.395	410.254
Niet-recurrente EBIT		(366)	(14.804)	(2.718)	(15.319)	-	(33.208)	(13.042)	(46.250)
IAS 39-effect op EBIT		(3.911)	(16.182)	(3.883)	970	-	(23.005)	2.289	(20.717)
Afschrijvingen	F9	58.884	57.617	61.835	12.157	-	190.494	31	190.524
Recurrente afschrijvingen		58.884	57.042	60.955	12.157	-	189.038	31	189.069
EBITDA	F9	220.122	167.330	183.134	(38.447)	-	532.139	1.672	533.811
Recurrente EBITDA		224.399	197.741	188.855	(24.098)	-	586.897	12.426	599.323
Geconsolideerd totaal der activa		1.878.919	2.661.962	1.074.621	603.519	(1.103.360)	5.115.661	-	5.115.661
Segmentactiva		1.878.919	2.626.474	1.074.621	485.999	(1.103.360)	4.962.653	-	4.962.653
Investerings in geassocieerde ondernemingen		0	35.488	-	117.520	-	153.008	-	153.008
Geconsolideerd totaal der passiva		772.775	1.442.307	618.204	1.523.095	(1.103.360)	3.253.021	-	3.253.021
Aangewend kapitaal op 31/12 van voorgaand jaar	F31	911.191	752.037	498.139	136.968	-	2.298.336	99.074	2.397.409
Aangewend kapitaal op 30/06	F31	998.299	976.951	503.565	148.061	-	2.626.877	92.497	2.719.374
Aangewend kapitaal op 31/12	F31	1.149.585	1.205.844	474.522	173.593	-	3.003.545	-	3.003.545
Gemiddeld aangewend kapitaal in eerste semester	F31	954.745	864.494	500.852	142.515	-	2.462.606	95.786	2.558.392
Gemiddeld aangewend kapitaal in tweede semester	F31	1.073.942	1.091.397	489.044	160.827	-	2.815.211	46.249	2.861.459
Gemiddeld aangewend kapitaal in het jaar	F31	1.014.344	977.946	494.948	151.671	-	2.638.908	71.017	2.709.926
ROCE	F31	16,32%	14,39%	25,84%	(23,90%)	0,00%	15,08%	17,45%	15,14%
Investerings	F34	45.038	225.529	79.526	11.852	-	361.944	3.305	365.250
Totaal O&O	F9	119.824	30.351	18.618	4.766	-	173.558	1.599	175.157
O&O opgenomen in bedrijfskosten	F9	107.764	27.485	18.618	4.766	-	158.632	1.599	160.232
O&O gekapitaliseerd in immateriële vaste activa	F34	12.060	2.865	-	-	-	14.926	-	14.926

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

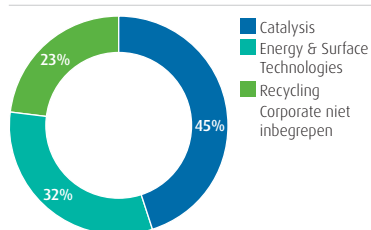
INFORMATIE PER GEOGRAFISCH GEBIED 2016

Duizend euro	TOELICHTING	EUROPA	WAARVAN BELGIË	AZÏE-OCEANIË	NOORD-AMERIKA	ZUID-AMERIKA	AFRIKA	TOTAAL
Totale omzet		6.758.722	121.963	1.898.223	1.326.192	289.144	171.259	10.443.541
Flottende activa		924.063	473.540	439.236	152.323	41.361	8.801	1.581.765
Investeringsen	F34	179.497	146.974	65.081	18.448	7.467	2.340	272.834

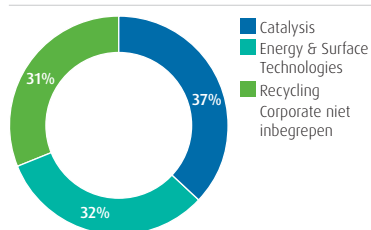
INFORMATIE PER GEOGRAFISCH GEBIED 2017

Duizend euro	TOELICHTING	EUROPA	WAARVAN BELGIË	AZÏE-OCEANIË	NOORD-AMERIKA	ZUID-AMERIKA	AFRIKA	TOTAAL
Totale omzet		6.926.079	130.937	3.093.227	1.437.303	346.073	144.581	11.947.264
Flottende activa		1.014.335	499.561	591.072	133.497	49.114	8.325	1.796.344
Investeringsen	F34	142.691	111.839	198.951	13.673	4.597	2.032	361.944

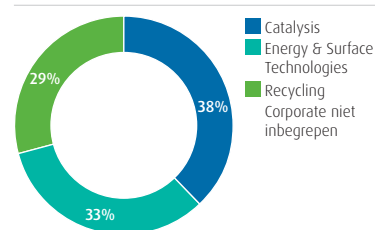
INKOMSTEN (METAAL NIET INBEGREPEN) PER BUSINESS GROUP

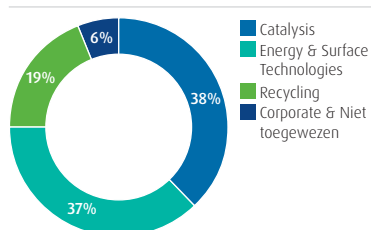
RECURRENTE EBITDA PER BUSINESS GROUP

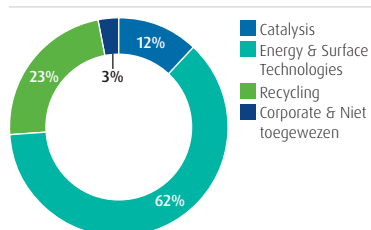
RECURRENTE EBIT PER BUSINESS GROUP

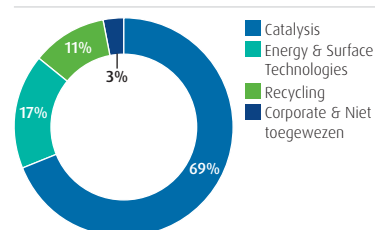
AANGEWEND KAPITAAL, GEMIDDELDE PER BUSINESS GROUP

INVESTERINGEN PER BUSINESS GROUP

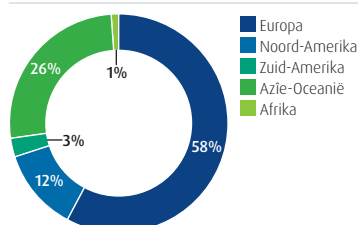

ONDERZOEK- & ONTWIKKELINGSKOSTEN PER BUSINESS GROUP

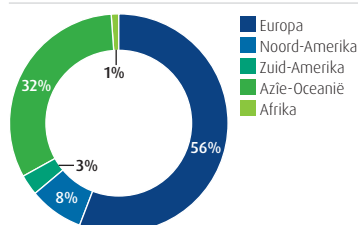

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

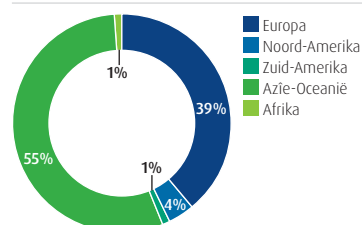
OMZET PER REGIO

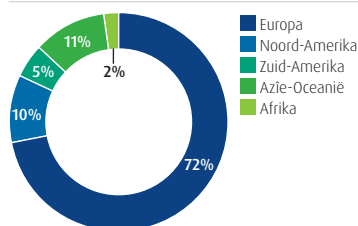
VASTE ACTIVA PER REGIO

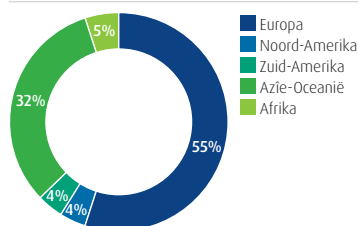
INVESTERINGEN PER REGIO

BEZOLDIGINGEN & PERSONEELSVORDELEN PER REGIO

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT PER REGIO

De segmentinformatie wordt voorgesteld volgens de industriële activiteiten waarin de Groep actief is zoals hieronder beschreven.

De resultaten, activa en passiva van de segmenten omvatten elementen die direct toewijsbaar zijn alsook elementen die redelijkerwijs aan een segment kunnen worden toegewezen.

De prijszetting van verkopen tussen segmenten is gebaseerd op een transferprijs volgens het 'arm's length'-principe. Bij gebrek aan relevante marktprijsreferenties worden 'cost plus'-mechanismen gebruikt. Intragroep transacties worden mee opgenomen in omzet en opbrengsten van elk segment. Deze hebben vooral te maken met recyclagediensten en -verkopen van geraffineerd metaal aan andere groepssegmenten en zijn van belang om de prestaties van de betrokken segmenten correct in te schatten. Omdat deze transacties niet als externe verrichtingen kunnen beschouwd worden, worden ze op Groepsniveau geëlimineerd, om zodoende een netto cijfer weer te geven.

Geen van de segmenten van de Groep heeft een externe klant die meer dan 10% van de opbrengsten van de groep vertegenwoordigt.

BUSINESS GROUPS

De Groep is georganiseerd in de volgende segmenten voor rapportering:

CATALYSIS

Het segment bestaat uit de business units Automotive Catalysts en Precious Metals Chemistry. Catalysis ontwikkelt autokatalysatoren voor benzine- en dieselpersonenwagens en voor zware dieseltoepassingen zoals vrachtwagens en offroad voertuigen. De business group biedt ook katalysatoren voor industriële emissiecontrole en produceert verbindingen op basis van edele metalen en katalysatoren voor gebruik in de farmaceutica en de fijnchemicaliënindustrie.

ENERGY & SURFACE TECHNOLOGIES

Het segment bestaat uit de business units Cobalt & Specialty Materials, Electro-Optic Materials, Electroplating, Rechargeable Battery Materials en Thin Film Products. Het Energy & Surface Technologies segment focust op producten die aanwezig zijn in toepassingen gebruikt bij de productie en opslag van schone energie en in diverse toepassingen voor oppervlaktetechnologieën die eindproducten specifieke eigenschappen en functies verlenen. Alle onze activiteiten bieden onze klanten een gesloten kringloopservice. Dit segment omvat eveneens de geassocieerde ondernemingen Ganzhou Yi Hao Umicore Industries en Jiangmen Chancsun Umicore Industry.

RECYCLING

Het segment bestaat uit de business units Precious Metals Refining, Jewellery & Industrial Metals, Precious Metals Management, Technical Materials en Platinum Engineerd Materials. Het Recycling segment verwerkt complexe afvalstromen die edele en andere speciale metalen bevatten. We kunnen ongeveer 20 van deze metalen herwinnen uit een breed gamma toevoermaterialen, gaande van industriële residuen tot materialen op het einde van hun levensduur. Andere activiteiten omvatten de productie van materialen op basis van edele metalen die essentieel zijn voor zeer uiteenlopende toepassingen zoals de productie van hoogtechnologisch glas, elektriciteit en elektronica.

CORPORATE

Corporate omvat de corporate activiteiten, gedeelde operationele diensten en de gecentraliseerde activiteiten in onderzoek en ontwikkeling en in de innovatie activiteiten. Het belang van de Groep in Element Six Abrasives is hier ook inbegrepen. Umicore's aandeel in Ieqsa was tot juni 2017 gerapporteerd onder de niet-voortgezette activiteiten, maar werd vanaf 1 juli 2017 overgebracht naar het corporate segment.

De units Building Products en Zinc Chemicals worden als stopgezette activiteiten gerapporteerd tot hun effectieve verkoop. Zinc Chemicals is effectief verkocht op het einde van oktober 2016 en Building Products op het einde van september 2017. De stopgezette activiteiten omvatten bijgevolg in 2016 nog 10 maanden bijdrage van Zinc Chemicals naast de gerealiseerde meerwaarde op de verkoop. In 2017 omvatten de stopgezette activiteiten nog 9 maanden bijdrage van Building Products naast de gerealiseerde minderwaarde op de verkoop.

In de geografische segmentinformatie worden voor de vaste activa de langetermijninvesteringen, de langetermijnleningen, de langetermijnvorderingen, uitgestelde belastingactiva en de activa voor personeelsvoordelen niet opgenomen, conform IFRS 8. De prestaties van de segmenten wordt geëvalueerd door het hoogste operationele beslissingsorgaan waarbij de evaluatie voornamelijk gebeurt op basis van de recurrente EBIT/operationeel resultaat. Zoals afgeleid kan worden uit bovenstaande tabel, wordt het verschil tussen het recurrente operationeel resultaat en de totale operationeel resultaat in de resultatenrekening verklaard door het niet-recurrente operationeel resultaat en de IFRS 39-effecten waarvoor de definities worden weergegeven in de toelichting.

Geassocieerde ondernemingen zijn toegewezen aan de segmenten waarbij zij vanuit een marktperspectief het nauwst aansluiten.

F8 BEDRIJFSACQUISITIES

Duizend euro	TOELICHTING	REËLE WAARDE 2017
Immateriële vaste activa		35.907
Materiële vaste activa		89.196
Andere vaste activa		11.736
Vaste activa		136.839
Voorraden		130.586
Handels- en overige vorderingen		114.292
Terug te vorderen belastingen		1.437
Kas en kasequivalenten		8.594
Vlottende activa		254.909
Omrekeningverschillen		(9.022)
Voorzieningen voor personeelsvoordelen		2.460
Handels- en overige schulden op meer dan één jaar		1.341
Uitgestelde belastingpassiva		(852)
Voorzieningen voor leefmilieu		2.471
Voorzieningen voor overige risico's en kosten		13.468
Verplichtingen op meer dan één jaar		18.891
Financiële schulden		43.172
Te betalen belastingen		1.367
Handels- en overige schulden		54.589
Voorzieningen voor leefmilieu op ten hoogste één jaar		392
Verplichtingen op ten hoogste één jaar		99.519
Netto verworven activa		282.360
Goodwill	F15	14.535
Badwill		(10.900)
Minderwaarde op financiële deelnemingen		1.132
Boekwaarde van de financiële deelnemingen		(67.023)
Aandeel van de Groep in aankoopprijs		(220.103)
Netto verworven kas en kasequivalenten		8.594
Netto bestede kasmiddelen voor dochterondernemingen		(211.509)

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

In maart 2017 kondigde Umicore de gefinaliseerde overname aan van het gezamenlijke 50% aandeelhouderschap van Samkwang Glass Ind. Co., Ltd. en OCI Company Ltd. in de Zuid-Koreaanse Automotive Catalysis joint-venture, Ordeg Co. Ltd. Umicore – dat voorheen 50% van de aandelen bezat – heeft nu de volledige 100% van de aandelen van Ordeg in bezit om beter tegemoet te kunnen komen aan de noden van de catalyse klanten. Ordeg is volledig geconsolideerd vanaf 1 april 2017 en is deel van het segment Catalysis. De netto boekwaarde van Ordeg in de openingsbalans was € 137,6 miljoen, de aankoopprijs voor de bijkomende 50% was € 82,4 miljoen en de minderwaarde op de bestaande aandelen bedraagt € 1,1 miljoen, na het in rekening brengen van een controle premie. Al deze elementen in overweging genomen is een goodwill van € 10,7 miljoen herkend. Sinds de volledige consolidatie in de groepsresultaten bedraagt het gezamenlijke resultaat (groepsaandeel) van de overname een winst van € 5,5 miljoen.

Op het einde van maart 2017, verwierf Umicore 100% van Eurotungstene, een onderneming van de Eramet Group gespecialiseerd in het ontwikkelen, produceren en verkopen van metaalpoeders gebruikt in diamant gereedschap en harde metaal toepassingen. De overname van Eurotungstene, die geïntegreerd is in Cobalt & Speciality Materials, laat toe dat Umicore de product portfolio beter kan aanpassen aan de noden van de klant. Eurotungstene is volledig geconsolideerd vanaf 1 april 2017 en is deel van het segment Energy and Surface Technologies. De netto boekwaarde van Eurotungstene in de openingsbalans was € 15,6 miljoen en de aankoopprijs was € 4,7 miljoen. Al deze elementen in overwegen genomen is een badwill van € 10,9 miljoen herkend in het operationeel inkomen. Het geaggregeerde resultaat van de periode van Eurotungstene sinds de volledige consolidatie in de groepsresultaten bedraagt een winst van € 10,7 miljoen, inclusief de badwill.

In juni 2017 kondigde Umicore aan dat het een overeenkomst bereikt had de zware diesel- en stationaire activiteiten van Haldor Topsoe over te nemen. Haldor Topsoe is een toonaangevende producent van hoogperformante katalysatoren voor een waaier van industrieën. De autokatalysatoren worden gebruikt in emissiesystemen voor zware dieselmotoren voor zowel weggebruik als niet-weggebruik en voldoen aan de strengste emissienormen, waaronder Euro VI. De stationaire activiteit biedt katalytische oplossingen om NO_x-emissies van industriële bronnen te behandelen zoals gasgestookte energiecentrales evenals van maritieme toepassingen. Beide activiteiten stellen momenteel ongeveer 280 mensen te werk, bedienen klanten van productiefaciliteiten in Frederikssund (Denemarken), Houston (Texas), Tianjin (China) en Joinville (Brazilië), en hebben O&O-faciliteiten in Lyngby (Denemarken). Op eind november 2017 werd de transactie gefinaliseerd en een voorlopige openingsbalans werd opgesteld op 1 december, maar is mogelijk nog onderhevig aan aanpassingen van een aantal herwerkingen over de komende 11 maanden. Haldor Topsoe entiteiten zijn deel van het segment Catalysis en worden volledig geconsolideerd vanaf 1 december. De totale aankoopprijs was € 133,0 miljoen en de net activa bedroegen € 129,2 miljoen, wat resulteerde in een goodwill van € 3,8 miljoen. Op basis van de voorlopige openingsbalans is geen goodwill herekend voor de Automotive Catalysis activiteiten, terwijl een kleine goodwill in rekening is gebracht voor de stationaire activiteiten. Gezien de materialiteit en het feit dat de deal pas afgesloten werd eind december werd in de december afsluiting, geen resultaat opgenomen.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F9 BEDRIJFSRESULTAAT

Duizend euro	2016	2017
Verkopen	10.340.446	11.822.362
Diensten	103.095	124.902
Omzet ⁽¹⁾	10.443.541	11.947.264
Andere bedrijfsopbrengsten ⁽²⁾	59.813	71.965
BEDRIJFSOPBRENGSTEN UIT VOORTGEZETTE ACTIVITEITEN	10.503.354	12.019.229
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen ⁽³⁾	(9.040.437)	(10.324.429)
Bezoldigingen en personeelsvoordelen	(636.071)	(700.706)
Afschrijvingen op vaste activa	(175.944)	(190.494)
Waardeverminderingen op vaste activa	(21.111)	(3.417)
Voorraden en voorziening voor dubieuze debiteuren	4.777	(9.792)
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen ⁽⁴⁾	(192.278)	(203.703)
Diensten en uitbestede raffinage en productiekosten	(343.433)	(404.818)
Royalties, licenties, consultancy en commissies	(28.321)	(36.330)
Andere bedrijfskosten	2.421	(3.354)
Toevoegingen / Afname aan voorzieningen	(38.914)	(41.544)
Besteding van voorzieningen	29.311	19.992
Minwaarden bij de realisatie van activa	(728)	(3.961)
Andere bedrijfskosten ⁽⁵⁾	(379.664)	(470.015)
BEDRIJFSKOSTEN UIT VOORTGEZETTE ACTIVITEITEN	(10.248.450)	(11.698.854)
Bedrijfsopbrengsten uit stopgezette activiteiten	661.311	334.291
Bedrijfskosten uit stopgezette activiteiten	(697.994)	(319.358)

(1) Diensten omvatten voornamelijk inkomsten uit maaklooncontracten.

(2) Andere bedrijfsopbrengsten van de voortgezette activiteiten bevatten voornamelijk de herfacturatie van kosten aan derden (€ 27,7 miljoen), goodwill met betrekking tot een nieuwe overname (€ 10,9 miljoen), operationele subsidies (€ 8,5 miljoen), royalty's en licentievergoedingen € 9,7 miljoen, inkomsten die voortkomen uit emissierechten (€ 2,1 miljoen) en inkomsten wegens uitkeringen in verzekeringsdossiers (€ 1,6 miljoen).

(3) Verbruikte grondstoffen en hulpstoffen omvatten water, gas en elektriciteit voor € 83,3 miljoen in 2017 (€ 84,3 miljoen in 2016) wat betreft de voortgezette activiteiten.

(4) De in het resultaat opgenomen afwaarderingen van de vaste activa werden naar het niet-recurrente resultaat getransfereerd. Deze zijn hoofdzakelijk het gevolg van aanpassingen van de productie in verschillende business units.

(5) Belastingen, andere dan inkomensbelastingen die zijn inbegrepen in de andere bedrijfskosten, bedragen € 19,7 miljoen in 2017 (€ 9,9 miljoen in 2016) wat betreft de voortgezette activiteiten.

O&O-UITGAVEN

Duizend euro	TOELICHTING	2016	2017
O&O opgenomen in 'andere bedrijfskosten'		137.561	158.632
O&O gekapitaliseerd in immateriële vaste activa	F14	15.228	14.926
Totale O&O-uitgaven uit voortgezette activiteiten		152.790	173.558
Totale O&O-uitgaven uit stopgezette activiteiten		3.070	1.599

De totale uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling van de voortgezette activiteiten bedroegen € 173,6 miljoen in de volledig geconsolideerde filialen (€ 175,2 miljoen inclusief de stopgezette activiteiten). Het deel van de rechtstreeks in overige operationele kosten opgenomen O&O-inspanningen belooft € 158,6 miljoen voor de voortgezette activiteiten (€ 160,2 miljoen inclusief de stopgezette activiteiten).

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

NIET-RECURRENTE ELEMENTEN EN IAS 39-IMPACT OPGENOMEN IN HET RESULTAAT, STOPGEZETTE ACTIVITEITEN INBEGREPEN

Duizend euro	TOELICHTING	2016		2017		2016		2017	
		TOTAAL	RECURRENT	NIET-RECURRENT	IAS 39 IMPACT	TOTAAL	RECURRENT	NIET-RECURRENT	IAS 39 IMPACT
Omzet		11.096.179	11.096.179	-	-	12.277.619	12.277.312	307	-
Andere bedrijfsopbrengsten		68.485	67.087	2.522	(1.124)	75.900	60.262	16.655	(1.017)
Bedrijfsopbrengsten		11.164.664	11.163.265	2.522	(1.124)	12.353.519	12.337.574	16.962	(1.017)
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		(9.492.911)	(9.475.883)	(108)	(16.920)	(10.550.782)	(10.543.983)	(8.735)	1.936
Bezoldigingen en personeelsvoordelen		(741.105)	(741.064)	(41)	-	(754.832)	(751.169)	(3.663)	-
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen		(183.181)	(185.105)	(2.836)	4.759	(203.651)	(195.624)	(6.294)	(1.733)
waarvan afschrijvingen		(176.024)	(176.024)	-	-	(190.524)	(189.069)	(1.455)	-
Andere bedrijfskosten		(529.247)	(428.849)	(104.197)	3.799	(508.946)	(467.419)	(20.063)	(21.464)
Bedrijfskosten		(10.946.445)	(10.830.901)	(107.182)	(8.362)	(12.018.211)	(11.958.195)	(38.755)	(21.261)
Opbrengsten van andere financiële activa		(4.698)	68	(4.766)	-	(22.435)	1.254	(23.689)	-
Bedrijfsresultaat		213.521	332.433	(109.425)	(9.487)	312.873	380.634	(45.482)	(22.278)
Nettobijdrage van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode		18.040	18.315	(792)	517	30.413	29.619	(768)	1.562
EBIT		231.557	350.747	(110.217)	(8.973)	343.287	410.254	(46.250)	(20.717)
EBITDA		407.581	526.771	(110.217)	(8.973)	533.811	599.323	(44.795)	(20.717)
Financiële kost	F11	(20.700)	(31.868)	-	11.169	(38.344)	(41.865)	-	3.519
Belastingen op het resultaat	F13	(69.501)	(75.279)	5.654	123	(78.690)	(87.185)	4.525	3.971
Nettoresultaat		141.360	243.601	(104.563)	2.323	226.253	281.202	(41.725)	(13.227)
waarvan minderheidsbelangen		10.636	10.746	(155)	46	14.308	14.431	119	(243)
waarvan aandeel van de Groep		130.724	232.855	(104.408)	2.277	211.943	266.771	(41.844)	(12.984)

De niet-recurrente zaken hadden een negatieve impact van € 46,3 miljoen op de EBIT. De herstructureringskosten bedroegen € 20 miljoen die hoofdzakelijk gerelateerd zijn aan de verkoop van Thin Film Products' activiteit grote oppervlaktebehandeling en het sluiten van de productie site in Providence naast het stopzetten van de productie activiteiten bij Schöne Edelmetaal in de business unit Jewellery & Industrial metals. Andere items waren € 13 miljoen minderwaarde op de verkoop van Building Products (rekening houdend met het feit dat er geen afschrijvingen meer gebeurd zijn sinds de tweede helft van 2015 in lijn met IFRS 5), een afboeking van Umicore's aandelen in Nyrstar van € 7 miljoen en milieuprovisie lasten van € 7 miljoen. De impact van niet-recurrente kosten op het netto resultaat (groep aandeel) bedroeg € 41,7 miljoen.

De IAS 39 boekhoudregels hadden een negatief effect van € 20,7 miljoen op de EBIT en een positief effect van € 13,2 miljoen op het netto resultaat (groep aandeel). De impact betreft timing verschillen opgelegd door IFRS die vooral gaan over transactionele en structurele metaal en wisselkoers indekkingen. De IAS 39 aanpassingen hebben van nature geen directe cash invloed.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F10 BEZOLDIGINGEN EN AANVERWANTE VOORDELEN

Duizend euro	2016	2017
Bezoldigingen en directe personeelsvoordelen	(476.813)	(515.680)
Overige personeelskosten	(25.727)	(30.801)
Tijdelijk personeel	(10.059)	(13.132)
Op aandelen gebaseerde vergoedingen	(3.548)	(6.129)
Bezoldigingen	(516.147)	(565.742)
Werknemersbijdragen	(95.338)	(99.131)
Bijdragen aan 'te bereiken doel' -plannen	(11.204)	(12.042)
Bijdragen tot pensioenplannen met een vaste bijdrage	(15.307)	(18.699)
Vrijwillige bijdragen van de werkgever – andere	(3.194)	(2.553)
Pensioenen rechtstreeks uitgekeerd aan begunstigden	(3.503)	(4.342)
Voorzieningen voor personeelsvoordelen (- toevoegingen / + bestedingen en terugnemingen)	8.622	1.803
Pensioenen en andere personeelsvoordelen	(24.586)	(35.833)
BEZOLDIGINGEN EN AANVERWANTE VOORDELEN, UIT VOORTGEZETTE ACTIVITEITEN	(636.071)	(700.706)
Bezoldigingen en aanverwante voordelen, uit stopgezette activiteiten	(105.034)	(54.126)

GEMIDDELD PERSONEELSBESTAND IN DE INTEGRAAL GECONSOLIDEERDE DOCHTERONDERNEMINGEN

	2016	2017
Kaderleden	1.899	1.819
Niet-kaderleden	8.276	8.026
Totaal	10.175	9.845
waarvan stopgezette activiteiten	901	-
Totaal van voortgezette activiteiten	9.274	9.845

OP AANDELEN GEBASEERDE VERGOEDINGEN

Duizend euro	TOELICHTING	2016	2017
Aantal toegekende aandelenopties	F28	1.217.750	1.170.000
Waarderingsmodel		Present Economic Value	
Veronderstelde volatiliteit (% pa)		25,00	25,00
Risicovrije interestvoet (% pa)		(0,002)	(0,004)
Verhoging dividend (% pa)		0,10	0,10
Vertrekkans voor het verwerven van recht op uitoefening (%pa)		NA	NA
Vertrekkans na het verwerven van recht op uitoefening (% pa)		10,00	10,00
Minimale winstdrempel (% pa)		30,00	30,00
Populatiedeel dat uitoefent bij het overschrijden van de minimale winstdrempel		100,00	100,00
Reële waarde per toegekend instrument op toekenningsdatum (€)		2,34	3,87
Totale reële waarde van de toegekende opties		2.843	4.529
47.400 aandelen aan 25,50 €		-	1.209
7.400 aandelen aan 25,74 €		-	190
10.312 aandelen aan 31,27 €		-	322
6.800 aandelen aan 24,73 €		-	168
7.400 aandelen aan 17,21 €		127	-
59.250 aandelen aan 16,63 €		985	-
10.368 aandelen aan 22,43 €		233	-
Totaal reële waarde van de toegekende aandelen		1.345	1.890
Storno vorige jaar's provisie		(368)	-
OP AANDELEN GEBASEERDE VERGOEDINGEN		3.821	6.418
Op aandelen gebaseerde vergoedingen voor stopgezette activiteiten		(273)	(289)
Totaal van op aandelen gebaseerde vergoedingen voor voortgezette activiteiten		3.548	6.129

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

De Groep heeft gedurende het lopende jaar een last van € 6,1 miljoen op aandelen gebaseerde vergoedingen erkend voor de voortgezette activiteiten.

Het deel van deze onkosten met betrekking tot aandelenoptieplannen is berekend door een externe actuaaris, die gebruik maakt van het 'Present Economic Value'-model dat rekening houdt met alle kenmerkende elementen van het aandelenoptieplan en de volatiliteit van het onderliggende aandeel. De volatiliteit is berekend op basis van de historische volatiliteit van de aandeelhoudersvergoeding gespreid over verschillende gemiddelde periodes en verschillende voorwaarden. Er zijn geen andere marktomstandigheden meegenomen in de basis voor de berekening van de reële marktwaarde.

Het deel vrije aandelen in de kost wordt gewaardeerd aan de marktprijs van de aandelen op de dag van de toekenning. In 2017 werden aandelen aan het topmanagement toegekend, wat resulteerde in een last van € 1,6 miljoen voor de voortgezette activiteiten.

De kortingen die de autoriteiten aan Umicore België toekennen op de bijdragen voor sociale zekerheid, die betrekking hebben op premies voor ploegwerk, overuren en O&O, worden opgenomen in de globale kost van sociale zekerheidsbijdragen onder deze toelichting.

F11 NETTO FINANCIËLE KOST

Duizend euro	2016	2017
Interestbaten	3.581	4.057
Interestlasten	(9.937)	(23.540)
Actualisatie van voorzieningen	(5.964)	(9.585)
Wisselkoersverliezen en -winsten	(2.535)	(6.864)
Andere financiële baten	1.248	298
Andere financiële lasten	(4.062)	(1.687)
Totaal uit voortgezette activiteiten	(17.668)	(37.323)
Totaal uit stopgezette activiteiten	(3.031)	(1.023)

De netto-interestlasten in 2017 bedroegen € 19,5 miljoen, in lijn met de toename van de schuldgraad.

De actualisatie van voorzieningen op meer dan één jaar heeft voornamelijk betrekking op personeelsvoordelen en de voorzieningen voor andere risico's en lasten. De omvang van dit bedrag wordt beïnvloed door de huidige waarde van de verplichtingen. De verdisconteringvoet, de uitbetaling en de toevoeging van nieuwe verplichtingen op meer dan één jaar beïnvloeden op hun beurt deze huidige waarde. De meeste van die actualisatieresultaten in 2017 werden geboekt in België, Duitsland en Brazilië.

Wisselkoersresultaten omvatten de gerealiseerde wisselkoersresultaten en de niet-gerealiseerde omrekeningsverschillen op monetaire activa en passiva ten opzichte van de slotkoers van het boekjaar. Deze omvatten ook de reële waardewinsten en -verliezen van overige financiële instrumenten (zie toelichting F33).

Andere financiële kosten betreffen toegestane betalingskortingen, bankkosten en andere financiële bijdragen.

F12 OPBRENGSTEN VAN ANDERE FINANCIËLE ACTIVA

Duizend euro	2016	2017
Meerwaarden en minwaarden op de verkoop van financiële participaties	(4.204)	(1.301)
Ontvangen dividenden	45	1.380
Interesten van financiële activa	10	(3)
Bijzondere waardeverminderingen op financiële participaties	(1.788)	(8.361)
Totaal uit voortgezette activiteiten	(5.937)	(8.286)
Totaal uit stopgezette activiteiten	1.240	(14.149)

De resultaten van de bijzondere waardeverminderingen op financiële activa hebben vooral betrekking op het belang in Nyrstar en op het gerealiseerde kapitaalverlies op het voorheen aangehouden 50% aandeel in Ordeg.

De minderwaarden op de verkoop van financiële participaties zijn gelinkt aan de verkoop van Umicore Vital Thin Film Technologies in China.

F13 BELASTINGEN

Duizend euro	2016	2017
INKOMSTENBELASTING		
OPGENOMEN IN DE RESULTATENREKENING		
Belastingen op het resultaat	(71.046)	(76.714)
Uitgestelde belastingkost (opbrengst)	14.626	1.535
Totale belastingen uit voortgezette activiteiten	(56.420)	(75.178)
Totale belastingen uit stopgezette activiteiten	(13.081)	(3.512)
VERBAND TUSSEN DE BELASTINGSKOST (OPBRENGST) EN HET BOEKHOUDKUNDIG RESULTAAT		
Bedrijfsresultaat	248.966	312.090
Netto financiële kosten	(17.668)	(37.323)
Resultaat voor belasting van volledige geconsolideerde participaties	231.298	274.767
Gewogen gemiddelde theoretische belastingsvoet (%)	(30,38)	(27,47)
Belastingen berekend aan de gewogen gemiddelde theoretische belastingsvoet uit voortgezette activiteiten	(70.264)	(75.470)
Aanpassingen :		
Verworpen uitgaven	(8.941)	(7.277)
Vrijgestelde inkomsten	1.918	7.711
Dividenden van geconsolideerde en geassocieerde ondernemingen	(5.679)	(3.071)
Winsten en verliezen belast tegen verlaagd tarief	20	4
Fiscale aftrekbare stimuli	7.943	10.210
Belastingen berekend op andere basis	(1.076)	(2.846)
Aanwending van voordien niet geboekte fiscale verliezen	15.812	9.009
Waardevermindering van fiscale uitgestelde activa	(1.404)	(533)
Verandering in toepasbare aanslagvoet	1.776	(14.360)
Fiscale vrijstellingen	2.310	4.654
Andere belastingkredieten (met uitzondering van de kredieten m.b.t. onderzoek & ontwikkeling)	278	62
Niet imputeerbare buitenlandse voorheffingen	(4.008)	(4.807)
Correcties met betrekking tot voorgaand boekjaar	399	2.617
Diverse	4.496	(1.082)
Belastingskost voor het jaar aan het werkelijke belastingtarief	(56.420)	(75.179)

De theoretische gewogen gemiddelde aanslagvoet van de Groep is geëvolueerd van 30,38% in 2016 naar 27,47% in 2017 voor de voortgezette activiteiten.

De invloed van de niet-recurrente uitgestelde belastingen en van de uitgestelde belastingen op de IAS 39-impact buiten beschouwing gelaten, bedroeg het effectieve recurrente belastingtarief voor 2017 25,8% voor de voortgezette activiteiten (25,7% inclusief de stopgezette activiteiten). Dit is een stijging vergeleken met de 23,3% in 2016 (25,0% inclusief de stopgezette activiteiten) wat onder andere de wijzigingen in de geografische spreiding weerspiegelt.

F14 IMMATERIËLE VASTE ACTIVA (UITGEZONDERD GOODWILL)

Duizend euro	GEACTIVEERDE ONTWIKKELIN GSKOSTEN	CONCESSIES, OCTROOIEN, LICENTIES, ENZ.	SOFTWARE	CO ₂ EMISSIE RECHTEN	ANDERE IMMATERIELE VASTE ACTIVA	TOTAAL
Begin van het vorige boekjaar						
Brutowaarde	88.705	18.395	129.538	9.702	35.090	281.429
Gecumuleerde afschrijvingen	(48.073)	(11.600)	(91.819)	(21)	(9.986)	(161.499)
Nettoboekwaarde begin van het vorige boekjaar	40.632	6.795	37.720	9.680	25.104	119.930
Toevoegingen	15.228	59.867	1.418	-	4.251	80.764
Verkopen	-	-	(88)	(702)	-	(790)
Afschrijvingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	(12.330)	(5.343)	(9.311)	-	(3.596)	(30.580)
Geboekte bijzondere waardeverminderingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	(1.430)	-	(706)	-	-	(2.136)
Emissierechten	-	-	-	(100)	-	(100)
Omrekeningsverschillen	373	(229)	357	0	149	650
Andere wijzigingen	2.149	2.087	5.143	-	(4.369)	5.010
Per einde van het vorige boekjaar	44.621	63.177	34.534	8.879	21.539	172.749
Brutowaarde	106.741	80.073	134.489	8.879	31.505	361.685
Gecumuleerde afschrijvingen	(62.120)	(16.896)	(99.955)	-	(9.967)	(188.938)
Nettoboekwaarde begin van het boekjaar	44.621	63.177	34.534	8.879	21.538	172.748
Aankoop door bedrijfsacquisities	-	35.513	394	-	-	35.907
Toevoegingen	14.926	4.578	1.069	231	4.817	25.621
Verkopen	-	-	(247)	(1.695)	(266)	(2.207)
Afschrijvingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	(11.811)	(10.955)	(9.513)	-	(3.701)	(35.981)
Geboekte bijzondere waardeverminderingen (opgenomen in 'Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen')	(1.644)	-	(522)	-	-	(2.166)
Emissierechten	-	-	-	(33)	-	(33)
Omrekeningsverschillen	(959)	(320)	(652)	(0)	(822)	(2.755)
Andere wijzigingen	(2.246)	(7.275)	4.688	-	(180)	(5.013)
Per einde van het boekjaar	42.886	84.718	29.751	7.382	21.386	186.122
Brutowaarde	117.039	113.120	136.625	7.382	34.466	408.632
Gecumuleerde afschrijvingen	(74.152)	(28.402)	(106.874)	-	(13.081)	(222.509)
Nettoboekwaarde uit voortgezette activiteiten	42.887	84.718	29.751	7.382	21.385	186.122

De lijn 'Toevoegingen' bevat voor het grootste deel geactiveerde kosten voor de ontwikkeling van nieuwe informaticasystemen en geactiveerde interne ontwikkelingskosten. € 16,2 miljoen is gerealiseerd door eigen productie. Hiervan zijn € 14,1 miljoen ontwikkelingskosten.

De bedrijfsacquisities zijn vooral gelinkt aan de verwerving van Haldor Topsoe.

De lijn 'Andere wijzigingen' bevat vooral de overdrachten tussen immateriële activa in aanbouw (geboekt onder overige immateriële activa) en de andere categorieën van immateriële activa en de verkoop van Umicore Vital Thin Film Technologies (China)

Er zijn geen hypotheeken of beperkingen op de eigendom van de immateriële vaste activa dan deze vermeld in toelichting F35.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F15 GOODWILL

Duizend euro	31/12/2016	31/12/2017
Nettoboekwaarde per einde van het vorige boekjaar		
Brutowaarde	144.935	150.820
Gecumuleerde afschrijvingen	(13.075)	(18.228)
Nettoboekwaarde begin van het boekjaar	131.860	132.592
. Aankoop door bedrijfsacquisities	-	14.535
. Omrekeningsverschillen	732	(4.442)
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	132.592	142.685
Brutowaarde	150.820	158.536
Gecumuleerde afschrijvingen	(18.228)	(15.851)
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar uit voortgezette activiteiten	132.592	142.685
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar uit stopgezette activiteiten	676	-

Deze tabel bevat enkel de goodwill gerelateerd aan integraal geconsolideerde ondernemingen. De goodwill met betrekking tot ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode wordt besproken in toelichting F17.

De wijziging van de periode houdt verband met wisselkoersverschillen en de verwerving van de resterende 50% van Ordeg en de Haldor Topsoe entiteiten (toelichting F8).

De goodwill werd als volgt aan de segmenten toegewezen:

Duizend euro	CATALYSIS	ENERGY & SURFACE TECHNOLOGIES	RECYCLING	STOPGEZETTE ACTIVITEITEN	TOTAAL
31/12/2016	37.202	77.050	18.340	676	133.268
31/12/2017	51.658	72.745	18.282	-	142.685

Jaarlijks wordt door het management geverifieerd of de goodwill aan enige waardevermindering is blootgesteld, in overeenstemming met de waarderingsregels in toelichting F2. De recupereerbare waarde van de kasstroomgenererende entiteiten waaraan goodwill werd toegekend, werd bepaald met een berekening van de waarde-in-gebruik gebaseerd op een 'discounted cash-flow'-model en vertrekkende van de operationele plannen van de Groep die vijf jaar vooruit kijken. Voor macro-economische parameters zoals deviezen- en metaalkoersen worden in deze test de op dat ogenblik geldende marktvoorwaarden gehanteerd. De prijzen die gebruikt worden zijn normaal gezien de gemiddelden van op internationale beurzen gedurende het laatste kwartaal van het jaar.

Het in 2017 opgestelde model was gebaseerd op gemiddelde aanslagvoet van 28,5% (in 2016 werd een aanslagvoet van 27,5% tot 28,5% gebruikt) voor de inkomstenbelasting en een gemiddelde gewogen kapitaalkost na belastingen van 8,5% (zoals in 2016). De terminale waarde in het discounted cash-flow model is gebaseerd op een perpetuele groei van gemiddeld 2% (zoals in 2016). De inflatiepercentages zijn gebaseerd op de indicaties van nationale en internationale instellingen, zoals de NBB en de ECB.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F16 MATERIËLE VASTE ACTIVA

Duizend euro	TERREINEN EN GEBOUWEN	INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING	MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL	OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA	VASTE ACTIVA IN AANBOUW EN VOORAFBETALINGEN	TOTAAL
Begin van het vorige boekjaar						
Brutowaarde	740.014	1.529.768	192.541	16.481	157.079	2.635.882
Geaccumuleerde afschrijvingen	(394.724)	(1.065.576)	(138.531)	(14.459)	-	(1.613.291)
Nettoboekwaarde begin van het vorige boekjaar	345.290	464.192	54.009	2.021	157.079	1.022.591
Toevoegingen	16.192	33.766	9.126	361	147.572	207.017
Verkopen	(54)	(1.005)	(424)	(1)	(2.653)	(4.137)
Afschrijvingen (opgenomen in "Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen")	(29.133)	(98.874)	(16.789)	(203)	-	(144.999)
Nettowaardeverminderingen (opgenomen in "Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen")	(5.196)	(11.867)	(1.657)	(4)	-	(18.724)
Omrekeningsverschillen	3.636	6.279	1.107	(14)	611	11.618
Andere wijzigingen	25.598	106.610	9.947	(108)	(145.009)	(2.962)
Per einde van het vorige boekjaar	356.333	499.100	55.320	2.052	157.600	1.070.404
Brutowaarde	780.351	1.660.666	202.829	15.727	157.599	2.817.172
Geaccumuleerde afschrijvingen	(424.018)	(1.161.566)	(147.510)	(13.676)	-	(1.746.770)
Nettoboekwaarde begin van het boekjaar	356.333	499.100	55.319	2.052	157.599	1.070.403
Aankoop door bedrijfsacquisities	57.981	29.214	711	64	1.226	89.196
Toevoegingen	5.747	25.715	9.234	650	309.710	351.056
Verkopen	(2.182)	(4.881)	(677)	(3)	(201)	(7.944)
Afschrijvingen (opgenomen in "Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen")	(29.892)	(108.446)	(15.880)	(161)	-	(154.379)
Nettowaardeverminderingen (opgenomen in "Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen")	(26)	(1.427)	(327)	-	-	(1.779)
Omrekeningsverschillen	(9.715)	(14.941)	(1.538)	(119)	(4.477)	(30.790)
Andere wijzigingen	29.002	111.585	9.521	(1.475)	(162.984)	(14.351)
Per einde van het boekjaar	407.247	535.919	56.363	1.007	300.874	1.301.411
waarvan leasing	3.421	28	2	-	-	3.451
Brutowaarde	859.433	1.817.170	212.731	15.305	300.874	3.205.515
Geaccumuleerde afschrijvingen	(452.186)	(1.281.251)	(156.368)	(14.298)	-	(1.904.103)
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar uit voortgezette activiteiten	407.247	535.919	56.363	1.007	300.874	1.301.411
Brutowaarde	4.056	101	30	-	-	4.187
Geaccumuleerde afschrijvingen	(635)	(73)	(27)	-	-	(736)
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar uit voorgezette activiteiten	3.421	28	2	-	-	3.451

De niet-onderhoudsgerelateerde toevoegingen aan de materiële vaste activa zijn vooral gelinkt aan de groei in clean mobility en recyclage. Het Energy & Surface Technologies segment was verantwoordelijk voor 60% van de kapitaaluitgaven, wat een reflectie is van de blijvende investeringsprogramma's voor de uitbreiding van de productiecapaciteit van kathodematerialen.

De bedrijfsacquisities zijn vooral gelinkt aan de verwerving van Ordeg, Eurotungstene en Haldor Topsoe.

De lijn 'Andere wijzigingen' bevat voornamelijk de overdrachten van materiële vaste activa in aanbouw naar de andere categorieën van materiële vaste activa en de verkoop van Umicore Vital Thin Film Technologies (China).

Er rusten geen noemenswaardige hypotheek of beperkingen op de eigendomsrechten op de materiële vaste activa, uitgezonderd diegene vermeld in toelichting F35.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F17 DEELNEMINGEN OPGENOMEN VOLGENS DE VERMOGENSMUTATIEMETHODE

De deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode bestaan uit de volgende dochterondernemingen of joint ventures:

	LAND	FUNCTIONELE WAARDERINGSMUNT	DEELNEMINGS PERCENTAGE	DEELNEMINGS PERCENTAGE
			2016	2017
Voortgezette activiteiten				
GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN				
IEQSA (1)	Peru	PEN	40,00	40,00
Ganzhou Yi Hao Umicore Industries	China	CNY	40,00	40,00
Element Six Abrasives	Verenigd Koninkrijk	USD	40,22	40,22
Jiangmen Chancsun Umicore Industry Co.,LTD	China	CNY	40,00	40,00
JOINT VENTURES				
Ordeg (2)	Zuid-Korea	KRW	50,00	100,00

(1) Vanaf 1 juli 2017 wordt Ieqsa gerapporteerd in het corporate segment als voortgezette activiteit. Ieqsa werd gerapporteerd als stopgezette activiteit in 2016.

(2) In maart 2017 kondigde Umicore de gefinaliseerde overname aan van het gezamenlijke 50% aandeelhouderschap van Samkwang Glass Ind. Co., Ltd. en OCI Company Ltd. in de Zuid-Koreaanse Automotive Catalysis joint-venture, Ordeg Co. Ltd. Umicore – dat voorheen 50% van de aandelen bezat – heeft nu de volledige 100% van de aandelen van Ordeg in bezit vanaf 1 april 2017.

In 2016 werd het aandeel in Rezinal (in stopgezette activiteiten) verkocht aan de joint venture partner.

Hieronder zijn enkel de cijfers getoond voor de voortgezette activiteiten.

De elementen in de niet-gerealiseerde resultaten voor investeringen via de eigen vermogen methode hebben hoofdzakelijk betrekking tot de reserves voor werknemersvoordelen en voor vertalingsreserves.

Investeringen in geassocieerde ondernemingen worden weergegeven gebruik makend van de vermogensmutatiemethode en vertegenwoordigen ongeveer 3% van het geconsolideerde balanstotaal. Umicore heeft geen individuele materiële investeringen in geassocieerde ondernemingen. Rekening houdend met de doelstellingen van de vereisten uit IFRS 12, is Element Six Abrasives de belangrijkste geassocieerde onderneming in dewelke Umicore 40,22% van de aandelen heeft. Element Six is een synthetische diamant supermaterialengroep, die onderdeel uitmaakt van de 'De Beers' groep. De groep werkt wereldwijd met productiefaciliteiten in China, Ierland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten van Amerika en Zuid-Afrika. Element Six is een winstgevende groep die positieve kastromen genereert en een stabiel recurrent dividend oplevert voor Umicore. De functionele munt van de groep is de USD. Umicore is vertegenwoordigd in de raad van bestuur en in het Auditcomité van Element Six Abrasives waardoor haar belang in de geassocieerde onderneming beschermd kan worden. Buiten haar aandeel in het kapitaal heeft Umicore geen verdere verplichtingen, garanties of engagementen die voorspruiten uit het aandeelhouderschap in deze geassocieerde onderneming. Niet recurrente resultaten en materiële voorwaardelijke vorderingen met betrekking tot Element Six Abrasives, voor zover die bestaan, staan apart vermeld in de betrekkelijke relevante hoofdstukken van het jaarverslag van Umicore.

Duizend euro	NETTOBOEKWAARDE	GOODWILL	TOTAAL
Begin van het boekjaar	153.526	41.806	195.332
Perimeterwijzigingen	(77.634)	-	(77.634)
Resultaat van het boekjaar	29.555	-	29.555
Dividenden	(12.331)	-	(12.331)
Bewegingen in overige reserves	1.323	-	1.323
Omrekeningsverschillen	640	(713)	(74)
Andere wijzigingen	12.116	4.722	16.838
Per einde van het boekjaar uit voortgezette activiteiten	107.194	45.814	153.008

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

Het deel van Umicore in de totale balans en resultatenrekening van de geassocieerde ondernemingen en joint-ventures zou het volgende geweest zijn:

Duizend euro	31/12/2016	31/12/2017
Activa	305.420	239.481
Schulden	135.092	113.883
Omzet	328.082	325.655
Nettoresultaat	16.786	29.555

In de bovenstaande tabel zijn er geen activa of passiva meer gelinkt aan joint-ventures aangezien Umicore nu 100% bezit van Ordeg in 2017.

F18 FINANCIËLE ACTIVA BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP EN LENINGEN

Duizend euro	FINANCIËLE ACTIVA BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP	LENINGEN TOEGEKEND OP LANGE TERMIJN
FINANCIËLE VASTE ACTIVA		
Begin van het vorige boekjaar	29.236	1.534
Toename	8.554	80
Afname	(9.709)	-
Geboekte waardeverminderingen (opgenomen in 'Opbrengsten van andere financiële activa')	(1.949)	-
Terugneming van bijzondere waardeverminderingen (opgenomen in 'Opbrengsten van andere financiële activa')	161	-
Omrekeningsverschillen	24	(36)
Reële waarde opgenomen in het eigen vermogen	111	-
Andere wijzigingen	(14)	(377)
Per einde van het vorige boekjaar	26.414	1.201
Aankoop door bedrijfsacquisities	3	432
Perimeterwijzigingen	-	340
Toename	119	9.785
Afname	(570)	(93)
Geboekte waardeverminderingen (opgenomen in 'Opbrengsten van andere financiële activa')	(7.229)	-
Omrekeningsverschillen	(18)	(373)
Reële waarde opgenomen in het eigen vermogen	3.738	-
Andere wijzigingen	(122)	(8)
Per einde van het boekjaar	22.331	11.285
FINANCIËLE VLOTTENDE ACTIVA		
Per einde van het vorig boekjaar	-	14.787
Afname	-	(13.000)
Omrekeningsverschillen	-	(37)
Per einde van het boekjaar	-	1.750

De bewegingen van de financiële activa die voor verkoop beschikbaar zijn, hebben voornamelijk betrekking op de Nyrstar aandelen en.

De bewegingen in de uitgegeven leningen hebben betrekking op een terugbetaling van leningen in de context van de verkoop van de Zinc Chemicals activiteiten en een nieuwe lening toegestaan in de context van de verkoop van Umicore Vital Thin Film Technologies in China en een converteerbare lening in Luxemburg.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F19 VOORRADEN

Duizend euro	31/12/2016	31/12/2017
ANALYSE VAN DE VOORRADEN		
Basisproducten met metaalindekking, brutowaarde	1.018.679	1.401.385
Basisproducten zonder metaalindekking, brutowaarde	162.865	216.769
Verbruiksgoederen, brutowaarde	61.291	63.263
Waardeverminderingen	(66.976)	(70.289)
Betaalde voorschotten	5.680	15.024
Bestellingen in uitvoering	7.282	2.272
Totaal voorraden	1.188.822	1.628.423
Totaal uit stopgezette activiteiten	92.531	-

De waarde van de voorraden is toegenomen met € 439,6 miljoen vergeleken met december 2016. Deze stijging is vooral veroorzaakt door toegenomen activiteit en hogere metaalprijsen. Het terugdraaien van afboekingen op permanente metaal voorraden had een impact van € 1,2 miljoen voor de voortgezette activiteiten.

De uitgaven inbegrepen in de grondstoffen en verbruiksgoederen bedragen € 406,2 miljoen, voor de IAS 39 aanpassingen en voor de voortgezette activiteiten.

Indien men zou rekening houden met de metaal- en deviezenkoersen op het ogenblik van de afsluiting, zou de waarde van de metalen in de inventaris ongeveer € 1.050 miljoen hoger geweest zijn dan de huidige boekwaarde. Echter, deze voorraden kan niet gerealiseerd worden, omdat ze vastzitten in productie- en commerciële cycli.

Er rusten geen noemenswaardige hypotheek of beperkingen op de eigendom van de voorraden.

F20 HANDELS- EN OVERIGE VORDERINGEN

Duizend euro	TOELICHTING	31/12/2016	31/12/2017
OP MEER DAN ÉÉN JAAR			
Garanties en deposito's		9.532	12.068
Overige vorderingen op meer dan 1 jaar		1.158	1.048
Personeelsvoordelen		424	1.029
Totaal uit voortgezette activiteiten		11.114	14.145
Totaal uit stopgezette activiteiten		6.188	-
OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR			
Handelsvorderingen (bruto)		706.656	1.075.389
Handelsvorderingen (waardeverminderingen)		(9.279)	(7.509)
Overige vorderingen (bruto)		78.778	145.519
Overige vorderingen (waardeverminderingen)		(6.893)	(4.513)
Te ontvangen interesten		244	273
Reële waarde van te vorderen financiële instrumenten voor kasstroomafdekking	F33	21.347	46.628
Reële waarde van te vorderen andere financiële instrumenten	F33	15.959	11.169
Overlopende rekeningen		37.458	68.705
Totaal uit voortgezette activiteiten		844.271	1.335.660
Totaal uit stopgezette activiteiten		23.931	-

Handelsvorderingen op ten hoogste één jaar zijn gestegen met € 491,4 miljoen. De stijging is in grote mate te wijten aan hogere activiteit doorheen het jaar en hogere metaalprijsen en bedrijfsacquisities zoals te zien in nota F8.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

Duizend euro	VERVALLEN TUSSEN					
	TOTAAL	NIET VERVALLEN	0-30 DAGEN	30-60 DAGEN	60-90 DAGEN	> 90 DAGEN
UITSTAANDE BALANS VAN HET VORIGE BOEKJAAR						
Handelsvorderingen (uitgezonderd dubieuze debiteuren en gesecuritiseerde vorderingen) – bruto	685.937	554.124	96.564	23.543	4.552	7.152
Overige vorderingen (bruto)	78.778	77.745	(137)	304	(517)	1.382
UITSTAANDE BALANS VAN HET BOEKJAAR						
Handelsvorderingen (uitgezonderd dubieuze debiteuren en gesecuritiseerde vorderingen) – bruto	1.053.414	818.341	177.391	47.036	4.680	5.967
Overige vorderingen (bruto)	145.519	139.350	1.785	(105)	237	4.251

KREDIETRISICO-HANDELSVORDERINGEN

Duizend euro	HANDELSVORDERINGEN (BRUTO)		OVERIGE VORDERINGEN (BRUTO)	TOTAAL
BEGIN VAN HET VORIGE BOEKJAAR				
Perimeterwijzigingen		(8.570)	(5.253)	(13.818)
Waardeverminderingen erkend in resultaat		(724)	-	(724)
Terugneming waardevermindering		(152)	(1.633)	(1.785)
Terugneming waardevermindering		104	1	105
Afboeken waardevermindering met de brutowaarde		928	-	928
Andere wijzigingen		2	(0)	2
Omrekeningsverschillen		(866)	(10)	(876)
Per einde van het vorige boekjaar		(9.279)	(6.894)	(16.169)
BEGIN VAN HET BOEKJAAR				
Waardeverminderingen erkend in resultaat		(9.279)	(6.894)	(16.169)
Terugneming waardevermindering		(5.140)	(608)	(5.748)
Terugneming waardevermindering		5.951	2.981	8.932
Afboeken waardevermindering met de brutowaarde		242	-	242
Andere wijzigingen		290	-	286
Omrekeningsverschillen		427	7	433
Per einde van het boekjaar uit voortgezette activiteiten		(7.509)	(4.514)	(12.023)

In principe gebruikt Umicore kredietverzekering om het kredietrisico betreffende de handelsvorderingen te beperken. Twee kredietpolissen zijn afgesloten met twee verschillende verzekeraars. Op eind 2017 op groepsniveau zijn € 566 miljoen handelsvorderingen voor de voortgezette activiteiten gedekt door een polis waarbij de schadeloosstelling in geval van niet-betaling opliep tot 95% met een maximale limiet per regio of land. De andere polis dekte € 188 miljoen handelsvorderingen met een wereldwijde jaarlijkse aftrek van € 5 miljoen en een jaarlijkse maximale limiet van € 70 miljoen.

Ten slotte functioneren sommige van onze bedrijven zonder kredietverzekering, maar worden in plaats daarvan interne kredietlimieten ingesteld gebaseerd op financiële informatie en kennis van de activiteiten. Deze kredietlimieten worden onderzocht en goedgekeurd door het management.

F21 UITGESTELDE BELASTINGACTIVA EN -PASSIVA

Duizend euro	31/12/2016	31/12/2017
Belastingactiva en -passiva		
Belastingvorderingen van het jaar	32.517	36.036
Uitgestelde belastingactiva	117.605	114.686
Belastingsschulden van het jaar	(57.666)	(62.830)
Uitgestelde belastingpassiva	(6.924)	(3.540)
Netto uitgestelde belastingsschulden uit stopgezette activiteiten	3.648	-

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

Duizend euro	ACTIVA		SCHULDEN		NETTO	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Per einde van het vorige boekjaar	104.057	117.605	(6.235)	(6.924)	97.822	110.681
Uitgestelde belastingen geboekt in de resultatenrekening	1.546	371	13.080	1.164	14.626	1.535
Uitgestelde belastingen geboekt in het eigen vermogen	(9.116)	(10.009)	4.585	3.173	(4.531)	(6.836)
Aankoop door bedrijfsacquisities	-	7.821	-	852	-	8.673
Perimeterwijzigingen	(162)	28	(75)	-	(237)	28
Omrekeningsverschillen	3.208	(3.147)	(152)	158	3.056	(2.989)
Overboekingen	18.202	1.965	(18.127)	(1.964)	75	1
Andere wijzigingen	(130)	52	-	-	(130)	52
Per einde van het boekjaar uit voortgezette activiteiten	117.605	114.686	(6.924)	(3.540)	110.681	111.146
Totaal uit stopgezette activiteiten	3.812	-	(164)	-	3.648	-
UITGESTELDE BELASTINGEN VOOR ELK TYPE VAN TIJDELIJKE VERSCHILLEN						
Immateriële vaste activa	9.241	8.857	(17.618)	(16.139)	(8.377)	(7.282)
Goodwill van volledige geconsolideerde participaties	-	184	(565)	(394)	(565)	(210)
Materiële vaste activa	4.929	8.032	(22.110)	(19.386)	(17.181)	(11.354)
Handels- en overige vorderingen op meer dan één jaar	46	365	(33)	(129)	13	236
Voorraden	29.692	36.452	(17.120)	(18.999)	12.572	17.453
Handels- en overige vorderingen op ten hoogste één jaar	5.590	10.932	(9.107)	(15.549)	(3.517)	(4.617)
Eigen vermogen	290	-	(508)	(3.557)	(218)	(3.557)
Financiële schulden op lange termijn en overige schulden	12.090	9.435	(736)	(1.364)	11.354	8.071
Voorzieningen voor personeelsvoordelen op lange termijn	67.894	68.226	(1.444)	(1.582)	66.450	66.644
Voorzieningen voor leefmilieu op lange termijn	17.873	13.299	(531)	(535)	17.342	12.764
Voorzieningen voor overige risico's en kosten op lange termijn	4.816	3.836	(420)	(3.242)	4.396	594
Financiële schulden op korte termijn	2.714	37	-	-	2.714	37
Voorzieningen voor leefmilieu op korte termijn	1.878	3.073	-	-	1.878	3.073
Voorzieningen voor overige risico's en kosten op korte termijn	5.798	8.340	(8)	(8)	5.790	8.332
Handels- en overige schulden	15.419	23.709	(2.232)	(8.769)	13.187	14.940
Totale uitgestelde belastingen voor tijdelijke verschillen	178.270	194.777	(72.433)	(89.653)	105.837	105.124
Over te dragen verliezen	77.156	53.464	-	-	77.156	53.464
Investeringsaftrek	2.152	1.541	-	-	2.152	1.541
Over te dragen notionele interesten	8.549	719	-	-	8.549	719
Overige	5.207	5.959	-	-	5.207	5.959
Niet-geboekte uitgestelde belastingen	(88.220)	(55.662)	-	-	(88.220)	(55.662)
Totaal belastingactiva/-passiva	183.114	200.798	(72.433)	(89.653)	110.681	111.146
Compensatie van activa en passiva binnen dezelfde juridische entiteit	(65.509)	(86.112)	65.509	86.112	-	-
Nettobedrag	117.605	114.686	(6.924)	(3.540)	110.681	111.146
			2016	2017	2016	2017
Duizend euro			BASIS	BASIS	BELASTING	BELASTING
Bedrag aan aftrekbare tijdelijke verschillen, fiscale verliezen en belastingkredieten waarvoor geen belastingactiva werden geboekt						
Vervaldatum zonder tijdslijm			302.275	191.477	88.220	55.662

De bewegingen van de tijdelijke verschillen zijn geboekt in de resultatenrekening uitgezonderd deze komende van bewegingen die direct geboekt zijn in 'componenten van niet gerealiseerd resultaten'.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

De grote bewegingen in uitgestelde belastingen direct geboekt in 'componenten van niet gerealiseerd resultaten' zijn uitgestelde belastingen die het gevolg zijn van tijdelijke verschillen in de lijnen 'Handels - en overige vorderingen' (negatieve impact van € 4,4 miljoen), 'Handels - en overige schulden' (positieve impact ten belope van € 2,4 miljoen) en 'Voorzieningen voor personeelsvoordelen' (negatieve impact van € 4,8 miljoen).

Uitgestelde belastingactiva worden enkel geboekt in de mate dat het gebruik ervan waarschijnlijk is, m.a.w. indien belastbare inkomsten verwacht worden in toekomstige perioden. De Groep gaat uit van een gebruik van uitgestelde belastingactiva over een periode van 5 tot 10 jaar. De werkelijke belastingresultaten in toekomstige perioden kunnen afwijken van de gemaakte schattingen op het moment dat de uitgestelde belastingen werden geboekt.

Niet geboekte uitgestelde belastingen op de activa voor een bedrag van € 55,7 miljoen komen voornamelijk voort uit fiscale verliezen (€ 50,2 miljoen), investeringsaftrek (€ 1,8 miljoen), tijdelijke verschillen op materiële vaste activa (€ 2,0 miljoen).

In overeenstemming met IAS 12, werden geen uitgestelde belastingpassiva op belastingvrije reserves van de Belgische vennootschappen geboekt, die potentieel € 37,5 miljoen zouden kunnen bedragen, gezien het management verwacht dat deze belastingpassiva niet zullen worden gerealiseerd in de nabije toekomst.

F22 KAS EN KASEQUIVALENTEN

Duizend euro	31/12/2016	31/12/2017
KAS EN KASEQUIVALENTEN		
Beleggingen op korte termijn bij banken	10.521	16.948
Beleggingen op korte termijn (andere)	25	41
Financiële instellingen, liquide middelen en andere kasequivalenten	73.914	151.126
Totaal kas en kasequivalenten	84.460	168.115
Krediet op bankrekeningen	13.185	12.218
Nettokas en -kasequivalenten zoals in de kasstromentabel uit voortgezette activiteiten	71.275	155.897
Totaal uit stopgezette activiteiten	45.326	-

Alle kas en kasequivalenten zijn volledig beschikbaar voor de Groep.

Een voorzichtig management van het liquiditeitsrisico veronderstelt het aanhouden van voldoende liquide middelen en verhandelbare effecten, het beschikbaar zijn van financiering door een deugdelijk bedrag aan contractueel vastgelegde kredietlijnen en de mogelijkheid om marktposities te sluiten. Door het dynamische karakter van de onderliggende transacties, behoudt de Groep de flexibiliteit van de financiering door het beschikbaar houden van vastgelegde kredietlijnen.

Een overschot aan liquiditeiten wordt belegd voor zeer korte termijn en dit gespreid over een beperkt aantal kredietwaardige bankrelaties.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F23 VALUTA OMREKENINGSVERSCHILLEN EN ANDERE RESERVES

Hieronder volgt de detail van het aandeel van de Groep in de valuta omrekeningsverschillen en andere reserves:

Duizend euro	FINANCIËLE VASTE ACTIVA RESERVES	KASSTROOM- INDEKKINGS- RESERVES	LATENTE BELASTINGEN RECHTSTREEKS OPGENOMEN IN HET EIGEN VERMOGEN	PERSONEELS VOORDELEN NA UITDIENSTTREDING, VOORTKOMENDE VERANDERINGEN IN ACTUARIËLE PARAMETERS	RESERVES VOOR OP AANDELEN GEBASEERDE VERGOEDINGEN	OMREKENINGS- VERSCHILLEN	TOTAAL
Begin van het vorige boekjaar	-	(21.873)	63.330	(208.473)	28.690	(37.191)	(175.517)
Resultaat rechtstreeks opgenomen in het eigen vermogen	111	23.582	(438)	(26.246)	3.820	-	829
Winst/verlies rechtstreeks afgeboekt uit het eigen vermogen	-	12.624	(4.174)	-	-	-	8.450
Transfer van/naar overgedragen resultaten	-	-	-	-	(9.094)	-	(9.094)
Perimeterwijzigingen	-	108	(746)	3.777	(166)	1.106	4.079
Omrekeningsverschillen	-	(214)	63	(1.051)	-	28.255	27.054
Per einde van het vorige boekjaar	111	14.227	58.035	(231.993)	23.250	(7.830)	(144.199)
Begin van het vorige boekjaar	111	14.227	58.035	(231.993)	23.250	(7.830)	(144.199)
Resultaat rechtstreeks opgenomen in het eigen vermogen	3.738	22.666	(9.308)	2.369	6.418	-	25.884
Winst/verlies rechtstreeks afgeboekt uit het eigen vermogen	-	(7.167)	2.749	14	-	-	(4.404)
Transfer van/naar overgedragen resultaten	-	-	-	-	(6.402)	-	(6.402)
Perimeterwijzigingen	-	-	(3.711)	5.769	166	1.954	4.178
Omrekeningsverschillen	-	(221)	97	3.918	-	(81.366)	(77.572)
Per einde van het boekjaar	3.849	29.505	47.862	(219.923)	23.433	(87.242)	(202.517)

Winsten en verliezen opgenomen in de componenten van niet-gerealiseerde resultaten op financiële activa beschikbaar voor verkoop hebben betrekking op de reële waardeaanpassing van de Nyrstar aandelen (zie toelichting F18, Financiële activa beschikbaar voor verkoop en leningen).

De nettowinsten opgenomen in de componenten van niet-gerealiseerde resultaten betreffende kasstroomindekkingen (€ 22,7 miljoen) zijn de veranderingen in reële waarde van nieuwe of bij de opening bestaande kasstroomindekkingsinstrumenten, maar die nog niet vervallen zijn op jaareinde. De nettowinsten afgeboekt uit het eigen vermogen (€ 7,2 miljoen) zijn de reële waarde van de kasstroomindekkingsinstrumenten die bestonden bij de opening en die vervielen tijdens het jaar. Een winst van € 9,8 miljoen werd herkend in de resultatenrekening bij het vervallen van kasstroomindekkingencontracten.

Nieuwe netto herberekeningen op basis van gewijzigde actuariële assumpties op de 'te bereiken doel'-plannen na uitdiensttreding werden weergegeven in de componenten van niet-gerealiseerde resultaten voor € 2,4 miljoen.

De toekenning van het optieplan van 2017 heeft geleid tot een toename van de reserve voor op aandelen gebaseerde vergoedingen van € 6,4 miljoen, inclusief stopgezette activiteiten (zie toelichting F10, Bezoldigingen en aanverwante voordelen). € 6,4 miljoen werden getransfereerd naar het overgedragen resultaat als gevolg van de uitoefening van aandelen opties en gratis aandelen plannen.

De wijziging in omrekeningsverschillen is vooral te wijten aan de depreciatie van de USD, Zuid-Koreaanse won (KRW), Braziliaanse real (BRL) en Chinese yuan (CNY) tegenover de Euro (EUR).

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F24 FINANCIËLE SCHULDEN

Duizend euro	BANKLENINGEN OP LANGE TERMIJN	OVERIGE LANGETERMIJN- LENINGEN	TOTAAL
OP MEER DAN ÉÉN JAAR			
Begin van het vorige boekjaar	70.013	1.286	71.296
Toename	-	3.330	3.330
Afname	(50.013)	(193)	(50.205)
Overboekingen	-	(27)	(27)
Per einde van het vorige boekjaar	20.000	4.396	24.394
Toename	690.000	(0)	690.000
Afname	0	(286)	(285)
Overboekingen	(20.000)	(4)	(20.004)
Per einde van het boekjaar uit voortgezette activiteiten	690.000	4.106	694.104
OP MEER DAN ÉÉN JAAR DIE BINNEN HET JAAR VERVALLEN			
Per einde van het vorige boekjaar	-	144	144
Toename/afname	20.000	3	20.003
Per einde van het boekjaar	20.000	147	20.147

Duizend euro	BANKLENINGEN OP KORTE TERMIJN	KREDIET OP BANKREKENINGEN	KORTE TERMIJN LENING: COMMERCIAL PAPER	OVERIGE LENINGEN	TOTAAL
OP TEN HOOGSTE EEN JAAR					
Per einde van het vorige boekjaar	117.205	13.185	268.607	1.646	400.643
Toename / afname (inclusief omrekeningsverschillen)	87.799	(967)	(192.109)	(1.646)	(106.923)
Per einde van het boekjaar uit voortgezette activiteiten	205.004	12.218	76.498	-	293.720

De netto financiële schuld op 31 december 2017 bedroeg € 839,9 miljoen, een stijging ten opzichte van € 296,3 miljoen bij de start van het jaar. De stijging wordt gedreven door de kapitaaluitgaven en netto werkkapitaaluitgaven en de verwervingen in Automotive Catalysts en Cobalt and Specialty Materials. De leningen bij de bank bestaan vooral uit:

- Twee langetermijn private schuld plaatsingen met een totale waarden van € 690,0 miljoen (reële waarde € 686 miljoen).
- Een langetermijnbanklening van € 20,0 miljoen met vervaldag in 2018. De reële waarde bedroeg € 20,0 miljoen op 31 december 2017 op basis van de DCF methode.
- Kortetermijnleningen van € 205,0 miljoen. De vervaldagen van deze bankleningen zijn erg kort en worden beslist in functie van de behoeftes van het thesaurie-departement en marktcondities, als onderdeel van hun dagelijks beheer van de thesaurie-operaties.
- Krediet op bankrekeningen ten belope van € 12,2 miljoen voornamelijk wegens gebruik van zeer kortlopende kredietfaciliteiten.
- Commercieel papier korte termijn ten belope van € 76,5 miljoen.

Op 31 december 2017 waren er geen uitstaande voorschotten onder de € 300 miljoen kredietfaciliteit met een Syndicaat van Banken met vervaldag in oktober 2021 en geen uitstaande voorschotten onder de kredietfaciliteit met een Syndicaat van Banken vervallend in september 2018.

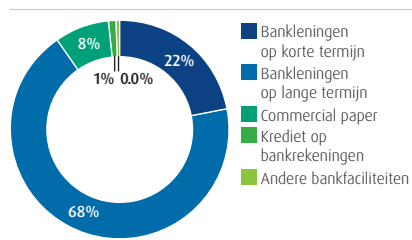
De voorgemelde kredietfaciliteiten met een Syndicaat van Banken en de twee langetermijn private schuldplaatsingen verplichten de Groep om te voldoen aan standaard financiële verdragen. Umicore heeft geen verdrag overtreden, niet in 2017 noch in vorige jaren.

De langetermijnleningen bevatten enkel schulden in Euro. De netto verhouding eigen vermogen/vreemd vermogen (net gearing ratio) op het einde van 2017 bedroeg 31,1% (13,8% in 2016) en is helemaal binnen de vooropgestelde limieten van de kapitaalstructuur van de Groep.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

Duizend euro	EURO	TOTAAL
Uitsplitsing van de schulden per munteenheid (inclusief die die vervallen binnen het jaar)		
Bankleningen	710.000	710.000
Overige leningen	4.252	4.252
Financiële schulden op lange termijn (inclusief die die vervallen binnen het jaar)	714.252	714.252
Duizend euro	2016	2017
Financiële schulden op meer dan één jaar	24.394	694.104
Financiële schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	144	20.147
Financiële schulden op ten hoogste één jaar	400.643	293.720
Kas en kasequivalenten	(84.460)	(168.115)
Netto financiële schulden	340.720	839.857
Totaal uit stopgezette activiteiten	(44.468)	(0)
Totaal Netto financiële schulden inclusief stopgezette activiteiten	296.252	839.857

BRUTO UITSTAANDE SCHULD

Miljoen euro	2016	2017
Netto financiële schuld	296,3	839,9
Eigen Vermogen	1.848,0	1.862,6
Totaal	2.144,3	2.702,5
Hefboomratio (%)	13,8	31,1

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F25 HANDELS- EN OVERIGE SCHULDEN

Duizend euro

TOELICHTING 31/12/2016 31/12/2017

OP MEER DAN ÉÉN JAAR

Handelsschulden		25.132	26.205
Overige schulden		3.988	3.681
Kapitaalsubsidies en overlopende rekeningen van kapitaalsubsidies		12.536	10.555
Totaal uit voortgezette activiteiten		41.656	40.442
Totaal uit stopgezette activiteiten		182	-

OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR

Handelsschulden		843.498	1.209.684
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen in uitvoering		21.023	31.947
Belastingen andere dan belastingen op het resultaat		26.696	27.742
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten		95.780	122.250
Overige schulden		17.635	44.244
Verschuldigde dividenden		11.687	11.696
Te betalen interesten		584	5.355
Reële waarde van verschuldigde financiële instrumenten voor kasstroomdekking	F33	7.118	17.122
Reële waarde van verschuldigde andere financiële instrumenten	F33	11.725	12.035
Overlopende rekeningen		125.625	157.740
Totaal uit voortgezette activiteiten		1.161.371	1.639.815
Totaal uit stopgezette activiteiten		103.478	-

De handelsschulden zijn gestegen met € 478,4 miljoen, vooral wegens gestegen volumes en hogere metaalprijsen. De toename is ook te wijten aan nieuwe bedrijfsacquisities.

De belastingschulden (andere dan inkomstbelastingen) betreffen vooral BTW schulden.

F26 LIQUIDITEIT VAN DE FINANCIËLE SCHULDEN VAN HET VORIGE BOEKJAAR

Duizend euro	CONTRACTUELE VERVALDAG					TOTAAL
	< 1 MAAND	1 – 3 MAAND	3 MAAND – 1 JAAR	1 – 5 JAAR	> 5 JAAR	
FINANCIËLE SCHULDEN	90.491	63.940	246.356	21.655	2.740	425.180
Op ten hoogste één jaar	90.491	63.940	246.356	-	-	400.786
Bankleningen op korte termijn	69.113	13.977	34.115	-	-	117.205
Krediet op bankrekeningen	3.282	-	9.903	-	-	13.185
Kortetermijnlening: commercial paper	16.445	49.932	202.230	-	-	268.607
Overige leningen	1.639	6	-	-	-	1.646
Overige leningen op meer dan één jaar die binnen hetjaar vervallen	12	24	108	-	-	144
Op meer dan één jaar	-	-	-	21.655	2.740	24.394
Bankleningen op meer dan één jaar	-	-	-	20.000	-	20.000
Overige leningen op meer dan één jaar	-	-	-	1.655	2.740	4.394
HANDELS- EN OVERIGE SCHULDEN	727.819	319.091	110.201	9.737	36.181	1.203.029
Op ten hoogste één jaar	727.819	319.091	110.201	4.262	-	1.161.373
Handelsschulden	571.534	246.804	25.159	-	-	843.498
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen in uitvoering	1.462	7.069	12.491	-	-	21.023
Belastingen andere dan belastingen op het resultaat	24.163	2.077	456	-	-	26.696
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	21.704	29.675	44.401	-	-	95.780
Overige schulden	9.611	1.829	6.196	-	-	17.635
Verschuldigde dividenden	11.687	-	-	-	-	11.687
Te betalen interesten	(91)	672	3	-	-	584
Reële waarde schulden financiële instrumentenkasstroomafdekking	316	651	2.627	3.525	-	7.118
Reële waarde schulden andere financiële instrumenten	1.529	6.157	3.303	737	-	11.725
Overlopende rekeningen	85.904	24.156	15.565	-	-	125.625
Op meer dan één jaar	-	-	-	5.475	36.181	41.656
Handelsschulden	-	-	-	-	25.132	25.132
Overige schulden	-	-	-	89	3.899	3.988
Kapitaalsubsidies en overlopende rekeningensubsidies	-	-	-	5.386	7.151	12.536

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

VAN HET BOEKJAAR

Duizend euro	CONTRACTUELE VERVALDAG					TOTAAL
	< 1 MAAND	1 - 3 MAAND	3 MAAND - 1 JAAR	1 - 5 JAAR	> 5 JAAR	
FINANCIËLE SCHULDEN	116.741	64.273	132.853	694.104	-	1.007.972
Op ten hoogste één jaar	116.741	64.273	132.853	-	-	313.868
Bankleningen op korte termijn	115.545	64.249	25.210	-	-	205.004
Krediet op bankrekeningen	1.184	-	11.034	-	-	12.218
Kortetermijnlening: commercial paper	-	-	76.498	-	-	76.498
Overige leningen	-	-	20.000	-	-	20.000
Overige leningen op meer dan één jaar die binnen hetjaar vervallen	12	25	111	-	-	147
Op meer dan één jaar	-	-	-	694.104	-	694.104
Bankleningen op meer dan één jaar	-	-	-	690.000	-	690.000
Overige leningen op meer dan één jaar	-	-	-	4.104	-	4.104
HANDELS- EN OVERIGE SCHULDEN	1.078.419	393.214	162.297	12.405	33.921	1.680.256
Op ten hoogste één jaar	1.078.419	393.214	162.297	5.884	-	1.639.814
Handelsschulden	848.563	309.995	51.128	-	-	1.209.684
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen in uitvoering	10.889	7.866	13.192	-	-	31.947
Belastingen andere dan belastingen op het resultaat	20.343	6.805	593	-	-	27.742
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	36.308	35.221	50.721	-	-	122.250
Overige schulden	16.591	7.297	20.356	-	-	44.244
Verschuldigde dividenden	11.696	-	-	-	-	11.696
Te betalen interesten	4.255	1.087	14	-	-	5.355
Reële waarde schulden financiële instrumentenkasstroomafdekking	641	2.353	8.244	5.884	-	17.122
Reële waarde schulden andere financiële instrumenten	3.156	7.439	1.440	-	-	12.035
Overlopende rekeningen	125.978	15.151	16.610	-	-	157.740
Op meer dan één jaar	-	-	-	6.521	33.921	40.442
Handelsschulden	-	-	-	1.311	24.894	26.205
Overige schulden	-	-	-	-	3.681	3.681
Kapitaalsubsidies en overlopende rekeningensubsidies	-	-	-	5.210	5.345	10.555

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F27 VOORZIENINGEN VOOR PERSONEELSVORDELEN

De Groep heeft diverse wettelijke en feitelijke verplichtingen aangaande plannen met een 'te bereiken doel', voornamelijk met betrekking tot de Belgische en Duitse activiteiten.

Duizend euro	VERGOEDINGEN NA UITDIENST- TREDING – PENSIOENEN EN AANVERWANTE	VERGOEDINGEN NA UITDIENST- TREDING – OVERIGE	VERGOEDINGEN LOOPBAAN- BEEÏNDIGING – BRUGPENSIOENEN EN AANVERWANTE	ANDERE LANGETERMIJN- PERSONEELS VERGOEDINGEN	TOTAAL
Per einde van het vorige boekjaar	289.147	4.074	29.127	15.559	337.907
Aankoop door bedrijfsacquisities	2.254	-	-	206	2.460
Toename (inbegrepen in 'Bezoldigingen en personeelsvoordelen')	26.683	275	6.652	1.245	34.855
Terugnemingen (inbegrepen in 'Bezoldigingen en personeelsvoordelen')	(18)	(1)	-	(73)	(92)
Bestedingen (inbegrepen in 'Bezoldigingen en personeelsvoordelen')	(27.284)	(82)	(8.877)	(592)	(36.835)
Impact interestvoet en actualisering (inbegrepen in "Financiële kosten")	5.429	19	152	251	5.852
Omrekeningsverschillen	(333)	(77)	(63)	(13)	(486)
Overboekingen	823	3	(816)	351	363
Opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten	(840)	(372)	-	-	(1.212)
Per einde van het boekjaar uit voortgezette activiteiten	295.861	3.840	26.177	16.934	342.812

Duizend euro	BEWEGINGEN		
	31/12/2016	2017	31/12/2017
België	57.599	(3.961)	53.638
Duitsland	259.166	7.385	266.551
Subtotaal	316.765	3.424	320.189
Overige entiteiten	19.119	3.504	22.623
Totaal uit voortgezette activiteiten	335.884	6.928	342.812
Uit stopgezette activiteiten	36.896	(36.896)	-

Bovenstaande tabel geeft de waarden van en de bewegingen op de voorzieningen voor personeelsvoordelen van de dochterondernemingen, die onder de integrale consolidatiemethode opgenomen zijn, weer. Er is een verschil tussen de bedragen op de lijn 'opgenomen in eigen vermogen' en de bedragen weergegeven in toelichting F23, daar deze bijlage eveneens de waarden van de geassocieerde ondernemingen en de joint ventures, opgenomen in de consolidatie volgens de vermogensmutatiemethode, bevat.

De hierna volgende toelichtingen onder IAS 19 werden overgenomen uit de verslagen opgemaakt door externe actuarissen.

Umicore's 'te bereiken doel'-pensioenplannen voor de 2 belangrijkste landen zijn als volgt:

BELGIË

Karakteristieken van de 'te bereiken doel'-plannen

Umicore-bedrijven in België hanteren 'te bereiken doel'-plannen die pensioenvoordelen geven welke afhankelijk zijn van het salaris en leeftijd of anciënniteit. Deze pensioenplannen vertegenwoordigen verplichtingen verbonden aan het 'te bereiken doel'-plan van € 223,6 miljoen en activa van € 170,0 miljoen. Ze voorzien in een forfaitaire betaling op pensionering en voordelen in geval van overlijden of onbekwaamheid voorafgaand aan het pensioen.

Financiering

De plannen worden extern gefinancierd door ofwel verzekeringsmaatschappijen of onafhankelijke instellingen die pensioenplannen beheren ("IORP"). Voor de IORP worden de noodzakelijke deugdelijk bestuursprocessen inzake risicobeheer toegepast. Eén van de risicomaatregelen is om regelmatig een 'Continuïteitstest' uit te voeren waarbij de gevolgen van het strategische investeringsbeleid geanalyseerd worden inzake risico- en rendementprofielen en solvabiliteitsmaatregelen. Een verklaring van investeringsprincipes en de financieringspolitiek worden hieruit afgeleid. Het is de bedoeling om een goed gediversifieerde toewijzing van activa te verkrijgen om zo het risico te beheersen.

Reële waarde van planactiva

De reële waarden van aandelen- en schuldinstrumenten worden op basis van de beurskoersen op actieve markten bepaald (Niveau 1 reële waarde classificatie). De plannen houden geen directe positie in van Umicore-aandelen of -obligaties, evenmin bezitten ze eigendommen gebruikt door een entiteit van Umicore. De beleggingen zijn goed gediversifieerd zodat het falen van enige belegging geen materiële invloed zou hebben op het globale niveau van activa.

DUITSLAND Karakteristieken van de 'te bereiken doel'-plannen

De personeelsvoordelen na uitdiensttreding zijn voornamelijk niet-gefinancierde pensioenplannen van het type 'te bereiken doel', die voordelen verschaffen in geval van pensioen, onbekwaamheid en overlijden. Alle plannen zijn gebaseerd op het uiteindelijke of gemiddelde uiteindelijke salaris, behalve het uitgesteld compensatieplan. De voordelen van het uitgesteld compensatieplan zijn gebaseerd op de jaarlijkse omgezette salaris en zorgt voor een gegarandeerde interestvoet van 3,0% p.a. (6,0% p.a. voor salarisomzettingen voor 2014). De gezamenlijke pensioenplannen vertegenwoordigen verplichtingen aangaande de 'te bereiken doel'- plannen van € 273,3 miljoen en activa van € 6,8 miljoen.

Financiering

Zoals hierboven vermeld, zijn de personeelsvoordelen na uitdiensttreding voornamelijk niet-gefinancierde plannen. Een minderheid wordt gefinancierd door gewaarborgde herverzekeringscontracten.

Reële waarde van planactiva

Alle planactiva houden verband met gewaarborgde verzekeringscontracten en hebben geen beurskoers.

De belangrijkste risico's met betrekking tot de 'te bereiken doel'-plannen zijn:

- **De volatiliteit van de activa:** de plankosten worden aan de hand van een verdisconteringsvoet berekend, die refereert naar rendementen van bedrijfsobligaties. Indien de planactiva onder dit rendement presteren, zal dit een tekort creëren.
- **Wijzigingen in het rendement van obligaties:** een vermindering in het rendement van bedrijfsobligaties zal de planverplichtingen doen stijgen, hoewel dit gedeeltelijk gecompenseerd zal worden door een stijging van de waarde van de obligaties van het plan.
- **Salarisrisico:** het merendeel van de verplichtingen aangaande de 'te bereiken doel'-plannen worden berekend met referentie aan de toekomstige salarissen van de planleden. Hoger dan verwachte salarisverhogingen van planleden zullen dus leiden tot hogere verplichtingen.
- **Risico van levensduur:** alle pensioenplannen, met uitzondering van het uitgestelde compensatieplan vanaf 2014, voorziet lijfrenten die het risico van de levensduur met zich meebrengen, dwz het risico van een verlenging van de betalingsperiode door de verlenging van de levensduur. Het bedrijf hanteert cijfers van de levensverwachtingen die afhangen van het geboortjaar om dit risico in de pensioenverplichtingen te omvatten.
- **Risico van uitgaande kasstroom:** bij overlijden voor pensionering en door de te verschaffen voordelen bij werkonbekwaamheid is er een risico van uitgaande kasstroom voorafgaand aan de pensionering.
- **Wetgevingsrisico:** indien de wet inzake de pensioenvoordelen wijzigt, kan dit leiden tot een wijziging in de verplichtingen.

Er zijn bijkomende risico's in Duitsland:

- Het risico bestaat dat de aanpassingen van de pensioenen die betaald worden door 'Pensionskasse Degussa' niet volledig wordt gedragen door de 'Pensionskasse'. Dit kan leiden tot een bijkomende niet-gefinancierde pensioenverplichting vanwege de gegarandeerde intrestvoet van 3,5%. Aangezien het niet mogelijk is om de volledige IAS 19 berekeningsmethode toe te passen, wordt het plan opgevat als een 'vast bijdrage' plan. Het risico werd beoordeeld en de verwachte bijkomende verplichting tot en met 2022 is inbegrepen in de pensioenverplichting.
- Het vorige uitgesteld compensatieplan voorziet een gegarandeerde interestvoet van 6,0% p.a. Dit doet het risico voor pensioenkosten stijgen bovenop het herleide salaris. Het plan werd op 31 december 2013 afgesloten en door een nieuw plan vervangen zonder aanzienlijk risico in dat opzicht.

Volgend risico's gelinkt aan België:

- Onder de Belgische wetgeving die van toepassing is op de 2e pijler van de pensioenplannen (de zogenaamde 'Wet Vandenbroucke'), moeten alle Belgische plannen met 'vaste bijdrage' onder IFRS beschouwd worden als 'te bereiken doel'-plannen. De wet Vandenbroucke verklaart dat in het kader van plannen met 'vaste bijdrage', de werkgever een minimum rendement van 3,75% moet garanderen op de bijdrage van de werknemers en 3,25% op de bijdrage van de werknemer. Echter, kort voor het einde van 2015 werd een Belgische wetwijziging van kracht die een daling van het gegarandeerde minimum van 3,25% voorziet. Het nieuwe minimum hangt af van de Belgische 10 jaars-OLO obligaties, maar wel binnen een bereik van 1,75%-3,25%. Momenteel bedraagt het 1,75% is van toepassing voor de jaren na 2015 voor toekomstige bijdragen en ook op de gecumuleerde reeds gemaakte bijdragen op 31 december 2015 als de financieringsorganisatie geen garanties geeft over het resultaat op de bijdragen tot de pensioenleeftijd. Als de financieringsorganisatie die wel garandeert, zijn de tarieven van 3,25%/3,75% nog steeds van toepassing.

Vanwege dit minimum rendement is de werkgever blootgesteld aan een financieel risico. Verdere bijdragen kunnen nodig zijn mochten de activa ontoereikend blijken om de minimum voordelen uit te betalen. De groep heeft plannen die gefinancierd worden door verzekeringscontracten als door IORP. De 'te bereiken doel' verplichtingen hierboven zijn samengevoegd met de andere 'te bereiken doel' plannen.

De 'Project Unit Credit' (PUC) methodologie is gebruikt. De totale 'te bereiken doel' verplichtingen met betrekking tot deze plannen liepen op tot € 94,3 miljoen op het einde van december 2017 en activa ten belope van € 90,2 miljoen.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

Duizend euro	2016	2017
WIJZIGING IN DE VERPLICHTINGEN VOOR PERSONEELSVORDELEN		
Verplichting bij het begin van het boekjaar	469.027	521.153
Kosten van diensten geleverd in het jaar	25.382	29.236
Interestkosten	9.950	9.612
Bijdragen van de planparticipanten	781	843
Actuariële verliezen en winsten - wijzigingen in de demografische veronderstellingen	5.427	(2.233)
Actuariële verliezen en winsten - wijzigingen in de financiële veronderstellingen	23.600	2.964
Actuariële verliezen en winsten - ervaringsaanpassingen	14.861	4.611
Uitbetaalde voordelen	(21.084)	(22.994)
Betaalde onkosten	(1.582)	(2.080)
Combinaties	(6.060)	13.277
Omrekeningsverschillen	851	(2.368)
Verplichting per einde van het boekjaar	521.153	552.021
Duizend euro	2016	2017
VERANDERINGEN IN DE PLANACTIVA		
Reële waarde van de planactiva bij begin van het boekjaar	156.670	183.246
Verwacht rendement op de planactiva	2.863	3.403
Herwaarderingen verliezen en winsten	16.036	5.286
Bijdragen van de werkgever	28.982	32.265
Bijdragen van de planparticipanten	781	843
Uitkeringen van het plan/bedrijf	(21.084)	(22.994)
Betaalde onkosten	(1.615)	(2.145)
Nettotransfers in/uit (met inbegrip van het effect van eventuele bedrijfsacquisities/verkoppen)	241	11.836
Omrekeningsverschillen	372	(1.966)
Reële waarde van de planactiva per einde van het boekjaar	183.246	209.774

De pensioenplannen in België, Korea, Liechtenstein, Duitsland en Japan zijn geheel of gedeeltelijk gefinancierd met planactiva die betrekking hebben op een aanzienlijk deel van toegezegde pensioenrechten. Alle andere plannen zijn gedeeltelijk en niet-gefinancierde plannen.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

Duizend euro	2016	2017
BEDRAGEN OPGENOMEN IN DE BALANS		
Verplichtingen aangaande toegezegde pensioenrechten	521.153	552.021
Reële waarde van de planactiva van de fondsen	183.246	209.774
Tekort/overschot van gefinancierde plannen	337.907	342.247
Effecten van het activaplafond / verlieslatende verplichtingen	-	-
Netto passiva/activa	337.907	342.247
COMPONENTEN VAN DE PENSIOENKOST		
Bedragen geboekt in de resultatenrekening van de periode		
Kosten van diensttijd van het jaar	25.382	29.236
Interestkost	9.950	9.612
Interestbaten van planactiva	(2.863)	(3.403)
Herwaarderings van Andere langetermijnvoordelen	1.319	1.176
Administratieve kosten en belastingen	33	36
Totale pensioenkost opgenomen in de winst/verlies rekening	33.821	36.657
Totaal uit stopgezette activiteiten	2.662	2.662
Bedragen opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten		
Gecumuleerde actuariële verliezen en winsten bij het begin van het boekjaar	169.220	195.689
Actuariële verliezen en winsten van het boekjaar	26.706	(1.212)
Minderheidsbelangen	(319)	151
Genomen in resultatenrekening	-	(81)
Omrekeningsverschillen	82	(233)
Totaal opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten door geconsolideerde ondernemingen	195.689	194.314
Actuariële verliezen en winsten van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	30.551	25.606
Totaal opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten	226.241	219.921
Totaal uit stopgezette activiteiten	10.395	-
Herwaarderings (geboekt in de componenten van niet-gerealiseerde resultaten)		
Effect van wijzigingen in de demografische veronderstellingen	5.364	(2.147)
Effect van wijzigingen in de financiële veronderstellingen	23.337	2.758
Effect van ervaringsaanpassingen	13.782	3.465
Rendement op de planactiva (exclusief interestbaten)	(15.950)	(5.167)
Totaal herwaarderings in de componenten van niet-gerealiseerde resultaten	26.533	(1.091)
Totaal uit stopgezette activiteiten	1.527	830

De interestkost, het rendement op de planactiva en de impact door verdiscontering van de andere 'na diensttuitreding voordelenplannen' worden geboekt onder de financiële resultaten in de resultatenrekening (zie toelichting F11). Alle andere elementen van de jaarlijkse kost worden geboekt onder het bedrijfsresultaat onder de rubriek 'bezoldigingen en personeelsvoordelen'.

Herberekeningen van het jaar opgenomen in het eigen vermogen hebben hun oorsprong in een verandering van de verdisconteringsvoet op de pensioenplannen en verschillen tussen het verwachte en actuele rendement op de planactiva.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

	2016	2017
VOORNAAMSTE ACTUARIËLE VERONDERSTELLINGEN		
Gewogen gemiddelde veronderstellingen ter bepaling van de verplichtingen per einde van het jaar		
Actualisatievoet (%)	1,73	1,73
Percentage van salarisverhogingen (%)	2,76	2,81
Percentage van de inflatie (%)	1,78	1,79
Percentage van pensioenverhogingen (%)	1,48	1,38
Gewogen gemiddelde veronderstellingen ter bepaling van de nettokost		
Actualisatievoet (%)	2,12	1,66
Verwachte toename van salarissen (%)	2,94	2,76
Percentage van de inflatie (%)	2,00	1,78
Percentage van pensioenverhogingen (%)	1,61	1,48

	2017	
	REËLE WAARDE VAN ALLE PLANACTIVA	REËLE WAARDE VAN PLANACTIVA MET BEURSKOERS
Duizend euro		
Planactiva		
Kas en kasequivalenten	11.151	11.145
aandeleninstrumenten	36.466	36.455
Schuldinstrumenten	78.025	77.899
Onroerend goed	8.048	8.042
Activa aangehouden door verzekeringsmaatschappijen	69.471	58.784
Overige	6.613	1.279
Totaal planactiva	209.774	193.604

De veronderstellingen worden aanbevolen door de lokale actuarissen in lijn met IAS 19 herzien. De standaardreferentie voor de Eurozone is de iBOXX AA Index opbrengst en gelijkaardige indexen worden gebruikt voor de andere regio's. De tabellen voor de levensverwachting zijn specifiek voor elk land.

Andere planactiva zijn grotendeels geïnvesteerd in verzekeringscontracten en banktermijndeposito's. De veronderstelling inzake de verwachte langetermijnrendementsvoet op de activa is gedocumenteerd voor elk individueel plan zoals aanbevolen door de lokale actuarissen.

	2017	
	SENSITIVITEIT +0,25%	SENSITIVITEIT -0,25%
Duizend euro		
Sensitiviteit van veronderstellingen van tendenspercentage op actualisatievoet		
Huidige waarde van de verplichting	523.131	561.550
Gewogen gemiddelde periode van toegezegde pensioenrechten	13,70	14,67
Sensitiviteit van veronderstellingen van tendenspercentage op inflatiepercentage		
Huidige waarde van de verplichting	544.248	520.134
Sensitiviteit van veronderstellingen van tendenspercentage op verhogingspercentage		
Huidige waarde van de verplichting	548.387	535.583

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

Duizend euro 2016 2017

AANSLUITING BALANS

	2016	2017
Balans verplichtingen (activa) bij het begin van het boekjaar	312.357	337.907
Opgenomen pensioenkosten in W&V van het boekjaar	33.821	36.657
Bedragen rechtstreeks opgenomen in het eigen vermogen van het boekjaar	26.533	(1.091)
Werkgeversbijdragen via fondsen gestort in het boekjaar	(17.075)	(20.712)
Werkgeversbijdragen onmiddellijk gestort in het boekjaar	(11.907)	(11.553)
Bedragen geboekt voor combinaties	(6.301)	1.441
Omrekeningsverschillen	479	(402)
Balans verplichtingen/activa op het jaareinde	337.907	342.247

OP 31 DECEMBER

Duizend euro	2013	2014	2015	2016	2017
Huidige waarde van de verplichting	440.757	527.028	469.027	521.153	552.021
Reële waarde planactiva	172.954	195.326	156.670	183.246	209.774
Tekort/overschot van plannen	267.803	331.702	312.357	337.907	342.247
Ervaringsaanpassingen op de fondsbeleggingen	(31.125)	(10.444)	(3.320)	(16.036)	(5.286)
Ervaringsaanpassingen op de verplichtingen	5.274	(4.543)	5.399	14.861	4.611

Duizend euro

2017

VERWACHTE KASSTROMEN VOOR VOLGENDE JAREN

Verwachte bijdragen van de werkgever	30.317
Verwachte totaal pensioenrechtenbetalingen	
Jaar 1	22.164
Jaar 2	17.564
Jaar 3	22.596
Jaar 4	28.160
Jaar 5	26.130
De volgende 5 jaren	134.424

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F28 AANDELENOPTIEPLANNEN TOEGEKEND DOOR DE ONDERNEMING

PLAN	VERVALDATUM	UITOEFENING	UITOEFENPRIJS (EURO) (DE UITOEFENSPRIJS KAN HOGER ZIJN IN BEPAALDE LANDEN)	AANTAL OPTIES DAT NOG UITGEOEFEND MOET WORDEN
ISOP 2008	14/04/2018	alle werkdagen van Euronext Brussels	16,29	30.000
			16,36	-
				30.000
ISOP 2011	13/02/2018	alle werkdagen van Euronext Brussels	19,04	37.500
			19,62	32.000
			19,27	-
			69.500	
ISOP 2012	12/02/2019	alle werkdagen van Euronext Brussels	17,66	118.324
			18,84	45.500
			18,00	22.000
			185.824	
ISOP 2013	12/02/2020	alle werkdagen van Euronext Brussels	18,19	402.750
			19,34	60.000
			462.750	
ISOP 2014	10/02/2021	alle werkdagen van Euronext Brussels	16,14	788.625
			15,80	61.250
			16,49	15.000
			864.875	
ISOP 2015	09/02/2022	alle werkdagen van Euronext Brussels	17,29	1.111.000
			18,90	54.000
			19,50	52.500
			1.217.500	
ISOP 2016	04/02/2023	alle werkdagen van Euronext Brussels	16,63	1.217.750
				1.217.750
ISOP 2017	13/02/2024	alle werkdagen van Euronext Brussels	25,50	1.122.250
			27,04	47.750
			1.170.000	
Totaal				5.218.199

Op 16 oktober 2017 werd elk Umicore aandeel gesplitst in twee nieuwe aandelen. De tabellen van nota F28 werden gewijzigd om deze wijziging te reflecteren.

ISOP verwijst naar 'Incentive Stock Option Plan' (wereldwijd plan voor kaders).

Aandelenopties, waarvan typisch de rechten werden verworven op de datum van toekenning, worden verwacht om vereffend te worden met bestaande aandelen. Opties die niet uitgeoefend werden voor de vervaldatum vervallen automatisch.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

	2016		2017	
	AANTAL OPTIES	GEWOGEN GEMIDDELDE UITOEFENSPRIJS	AANTAL OPTIES	GEWOGEN GEMIDDELDE UITOEFENSPRIJS
UITSTAANDE AANDELENOPTIES GEDURENDE HET JAAR				
Uitstaande begin van het boekjaar	6.817.750	16,83	5.645.750	16,84
Toegekend tijdens boekjaar	1.217.750	16,63	1.170.000	25,56
Uitgeoefend tijdens het boekjaar	2.377.750	16,00	1.597.551	17,39
Vervallen tijdens het boekjaar	12.000	-	-	-
Uitstaande einde boekjaar	5.645.750	17,16	5.218.199	18,98
Uit oefenbaar einde boekjaar	5.645.750	17,16	5.218.199	18,98

De nog niet vervallen opties op het einde van het boekjaar, hebben een gemiddelde gewogen looptijd tot maart 2022.

De details betreffende de berekening van de nettoboekwaarde van de toegekende opties zijn voorzien onder nota F10 betreffende bezoldigingen en aanverwante voordelen.

F29 VOORZIENINGEN LEEFMILIEU

Duizend euro	VOORZIENINGEN VOOR BODEMSANERING EN LANDSCHAPSHERSTEL	OVERIGE VOORZIENINGEN VOOR LEEFMILIEU	TOTAAL
Per einde van het vorige boekjaar	58.854	2.328	61.182
Aankoop door bedrijfsacquisities	2.471	392	2.862
Toename	8.792	2.490	11.281
Terugnemingen	(380)	(174)	(554)
Bestedingen (begrepen in 'Andere bedrijfskosten')	(3.448)	(1.927)	(5.374)
Actualisering (begrepen in 'Netto financiële kosten')	1.480	-	1.480
Omrekeningsverschillen	(1.682)	(2)	(1.684)
Per einde van het boekjaar uit voortgezette activiteiten	66.086	3.107	69.193
waarvan : - op meer dan één jaar	54.584	1.000	55.584
- op ten hoogste één jaar	11.502	2.108	13.610

Voorzieningen voor leefmilieu, volgens wettelijke en feitelijke verplichtingen zijn opgenomen en bepaald met als referentie een schatting van de waarschijnlijkheid van de toekomstige kasuitstromen evenals historische gegevens gebaseerd op feiten en omstandigheden gekend op het einde van het boek- jaar. De effectieve verplichting kan verschillen van de opgenomen bedragen.

De voorzieningen namen toe met € 8,0 miljoen, waarbij bijkomende voorzieningen en bedrijfsacquisities (Ordeg en Eurotungene) hoger zijn dan de gebruiken en terugnemingen van bestaande voorzieningen.

De toename van de voorzieningen voor bodem- en watersanering komt hoofdzakelijk door nieuwe voorzieningen genomen in België, de VS en Frankrijk. Het merendeel van het provisie gebruik in 2015 heeft betrekking tot de realisatie van de site remediatie programma's in Brazilië, in de VS en in België.

Gedurende 2017 vonden geen belangrijke bewegingen plaats op de voorzieningen die werden aangelegd voor het historische radioactief afvalmateriaal in Olen, België. De onderhandelingen met alle bevoegde instanties om een duurzame en aanvaardbare opslagoplossing te vinden duren voort, zij het op een langzaam tempo.

De beweging in de 'overige milieuvorzieningen' hebben vooral betrekking op aanpassing van CO₂ emissierechten in België.

Het management verwacht dat de belangrijkste kasuitgaven met betrekking tot deze projecten voor niet-recurrente elementen zullen gebeuren binnen de vijf jaar.

F30 VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN

Duizend euro	VOORZIENINGEN VOOR HERSTRUCTURERING EN REORGANISATIE	OVERIGE VOORZIENINGEN	TOTAL
Per einde van het vorige boekjaar	30.868	30.049	60.913
Aankoop door bedrijfsacquisities	1.500	11.968	13.468
Toename	9.843	23.680	33.523
Terugnemingen	(666)	(3.459)	(4.125)
Bestedingen (begrepen in 'Andere bedrijfskosten')	(3.406)	(9.582)	(12.988)
Omrekeningsverschillen	(261)	(1.509)	(1.770)
Overboekingen	(826)	471	(356)
Financiële lasten	-	(2.249)	(2.249)
Per einde van het boekjaar uit voortgezette activiteiten	37.051	49.369	86.416
waarvan : - op meer dan één jaar	12.522	19.748	32.270
- op ten hoogste één jaar	17.957	36.193	54.150

Voorzieningen voor reorganisaties en herstructureringen, voor risico's met betrekking tot belastingen, garanties en geschillen, voor verlieslatende contracten en productterugnemes, zijn opgenomen en bepaald met als referentie een schatting van de waarschijnlijkheid van de toekomstige kasuitstromen, alsook historische gegevens gebaseerd op feiten en omstandigheden die gekend zijn op het einde van het boekjaar. De effectieve verplichting kan verschillen van de opgenomen bedragen.

Voorzieningen zijn in het totaal met € 25,5 miljoen toegenomen. De bedrijfsacquisities zijn vooral gelinkt aan Ordeg (Korea) en Eurotungstene (Frankrijk).

De bijkomende voorzieningen voor reorganisaties en herstructureringen werden aangelegd in Duitsland, China en VS. De nieuwe herstructureringsprovisies zijn vooral gerelateerd aan de sluiting van de productiesite van Thin Film Products in de VS (Providence). De aanwending van de herstructureringsprovisies had vooral plaats in Duitsland en China terwijl er ook bepaalde terugnames waren van bestaande provisijs in Duitsland.

De toename van de andere voorzieningen voor overige risico's en kosten betreffen voornamelijk de netto stijging voor verlieslatende contracten met betrekking tot het IAS 39 effect voor € 20,8 miljoen. Het eindsaldo van deze voorzieningen bedroeg € 27,2 miljoen voor de voortgezette activiteiten.

De toename van de andere voorzieningen voor overige risico's en kosten betreffen voornamelijk geschillen in België, Korea en Duitsland. Er kan geen schatting gemaakt worden wanneer de kasuitstroom voor de voorziening voor overige risico's en kosten op meer dan één jaar zal plaatsvinden.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

F31 AANGEWEND KAPITAAL

Duizend euro	TOELICHTING	31/12/2016	30/06/2017	31/12/2017
Immateriële vaste activa	F14, F15	305.340	294.253	328.808
Materiële vaste activa	F16	1.070.403	1.159.574	1.301.411
Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	F17	195.332	126.780	153.008
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - op meer dan één jaar	F18	26.414	18.927	22.331
Voorraden	F19	1.188.822	1.329.157	1.628.423
Handels- en overige vorderingen op meer dan één jaar (zonder personeelsvoordelen)	F20	10.690	10.577	13.118
Bijgestelde handels- en overige vorderingen op ten hoogste één jaar		821.361	1.105.210	1.282.173
Terug te vorderen belastingen		32.517	35.161	36.036
Activa opgenomen in het aangewend kapitaal		3.650.879	4.079.638	4.765.307
Handels- en overige schulden op meer dan één jaar	F25	41.656	39.630	40.442
Bijgestelde handels- en overige schulden op ten hoogste één jaar		1.154.261	1.316.499	1.622.720
Omrekeningsverschillen	F23	(7.830)	(76.123)	(87.244)
Voorzieningen op meer dan een jaar	F29, F30	80.410	82.613	87.853
Voorzieningen op ten hoogste een jaar	F29, F30	41.690	51.334	67.759
Te betalen belastingen		57.666	62.649	62.830
Passiva opgenomen in het aangewend kapitaal		1.367.853	1.476.601	1.794.359
Aangewend kapitaal		2.283.026	2.603.037	2.970.948
IAS 39 en eliminaties		15.309	23.839	32.596
Aangewend kapitaal uit stopgezette activiteiten		99.074	92.497	-
Aangewend kapitaal zoals gepubliceerd		2.397.409	2.719.373	3.003.544
Gemiddeld aangewend kapitaal, in semester voor afsluitingsdatum		2.394.387		2.861.459
Gemiddeld aangewend kapitaal, in jaar		2.398.660		2.709.925
Recurrente EBIT	F9	350.747		410.254
ROCE		14,62%		15,14%

Handelsvorderingen en -schulden opgenomen in 'Aangewend Kapitaal' omvatten niet de 'margin calls' noch de geboekte winsten of verliezen op de aanpassing naar reële marktwaarde op de strategische inbeddingsinstrumenten.

Het gemiddeld aangewend kapitaal voor het halve jaar wordt berekend door het gemiddelde te nemen van het aangewend kapitaal op het einde van de periode en het aangewend kapitaal van de vorige periode. Het gemiddeld aangewend kapitaal voor het hele jaar wordt berekend door het gemiddelde te nemen van het gemiddeld aangewend kapitaal van beide halfjaren.

F32 FINANCIËLE INSTRUMENTEN PER CATEGORIE

PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR

Duizend euro	NIVEAU	REËLE WAARDE	BOEKWAARDE			
			AANGEHOUDEN VOOR VERKOOP ZONDER INDEKKINGS BOEKHOUDING	CASH FLOW INDEKKINGS BOEKHOUDING	LENINGEN, HANDELS- VORDERINGEN EN SCHULDEN	BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP
ACTIVA						
Financiële activa beschikbaar voor verkoop		26.414	-	-	-	26.414
Financiële activa beschikbaar voor verkoop – Aandelen	1	26.414	-	-	-	26.414
Leningen toegekend		15.988	-	-	15.988	-
Leningen toegekend		15.988	-	-	15.988	-
Handels- en overige vorderingen		855.385	15.959	21.347	818.079	-
Op meer dan één jaar						
Garanties en deposito's		9.532	-	-	9.532	-
Overige vorderingen op meer dan één jaar		1.158	-	-	1.158	-
Personeelsvoordelen		424	-	-	424	-
Op ten hoogste één jaar						
Handelsvorderingen (bruto)		706.656	-	-	706.656	-
Handelsvorderingen (waardeverminderingen)		(9.279)	-	-	(9.279)	-
Overige vorderingen (bruto)		78.778	-	-	78.778	-
Overige vorderingen (waardeverminderingen)		(6.893)	-	-	(6.893)	-
Te ontvangen interesten	2	244	-	-	244	-
Reële waarde vordering financiële instrumenten kasstroomindekking	2	21.347	-	21.347	-	-
Reële waarde vordering andere financiële instrumenten		15.959	15.959	-	-	-
Overlopende rekeningen		37.458	-	-	37.458	-
Kas en kasequivalenten		84.460	-	-	84.460	-
Beleggingen op korte termijn bij banken		10.521	-	-	10.521	-
Beleggingen op korte termijn (andere)		25	-	-	25	-
Financiële instellingen, liquide middelen en andere kasequivalenten		73.914	-	-	73.914	-
TOTAAL FINANCIËLE INSTRUMENTEN (ACTIVA)		982.247	15.959	21.347	918.527	26.414
PASSIVA						
Financiële schulden		426.282	-	-	425.182	-
Op meer dan één jaar						
Bankleningen		21.100	-	-	20.000	-
Overige leningen		4.396	-	-	4.396	-
Op ten hoogste één jaar						
Bankleningen		117.205	-	-	117.205	-
Krediet op bankrekeningen		13.185	-	-	13.185	-
Commercial paper		268.607	-	-	268.607	-
Overige leningen		1.790	-	-	1.790	-
Handels- en overige schulden		1.203.027	11.725	7.118	1.184.184	-
Op meer dan één jaar						
Handelsschulden		25.132	-	-	25.132	-
Overige schulden		3.988	-	-	3.988	-
Kapitaalsubsidies en overlopende rekeningen subsidies		12.536	-	-	12.536	-

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR

	BOEKWAARDE					
	NIVEAU	REËLE WAARDE	AANGEHOUDEN VOOR VERKOOP ZONDER INDEKKINGS BOEKHOUDING	CASH FLOW INDEKKINGS BOEKHOUDING	LENINGEN, HANDELS- VORDERINGEN EN SCHULDEN	BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP
Duizend euro						
Op ten hoogste één jaar						
Handelsschulden		843.498	-	-	843.498	-
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen in uitvoering		21.023	-	-	21.023	-
Belastingen andere dan belastingen op het resultaat		26.696	-	-	26.696	-
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten		95.780	-	-	95.780	-
Overige schulden		17.635	-	-	17.635	-
Verschuldigde dividenden		11.687	-	-	11.687	-
Te betalen interesten		584	-	-	584	-
Reële waarde schulden financiële instrumenten kasstroomindekking	2	7.118	-	7.118	-	-
Reële waarde schulden andere financiële instrumenten	2	11.725	11.725	-	-	-
Overlopende rekeningen		125.625	-	-	125.625	-
TOTAAL FINANCIËLE INSTRUMENTEN (PASSIVA)		1.629.309	11.725	7.118	1.609.366	-

PER EINDE VAN HET BOEKJAAR

	BOEKWAARDE					
	NIVEAU	REËLE WAARDE	AANGEHOUDEN VOOR VERKOOP ZONDER INDEKKINGS BOEKHOUDING	CASH FLOW INDEKKINGS BOEKHOUDING	LENINGEN, HANDELS- VORDERINGEN EN SCHULDEN	BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP
Duizend euro						
ACTIVA						
Financiële activa beschikbaar voor verkoop		22.331	-	-	-	22.331
Financiële activa beschikbaar voor verkoop - Aandelen	1	22.331	-	-	-	22.331
Leningen toegekend		13.035	-	-	13.035	-
Leningen toegekend		13.035	-	-	13.035	-
Handels- en overige vorderingen		1.349.805	11.169	46.628	1.292.009	-
Op meer dan één jaar						
Garanties en deposito's		12.068	-	-	12.068	-
Overige vorderingen op meer dan één jaar		1.048	-	-	1.048	-
Personeelsvoordelen		1.029	-	-	1.029	-
Op ten hoogste één jaar						
Handelsvorderingen (bruto)		1.075.389	-	-	1.075.389	-
Handelsvorderingen (waardeverminderingen)		(7.509)	-	-	(7.509)	-
Overige vorderingen (bruto)		145.519	-	-	145.519	-
Overige vorderingen (waardeverminderingen)		(4.513)	-	-	(4.513)	-
Te ontvangen interesten	2	273	-	-	273	-
Reële waarde vordering financiële instrumenten kasstroomindekking	2	46.628	-	46.628	-	-
Reële waarde vordering andere financiële instrumenten		11.169	11.169	-	-	-
Overlopende rekeningen		68.705	-	-	68.705	-
Kas en kasequivalenten		168.115	-	-	168.115	-
Beleggingen op korte termijn bij banken		16.948	-	-	16.948	-
Beleggingen op korte termijn (andere)		41	-	-	41	-

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

PER EINDE VAN HET BOEKJAAR

Duizend euro						BOEKWAARDE
	NIVEAU	REËLE WAARDE	AANGEHOUDEN VOOR VERKOOP ZONDER INDEKKINGS BOEKHOUDING	CASH FLOW INDEKKINGS BOEKHOUDING	LENINGEN, HANDELS- VORDERINGEN EN SCHULDEN	BESCHIKBAAR VOOR VERKOOP
Financiële instellingen, liquide middelen en andere kasequivalenten		151.126	-	-	151.126	-
TOTAAL FINANCIËLE INSTRUMENTEN (ACTIVA)		1.553.286	11.169	46.628	1.473.159	22.331
PASSIVA						
Financiële schulden		1.004.013	-	-	1.007.974	-
Op meer dan één jaar						
Bankleningen		686.000	-	-	690.000	-
Overige leningen		4.106	-	-	4.106	-
Op ten hoogste één jaar						
Bankleningen		225.044	-	-	225.004	-
Krediet op bankrekeningen		12.218	-	-	12.218	-
Commercial paper		76.498	-	-	76.498	-
Overige leningen		148	-	-	148	-
Handels- en overige schulden		1.680.256	12.035	17.122	1.651.099	-
Op meer dan één jaar						
Handelsschulden		26.205	-	-	26.205	-
Overige schulden		3.681	-	-	3.681	-
Kapitaalsubsidies en overlopende rekeningen subsidies		10.555	-	-	10.555	-
Op ten hoogste één jaar						
Handelsschulden		1.209.684	-	-	1.209.684	-
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen in uitvoering		31.947	-	-	31.947	-
Belastingen andere dan belastingen op het resultaat		27.742	-	-	27.742	-
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten		122.250	-	-	122.250	-
Overige schulden		44.244	-	-	44.244	-
Verschuldigde dividenden		11.696	-	-	11.696	-
Te betalen interesten		5.355	-	-	5.355	-
Reële waarde schulden financiële instrumenten kasstroomindekking	2	17.122	-	17.122	-	-
Reële waarde schulden andere financiële instrumenten	2	12.035	12.035	-	-	-
Overlopende rekeningen		157.740	-	-	157.740	-
TOTAAL FINANCIËLE INSTRUMENTEN (PASSIVA)		2.684.269	12.035	17.122	2.659.073	-

De leningen en schulden zijn uitgegeven aan een marktrentevoet welke geen grote verschillen met zich meebrengt vergeleken met de effectieve marktrentevoet. Alle categorieën van financiële instrumenten van Umicore worden aan hun reële waarde weergegeven behalve de langlopende bank- en andere leningen. De boekwaarde van deze verschilt van de reële marktwaarde (zie toelichting F24).

De reële waarde van de financiële instrumenten die verhandeld worden in actieve markten is gebaseerd op de koers in de desbetreffende markt op het einde van het boekjaar.

De reële waarde van de financiële instrumenten die niet vrij verhandeld worden in een actieve markt wordt bepaald door middel van valorisatietechnieken. De meest gebruikte techniek is de geactualiseerde kasstromen analyse waarbij de heersende marktomstandigheden op het einde van het boekjaar gebruikt worden.

De reële waarde van rentevoetswap, in bijzonder, wordt berekend door de huidige waarde te nemen van de geschatte toekomstige kasstromen. De reële waarde van forward wisselkoers-, metaal- energiecontracten wordt bepaald door de genoteerde wissel-, metaal- en energiekoersen op het einde van het boekjaar te nemen.

De reële waarde van de vrij verhandelde financiële vaste activa welke door de groep gehouden worden, is de genoteerde marktwaarde op het einde van het boekjaar. De reële waarde van de passiva wordt geschat door de toekomstige contractuele kasstromen te verdisconteren aan de huidige marktrentevoet. De genomen marktrentevoet is deze rentevoet die beschikbaar is voor de groep voor gelijkaardige financiële instrumenten.

Door van de nominale waarde van de handelsvordering en schulden de desbetreffende waardevermindering af te trekken, wordt hun reële waarde benaderd.

32.1 REËLE WAARDE HIËRARCHIE

De Groep heeft de wijzigingen in IFRS 7 betreffende de waardering van financiële instrumenten in de balans aan werkelijke waarde, aangenomen vanaf januari 2009. De wijzigingen hebben tot gevolg dat de aanpassing naar reële waarde gerapporteerd worden volgens volgende hiërarchie:

Niveau 1: Waardering gebaseerd op beurskoersen op actieve markten voor identieke activa of passiva.

Niveau 2: Waardering gebaseerd op waarneembare gegevens andere dan beurskoersen.

Niveau 3: Waardering gebaseerd op niet-waarneembare gegevens.

Binnen de Groep zijn de financiële activa gewaardeerd volgens niveau 1. Alle afgeleide producten voor metaal, energie en wisselkoersen zijn gewaardeerd volgens niveau 2.

32.2 SENSITIVITEITSANALYSE BETREFFENDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Umicore is blootgesteld aan fluctuaties van grondstofprijzen, wisselkoersen en rentevoeten.

32.2.1 GRONDSTOFFPRIJZEN

De reële waarde van de financiële instrumenten met betrekking tot de dekking van de kasstromen (verkoopcontracten) zou € 7,1 miljoen lager/hoger zijn als de metaalprijs met 10% zouden stijgen/dalen.

De reële waarde van de financiële instrumenten met betrekking tot de dekking van de kasstromen (aankoopcontracten) zou € 3,3 miljoen hoger/lager zijn als de energieprijzen met 10% zouden stijgen/dalen. De reële waarde van de financiële instrumenten met betrekking tot de dekking van de kasstromen (aankoopcontracten) zou € 11,8 miljoen hoger/lager zijn als de metaalprijs met 10% zouden stijgen/dalen.

De reële marktwaarde van andere financiële verkoopinstrumenten zou € 14,8 miljoen lager/hoger zijn en deze van andere financiële aankoopinstrumenten zou € 13,5 miljoen hoger/lager zijn indien de metaalprijs met 10% zouden stijgen/dalen.

32.2.2 WISSELKOERSEN

De reële waarde van de forward wisselkoerscontracten met betrekking tot de dekking van de kasstromen zou € 5,3 miljoen hoger zijn als de euro 10% apprecieert ten opzichte van de Amerikaanse dollar (USD) en zou € 6,5 miljoen lager zijn als de euro 10% deprecieert ten opzichte van de Amerikaanse dollar.

De reële waarde van de forward wisselkoerscontracten met betrekking tot de dekking van de kasstromen zou € 0,9 miljoen lager zijn als de euro 10% apprecieert ten opzichte van de Zuid-Afrikaanse rand (ZAR) en zou € 1,1 miljoen hoger zijn als de euro 10% deprecieert ten opzichte van de Zuid-Afrikaanse rand (ZAR).

De reële waarde van de forward wisselkoerscontracten met betrekking tot de dekking van de kasstromen zou € 11,2 miljoen lager zijn als de USD 10% apprecieert ten opzichte van de Zuid-Koreaanse won (KRW) en zou € 12,9 miljoen hoger zijn als de Amerikaanse dollar 10% deprecieert ten opzichte van de Zuid-Koreaanse won (KRW).

De reële waarde van de verkochte forward wisselkoerscontracten met betrekking tot andere financiële instrumenten zou € 44,7 miljoen hoger zijn als de euro 10% zou apprecieert ten opzichte van de Amerikaanse dollar en zou € 54,6 miljoen lager zijn als de euro 10% deprecieert ten opzichte van de Amerikaanse dollar.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

De reële waarde van de gekochte forward wisselkoerscontracten met betrekking tot andere financiële instrumenten zou € 19,2 miljoen lager zijn indien de euro 10% apprecieert ten opzichte van de Amerikaanse dollar en zou € 23,5 miljoen hoger zijn als de euro 10% deprecieert ten opzichte van de Amerikaanse dollar.

De reële waarde van de netto-balansonderdelen die zijn blootgesteld aan de Amerikaanse dollar zou € 36,2 miljoen lager zijn indien de euro 10% apprecieert ten opzichte van de Amerikaanse dollar en zou € 44,3 miljoen hoger zijn als de euro 10% deprecieert ten opzichte van de Amerikaanse dollar.

F33 REËLE WAARDE VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Umicore dekt zijn structureel en transactiegebonden goederen- (metaal en energie), valuta- en rentevoetrisico's in door gebruik te maken van metaalinstrumenten (voornamelijk deze genoteerd op de London Metal Exchange), valuta-instrumenten en rentevoet-swaps met erkende makelaars en banken.

33.1 FINANCIËLE INSTRUMENTEN GERELATEERD AAN KASSTROOMINDEKKING

Duizend euro	NOMINAAL OF CONTRACTUEEL BEDRAG		REËLE WAARDE	
	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht	78.820	59.314	4.558	(10.571)
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht	(52.408)	(135.996)	9.051	21.027
Termijnovereenkomsten: deviezen verkocht	352.559	431.038	3.169	21.013
Termijnovereenkomsten: deviezen aangekocht	-	(103.090)	-	(1.337)
Forward rentevoet swapscontracten	-	-	(2.550)	(625)
Totaal reële waarde-impact (integraal geconsolideerde dochterondernemingen)			14.228	29.505
Erkend in handels- en overige vorderingen			21.347	46.628
Erkend in handels- en overige schulden			(7.119)	(17.122)
Totaal			14.228	29.505

De principes en de documentatie over de ingedekte risico's als ook de timing gerelateerd aan de kasstroomindeckingsactiviteiten van de Groep zijn vermeld in toelichting F3, Beheer van financiële risico's .

De reële waarden van de effectieve indekkingsinstrumenten worden in eerste instantie erkend in de reële waardereserves opgenomen onder het eigen vermogen. Nadat de onderliggende of aangegane transacties zich voordoen, worden ze afgeboekt uit het eigen vermogen (zie toelichting F23).

De termijnovereenkomsten voor verkochte goederen werden opgezet voor de dekking van oa volgende goederen: goud, zilver, palladium, nikkel, lood en koper. De termijnovereenkomsten voor aangekochte goederen werden opgezet voor de dekking van prijsrisico's op elektriciteit, gas en stookolie.

De termijnovereenkomsten voor verkochte deviezen werden opgezet voor de dekking van de Amerikaanse dollar (USD) ten opzichte van de Euro (EUR), Zuid-Koreaanse won (KRW), Braziliaanse real (BRL), Canadese dollar (CAD) en Zuid-Afrikaanse rand (ZAR) en de Euro (EUR) ten opzichte van de Zuid-Afrikaanse rand (ZAR).

De condities voor alle termijncontracten zijn gangbare marktcondities.

In die omstandigheden waar documentatie voor hedge accounting zoals gedefinieerd onder IAS 39 niet beschikbaar is, worden financiële instrumenten, gebruikt voor het indekken van structurele risico's van metalen en deviezen, gewaardeerd alsof ze worden aangehouden ter verhandeling. Zulke instrumenten worden echter weldegelijk gebruikt om toekomstige waarschijnlijke kasstromen te dekken en zijn dus niet speculatief van aard.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

De kasstroomindekking van Umicore is op geen enkele manier ineffectief geweest in 2016, noch in 2017.

33.2 ANDERE FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Duizend euro	NOMINAAL OF CONTRACTUEEL BEDRAG		REËLE WAARDE	
	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht	174.163	140.686	4.451	(7.030)
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht	(147.073)	(131.626)	(1.414)	3.714
Termijnovereenkomsten: deviezen verkocht	697.010	629.862	(5.109)	6.364
Termijnovereenkomsten: deviezen aangekocht	(274.284)	(254.281)	6.304	(3.915)
Totaal reële waarde-impact (integraal geconsolideerde dochterondernemingen)			4.233	(867)
Erkend in handels- en overige vorderingen			15.959	11.169
Erkend in handels- en overige schulden			(11.725)	(12.035)
Totaal			4.233	(867)

De principes en de documentatie over de transactiegebonden indekkingen door de Groep zijn beschreven in toelichting F3, Beheer van financiële risico's. Bij gebrek aan documentatie voor hedge accounting voor deze indekkingsactiviteit zoals gedefinieerd onder IAS 39, worden financiële instrumenten, gebruikt voor het indekken van transactierisico's van metalen en deviezen, gewaardeerd alsof ze worden aangehouden ter verhandeling. Zulke instrumenten worden echter wel degelijk gebruikt om bestaande transacties en vaste engagements te dekken en zijn dus niet speculatief van aard.

De reële waarden zijn rechtstreeks onderkend in de resultatenrekening onder 'Andere bedrijfsopbrengsten' voor de basismaterialen gerelateerde instrumenten en onder 'Netto financiële kosten' voor de valuta-gerelateerde instrumenten.

PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR

Duizend euro	CONTRACTUELE VERVALDAG				TOTAAL
	< 1 MAAND	1 - 3 MAAND	3 MAAND - 1 JAAR	1 - 5 JAAR	
ACTIVA INSTRUMENTEN (REËLE WAARDE)					
Risico verbonden aan metaalprijsen					
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (CFH)	39	751	2.215	1.553	4.558
Termijnovereenkomsten: goederen aankoop (CFH)	272	544	2.450	5.785	9.051
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (overige)	664	4.592	1.198	-	6.454
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht (overige)	946	(150)	617	155	1.567
Risico verbonden aan deviezen					
Termijncontracten: deviezen verkocht (CFH)	321	887	3.992	2.537	7.737
Termijncontracten: deviezen verkocht (overige)	1.304	69	115	-	1.488
Termijncontracten: deviezen aangekocht (overige)	1.361	2.031	3.042	15	6.449
PASSIVA INSTRUMENTEN (REËLE WAARDE)					
Renterisico					
Rentevoetswaps	-	-	-	(2.550)	(2.550)
Risico verbonden aan metaalprijsen					
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (overige)	(1.244)	(775)	17	-	(2.002)
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht (overige)	(770)	(1.835)	(270)	(106)	(2.981)
Risico verbonden aan deviezen					
Termijncontracten: deviezen verkocht (CFH)	(316)	(651)	(2.627)	(974)	(4.569)
Termijncontracten: deviezen verkocht (overige)	631	(3.546)	(3.051)	(630)	(6.597)
Termijncontracten: deviezen aangekocht (overige)	(146)	1	-	-	(145)

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

PER EINDE VAN HET BOEKJAAR

Duizend euro	CONTRACTUELE VERVALDAG				TOTAAL
	< 1 MAAND	1 - 3 MAAND	3 MAAND - 1 JAAR	1 - 5 JAAR	
ACTIVA INSTRUMENTEN (REËLE WAARDE)					
Risico verbonden aan metaalprijsen					
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (CFH)	-	98	295	-	393
Termijnovereenkomsten: goederen aankoop (CFH)	534	1.073	7.313	12.107	21.027
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht (overige)	578	2.751	401	-	3.730
Risico verbonden aan deviezen					
Termijncontracten: deviezen verkocht (CFH)	1.807	3.630	19.181	590	25.208
Termijncontracten: deviezen verkocht (overige)	4.890	1.506	1.019	-	7.415
Termijncontracten: deviezen aangekocht (overige)	23	0	-	-	23
PASSIVA INSTRUMENTEN (REËLE WAARDE)					
Renterisico					
Rentevoetswaps	-	-	-	(626)	(626)
Risico verbonden aan metaalprijsen					
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (CFH)	(359)	(1.839)	(6.028)	(2.738)	(10.964)
Termijnovereenkomsten: goederen verkocht (overige)	(1.883)	(4.386)	(761)	-	(7.030)
Termijnovereenkomsten: goederen aangekocht (overige)	(88)	71	-	-	(16)
Risico verbonden aan deviezen					
Termijncontracten: deviezen verkocht (CFH)	(276)	(508)	(2.079)	(1.332)	(4.195)
Termijncontracten: deviezen aankoop (CFH)	(6)	(6)	(137)	(1.187)	(1.337)
Termijncontracten: deviezen verkocht (overige)	(362)	(678)	(11)	-	(1.051)
Termijncontracten: deviezen aangekocht (overige)	(823)	(2.446)	(669)	-	(3.939)

F34 TOELICHTING BIJ DE KASSTROMENTABEL

34.1 DEFINITIES

De kasstromentabel bestaat uit de kasstromen afkomstig van respectievelijk de bedrijfs-, de investerings- en de financieringsactiviteiten van de betreffende periode.

Voor de opmaak van de bedrijfskasstromen werd de indirecte methode toegepast. Het nettoresultaat werd aangepast voor:

- de impact van operaties die geen kasuitgaven inhouden zoals voorzieningen, waardeverminderingen, waardering aan marktwaarde, enz., evenals de wijziging in de behoefte aan bedrijfskapitaal;
- elementen van de opbrengsten en kosten verbonden aan de investerings- en de financieringskasstromen.

Duizend euro	2016	2017
Aanpassing voor niet-kastransacties		
Afschrijvingen	175.944	190.494
Aanpassing IAS 39	(5.403)	21.048
Negatief Goodwill opgenomen in de resultatenrekening	-	(10.900)
(Terugneming van) Bijzondere waardeverminderingen	22.899	11.779
Waardering aan marktwaarde van de voorraden en engagementen	(20.435)	(37.465)
Koersverschillen op leningen langetermijnleningen	1.297	(3.602)
Voorraden en voorzieningen voor dubieuze debiteuren	(880)	8.488
Afschrijving van kapitaalsubsidies	(726)	(671)
Op aandelen gebaseerde vergoedingen	3.548	6.129
Wijziging in voorzieningen	12.669	5.417
Totaal	188.912	190.714
AANPASSING VOOR ELEMENTEN DIE AFZONDERLIJK VERMELD OF GEKLASSEERD MOETEN WORDEN ONDER DE INVESTERINGS- OF FINANCIERINGSKASSTROMEN		
Belastingen van de periode	56.420	74.670
Interestkosten (-opbrengsten)	6.356	19.483
(Meerwaarde) Minwaarde op overdracht van vaste activa	3.999	5.504
Opbrengsten uit dividenden	(45)	(1.380)
Totaal	66.731	98.274
WIJZIGINGEN IN DE BEHOEFTE AAN BEDRIJFSKAPITAAL		
Voorraden	(135.153)	(439.601)
Handels- en overige vorderingen	(7.244)	(497.337)
Handels- en overige schulden	85.783	482.394
Zoals in de geconsolideerde balans	(56.614)	(454.544)
Transacties zonder impact op kasstromen (*)	59.724	47.791
Elders gepubliceerde transacties (**)	(7.228)	(4.489)
Impact van bedrijfsacquisities	-	195.485
Omrekeningsverschillen	17.370	(59.754)
Zoals in de geconsolideerde kasstromentabel	13.253	(275.509)

(*) De transacties zonder impact op kasstromen komen in de meeste gevallen van de waardering aan marktwaarde van voorraden en engagementen, van strategische en transactionele hedging resultaten en waardeverminderingen van voorraden en dubieuze debiteuren.

(**) De transacties die elders gepubliceerd worden zijn het gevolg van gewijzigde te ontvangen en nog te betalen interesten, dividenden en belastingen.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

Duizend euro	NETTO KAS EN -KASEQUIVALENTEN	LENINGEN (ZONDER KREDIET OP BANKREKENINGEN)	NETTO FINANCIËLE SCHULDEN
Per einde van het vorige boekjaar	71.275	411.996	340.721
Kasstroom van de periode	68.399	583.758	515.359
Impact van finale financiering voor stopgezette activiteiten	16.223	-	(16.223)
Per einde van het boekjaar	155.897	995.754	839.857
Per einde van het boekjaar, inclusief de stopgezette activiteiten	155.897	995.754	839.857

34.2 TOENAME VAN DE KASSTROMEN UIT BEDRIJFSACTIVITEIT

De kasstromen uit bedrijfsactiviteiten na belastingen bedroegen € 153,3 miljoen. De bedrijfskapitaalbehoeften stegen met € 275,5 miljoen in lijn met de stijging van de volumes en metaalprijsen.

34.3 TOENAME VAN DE KASSTROMEN UIT INVESTERINGSACTIVITEIT

De netto-kasstroom gebruikt in investeringsactiviteiten voor voorgezette activiteiten stegen met € 288,0 miljoen in 2017. De investeringen voor de voorgezette activiteiten bedroegen € 361,9 miljoen als de gekapitaliseerde O&O-kosten uitgesloten zijn, zoals in de Umicore-definitie over investeringen (zie Glossarium). Het gros van de kapitaaluitgaven is gelinkt aan Umicore's groei investeringen in schone mobiliteit en recyclage. Het segment Energy & Surface Technologies stond in voor 60% van de investeringen, voornamelijk voor de uitbreiding van de productiecapaciteit in kathodemateriaal.

De acquisities waren goed voor € 211,5 miljoen en bevatten de verwerving van 50% van Ordeg en van de stationaire emissiecontrole en zware diesel katalyse activiteiten van Haldor Topsoe in Automotive Catalyst en de verwerving van Eurotungstene in Cobalt and Specialty Materials (zie nota F8). De cash out werd gedeeltelijk teruggedraaid door de verkoop van Building Products (voor € 67,7 miljoen zoals in nota F42) en Umicore Vital Thin Film Product Technologies (voor € 6,5 miljoen, net van cash).

In 2016, de lijn 'interne transfer' van de net cashflow gegenereerd door investeringsactiviteiten reflecteert het feit dat de financiering die door Umicore was toegestaan aan de business unit Zinc Chemicals niet langer verloopt nadat de de-investering was afgerond. De financiering was terugbetaald als deel van betalingen.

34.4 AFNAME VAN DE KASSTROMEN UIT FINANCIERINGSACTIVITEIT

De kasstroom gebruikt in financieringsactiviteiten is vooral te wijten aan de nettostijging van de schuldgraad (€ 562,1 miljoen), het gebruik van eigen aandelen om opties uit te oefenen (€ 6,0 miljoen), de betaling van dividenden (€ 156,3 miljoen) en de betaling van intresten (€ 14,4 miljoen).

Duizend euro	2016	2017
Verwerving van materiële vaste activa	207.297	351.249
Verwerving van immateriële vaste activa	80.764	25.621
Verwerving van vaste activa	288.061	376.870
O&O-investeringen	15.228	14.926
Investering uit voortgezette activiteiten	272.833	361.944
Verwerving van vaste activa uit stopgezette activiteiten	14.505	3.305
Investeringen, inclusief de stopgezette activiteiten	287.338	365.250

F35 RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Duizend euro	2016	2017
Door derden gestelde zekerheden voor rekening van de Groep	61.099	57.329
Door de Groep gestelde zekerheden voor rekening van derden	4.178	937
Ontvangen zekerheden	84.728	109.735
Door derden in hun naam gehouden goederen en waarden maar op risico van de Groep	366.623	383.582
Verplichtingen tot aankoop en verkoop van vaste activa	4.815	3.754
Commerciële engagementen voor aangekochte te ontvangen basismaterialen	425.066	574.203
Commerciële engagementen voor verkochte te leveren basismaterialen	749.699	1.082.347
Goederen en waarden van derden gehouden door de Groep	1.794.320	1.902.691
Diverse rechten en verbintenissen	2.532	2.522
Totaal	3.493.060	4.117.100

35.1 DOOR DERDEN GESTELDE ZEKERHEDEN VOOR REKENING VAN DE GROEP

Deze zijn gewaarborgde en niet-gewaarborgde zekerheden gegeven door derden aan de schuldeisers van de Groep ter garantie van de aflossing van de actuele en toekomstige schulden en verplichtingen van de Groep.

35.2 DOOR DE GROEP GESTELDE ZEKERHEDEN VOOR REKENING VAN DERDEN

Deze zijn zekerheden of onomkeerbare verbintenissen gegeven door de Groep ten voordele van derden ter garantie van de voldoende aflossing van schulden en bestaande of toekomstige verplichtingen door derden jegens hun schuldeisers.

Er zijn geen engagementen tot leningen aan derde partijen.

35.3 ONTVANGEN ZEKERHEDEN

Dit zijn ontvangen panden en zekerheden die het toereikend voldoen van schulden en bestaande of potentiële engagementen van derden tegenover de onderneming en haar dochterondernemingen garanderen, met uitzondering van kasgaranties en obligaties.

De ontvangen zekerheden hebben betrekking tot crediteurenzekerheden gedekt door financiële instellingen. Deze zekerheden zijn opgemaakt voor het indekken van de goede uitwerking van werken door de crediteuren. Sommige delen van de ontvangen zekerheden hebben ook betrekking tot klantenzekerheden voornamelijk ontvangen van de moedermaatschappij in naam van één van de filialen. Een klein deel ervan van dit bedrag heeft betrekking op huurgaranties.

Deze garanties zijn opgenomen aan normale marktvoorwaarden en de reële waarde van deze items zijn gelijkwaardig aan de nettoboekwaarde. Geen enkele van deze zekerheden zijn in onderpand gegeven.

35.4 DOOR DERDEN IN HUN NAAM GEHOUDEN GOEDEREN EN WAARDEN MAAR OP RISICO VAN DE GROEP

Deze vertegenwoordigen goederen en waarden opgenomen in de balans van de Groep voor dewelke de onderneming en haar dochterondernemingen de risico's dragen en de opbrengst behouden, maar deze goederen en waarden bevinden zich niet in de panden van de onderneming en haar dochterondernemingen. Het betreft vooral geleasde voorraden aan derden, consignatievoorraden of over voorraden onder maakloonovereenkomsten bij derden.

35.5 COMMERCIEËLE ENGAGEMENTEN

Dit zijn engagementen gemaakt om metalen te leveren aan klanten of aangeleverd te krijgen van leveranciers tegen vastgestelde prijzen.

35.6 GOEDEREN EN WAARDEN VAN DERDEN GEHOUDEN DOOR DE GROEP

Dit zijn goederen en waarden die tijdelijk door de onderneming en haar dochterondernemingen bijgehouden worden, maar die de onderneming niet bezit. Het betreft voornamelijk geleasde voorraden, consignatievoorraden of voorraden onder maakloonovereenkomsten met derden.

De Groep leaset metaal (goud en zilver in het bijzonder) van en aan banken of andere derde partijen voor specifieke, meestal korte periodes. De Groep betaalt of ontvangt hiervoor leasevergoedingen. Op 31 december 2017 was het nettosaldo van deze leaseschuld € 715 miljoen tegenover € 675 miljoen op het einde van 2016. De toename is vooral te wijten aan hogere volumes en metaalprijzen.

F36 VOORWAARDELIJKE VORDERINGEN EN VERPLICHTINGEN

De Groep is onderhevig aan een aantal claims en wettelijke verplichtingen die samenhangen met de normale gang van zaken. Het management gelooft niet dat zulke claims een materiële negatieve impact zullen hebben op de financiële toestand van Umicore.

F37 VERBONDEN PARTIJEN

Duizend euro	2016	2017
TRANSACTIES MET JOINT VENTURES EN GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN		
Bedrijfsopbrengsten	108.523	208.385
Bedrijfskosten	(91.187)	(223.437)
Financiële opbrengsten	81	213
Financiële kosten	(1)	-
Ontvangen dividenden	(8.723)	(12.331)
Duizend euro	2016	2017
OPENSTAANDE POSTEN MET JOINT VENTURES EN GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN		
Handels- en overige vorderingen op ten hoogste één jaar	25.480	43.090
Handels- en overige schulden op ten hoogste één jaar	35.152	67.394
Te ontvangen leningen op ten hoogste één jaar	2.450	1.538

De transacties met de minderheidsbelangen en joint ventures van de Groep zijn hoofdzakelijk commerciële transacties, verkopen en aankopen van goederen en diensten.

Er zijn geen transacties met entiteiten die eigendom zijn van de kerndirectie.

Duizend euro	2016	2017
RAAD VAN BESTUUR		
Bezoldigingen en directe personeelsvoordelen	685.606	910.256
Vast gedeelte	227.322	289.433
Variabel gedeelte (op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen)	218.000	275.000
Waarden van de toegekende aandelen	232.606	322.456
Voordeel in natura bedrijfswagen voorzitter	2.971	2.767
Contributie tot de Zwitserse sociale zekerheid	4.404	20.600

Geen enkel variabel vergoedingselement (uitgezonderd de aanwezigheidsvergoeding) is voorzien in het bestuurdersstatuut. Geen enkele lening of waarborg werd door de onderneming aan de leden van de raad van bestuur toegekend.

Duizend euro	2016	2017
DIRECTIECOMITÉ		
Vergoedingen en andere voordelen	7.557.111	9.466.215
Kortetermijnpersoneelsvoordelen	3.352.140	4.312.306
Personeelsvoordelen na uitdiensttreding	1.299.414	1.202.590
Andere langetermijnvoordelen	968.760	983.562
Aandelengebaseerde betalingen	1.936.797	2.967.757

De gegevens hierboven bieden een boekhoudkundig zicht op de vergoeding van de raad van bestuur en het directiecomité en verschillen enigszins van de informatie vervat in het remuneratieverslag onder het corporate governance hoofdstuk.

In de hierboven weergegeven tabellen worden de werkgeversbijdragen op het vlak van de sociale zekerheid, indien toepasselijk, weergegeven en opgenomen onder de kortetermijnpersoneelsvoordelen. Deze zijn niet vermeld in het remuneratieverslag.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

In verband met de op aandelengebaseerde incentives vertegenwoordigen de cijfers met betrekking tot de toekenning van aandelen, zoals opgenomen in de op aandelengebaseerde betalingen, de waarde van de aandelen toegekend in 2017 voor diensten gepresteerd in 2016. Het remuneratieverslag vermeldt de waarde van de aandelen toegekend in 2018 voor diensten gepresteerd in het besproken jaar, d.w.z. 2017.

De cijfers met betrekking tot het niet-uitgestelde deel van cashvergoedingen, gerelateerd aan de individuele prestaties van 2017 zijn opgenomen in de kortetermijnpersoneelsvoordelen, vertegenwoordigen het niveau van de voorzieningen op het einde van het boekjaar. Het remuneratieverslag vermeldt de werkelijk betaalde bedragen.

De voorzieningen geboekt voor het uitgestelde deel van variabele cashvergoeding met als referentiejaar 2017, zijn opgenomen in de andere langetermijnvoordelen. De in 2019 en 2020 te betalen bedragen zullen afhankelijk zijn van prestaties gemeten over een langere termijn en de juiste bedragen zullen opgenomen worden in het remuneratieverslag van de betrokken jaren.

F38 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Umicore kondigde na de raad van bestuur van 8 februari 2018 aan dat ze aan de algemene vergadering van aandeelhouders de uitkering van een bruto dividend van € 0,7 per aandeel zal voorstellen. Hiervan werd reeds € 0,325 per aandeel uitbetaald als interim dividend in september 2017.

Op datum van 8 februari 2018 heeft Umicore 22.400.000 nieuwe aandelen geplaatst bij institutionele en andere investeerders via een accelerated bookbuild onder vrijstelling voor private plaatsingen. De nieuwe aandelen vertegenwoordigen 10% van het bestaande aantal aandelen vóór de transactie (224.000.000). De nieuwe aandelen werden vanaf 12 februari 2018 toegelaten tot de verhandeling op Euronext Brussel. Bijgevolg bedragen het totaal aantal aandelen en stemrechten (en dus ook de noemer) 246.400.000 vanaf dezelfde dag. De opbrengsten (€ 892 miljoen) zullen gebruikt worden voor Umicore's investeringen in groei en zal Umicore meer flexibiliteit geven voor toekomstige overnames. De nieuwe aandelen hebben recht op een dividendbetaling van € 0,375, wat overeenkomt met de balans van het bruto jaarlijkse dividend voor 2017, onderworpen aan de goedkeuring van de aandeelhouders van het volledige jaardividend van € 0,7 per aandeel.

Umicore heeft eind november 2017 aangekondigd dat het overeengekomen is om zijn Europese Technical Materials afdeling te verkopen aan Saxonia Edelmetalle GmbH, een gevestigd Duits raffinadeur en fabrikant van chemische edelmetaalverbindingen, halffabrikaten en contactdelen. De overeenkomst betreft de activiteiten van Technical Materials in Duitsland en Italië, die contactmaterialen en soldeerlegeringen vervaardigen voor technische toepassingen. Deze activiteiten genereerden in 2016 een gezamenlijke omzet van € 163 miljoen. De transactie werd afgerond eind januari 2018.

Umicore heeft op december 2017 bekendgemaakt dat het een overeenkomst heeft bereikt voor de overname van Materia's intellectuele eigendomsrechten en bedrijfsactiviteiten inzake metathesekatalysatoren voor een bedrag van 27 miljoen USD. Materia is een toonaangevend Amerikaans producent van metathesekatalysatoren en thermohardende harsen. Op het vlak van metathese is het bedrijf technologisch marktleider in homogene katalysatoren dankzij een unieke gepatenteerde technologie ontwikkeld door onder andere Prof. Robert H. Grubbs, Nobelprijs laureaat in Scheikunde in 2005, en haar brede portefeuille specifieke metathesekatalysatoren. De transactie is afhankelijk van opschortende voorwaarden en was gefinaliseerd in de loop van januari 2018.

F39 WINST PER AANDEEL

Euro	2016	2017
Zonder afgesplitste activiteiten		
Afgekondigde winst per aandeel - basisberekening	0,83	0,98
Afgekondigde winst per aandeel - na verwateringseffect	0,825	0,97
Met afgesplitste activiteiten		
Afgekondigde winst per aandeel - basisberekening	0,60	0,97
Afgekondigde winst per aandeel - na verwateringseffect	0,595	0,96
Recurrente winst per aandeel	1,07	1,22

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

De hiernavolgende resultaten worden als teller gebruikt voor de berekening van de winst per aandeel voor zowel de basisberekening als de berekening na verwatering:

CIJFERS IN DE TELLER

Duizend euro	TOELICHTING	2016	2017
Geconsolideerd nettoresultaat, aandeel van de Groep	F9		
Zonder afgesplitste activiteiten		181.203	214.836
Met afgesplitste activiteiten		130.724	211.943
Recurrent geconsolideerd nettoresultaat, aandeel van de Groep	F9	232.855	266.771

De hiernavolgende aandelenaantallen worden gebruikt als noemer voor de berekening van de winst per aandeel voor zowel de basisberekening als de berekening na verwatering:

CIJFERS IN DE NOEMER

	2016	2017
Aantal uitstaande aandelen per 31 december	224.000.000	224.000.000
waarvan aandelen in eigen bezit	5.346.300	4.505.567
waarvan uitstaande aandelen	218.653.700	219.494.433
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen	217.775.656	219.079.587
Potentiële verwatering door de aandelenoptieplannen	1.594.664	2.069.303
Aangepast gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen	219.370.320	221.148.890

Het totaal aantal uitstaande aandelen is exclusief de eigen aandelen, die aangehouden worden voor bestaande aandelenoptieplannen of beschikbaar zijn voor verkoop. De noemer voor de berekening van de verwaterde winst per aandeel houdt rekening met een wijziging in de aandelenopties.

Op 16 oktober 2017 werd elk Umicore aandeel gesplitst in twee nieuwe aandelen. Als een resultaat op eind december wordt het kapitaal van Umicore nu voorgesteld door 224.000.000 volledig betaalde aandelen zonder nominale waarde.

In 2017 zijn geen nieuwe aandelen uitgegeven als gevolg van de uitoefening van aandelenoptieplannen met daaraan verbonden inschrijvingsrechten. Tijdens het jaar heeft Umicore 1.597.551 eigen aandelen gebruikt voor de uitoefening van aandelenopties en 71.912 voor de toegekende aandelen. Gedurende 2017 heeft Umicore 828.730 eigen aandelen ingekocht. Per 31 december 2017 bezat Umicore 4.505.567 eigen aandelen, wat overeenstemt met 2,01% van de totale uitgegeven aandelen op dat moment.

F40 IFRS- ONTWIKKELINGEN

De volgende **nieuwe standaarden en wijzigingen** aan standaarden werden gepubliceerd, maar zijn **nog niet** voor het eerst **verplicht** van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2017 en **zijn goedgekeurd door de EU**:

- **IFRS 9** 'Financiële instrumenten', ingangsdatum: 1 januari 2018. De standaard behandelt de classificatie, waardering en het niet langer in de balans opnemen van financiële activa en verplichtingen en algemene hedge accounting.

Gebaseerd op de resultaten van een gedetailleerde analyse in het tweede semester van 2017 is de kans groot dan de 'IAS39 correctie' aanzienlijk zal beperkt worden doordat IFRS9 meer flexibiliteit toelaat. De exacte impact per activiteit wordt momenteel onderzocht. Voor de fysieke afsparen en voorraden zullen provisies voorzien worden voor elke niet-gebalanceerde positie en onzekerheden. De analyse van de verwachte aanpassingen door een voorzien kredietverliesmodel loopt.

- **IFRS 15** 'Opbrengsten uit contracten aangegaan met klanten'. De standaard zal resulteren in een betere financiële verslaggeving van opbrengsten en een betere globale vergelijkbaarheid van de opbrengsten die gerapporteerd worden in de jaarrekening. Entiteiten die IFRS toepassen zijn verplicht deze standaard toe te passen met ingangsdatum op of na 1 januari 2018.

De opbrengstenstromen en oorzaken voor opbrengsterkenning werden geanalyseerd voor alle business units in 2017 om te verzekeren dat we gealigneerd zijn met het 5-stappen model onder IFRS15. Gebaseerd op de gedetailleerde analyse kan er besloten worden dat er geen materiële verschillen zijn tussen de huidige opbrengstenerkenning en die onder IFRS 15.

De volgende **nieuwe standaarden en wijzigingen** aan standaarden werden gepubliceerd, maar zijn **nog niet** voor het eerst **verplicht** van toepassing voor het boekjaar startend op 1 januari 2017 en **zijn nog niet goedgekeurd door de EU**:

- **IFRS 16** 'Leasing'. Deze standaard vervangt de huidige richtlijnen uit IAS 17 en heeft grote gevolgen voor de boekhoudkundige behandeling van leasing, in het bijzonder voor de leaseneemers. Onder IAS 17 waren leasingnemers vereist om een onderscheid te maken tussen financiële leasing (op balans) en operationele leasing (buiten balans). IFRS 16 vereist echter dat de leasingnemers een leasingschuld opnemen op basis van de verwachte toekomstige betalingen en een "gebruiksrechtactief" creëert voor praktisch alle leasing contracten. Voor leasinggevers blijft de boekhoudkundige behandeling nagenoeg dezelfde. Desalniettemin heeft de IASB de richtlijn betreffende de definitie van een lease veranderd (naast ook de richtlijn voor de combinatie of splitsing van contracten), wat betekent dat ook de leasinggevers gevolgen hebben door de nieuwe standaard. Onder IFRS 16 is een contract deels of volledig een lease contract als de overdracht van het beschikkingsrecht voor een specifiek actief en voor een bepaalde periode voorzien is, in ruil voor een bepaalde last. Er werd een project opgestart in 2017 waarin de voorbereidende fase, het verzamelen van alle contracten en nodige info voor IFRS16 werd opgestart. Gedurende 2018 zal het management in nauwe samenwerking met de lokale verantwoordelijken, de impact verder evalueren. IFRS 16 bevat een uitzonderingsregel voor leases met betrekking tot mineralen, olie, gas en gelijkaardige niet-vernieuwbare grondstoffen. Bijgevolg vallen Umicore's metaal leases niet onder de leasing standaarden IAS 17 en IFRS 16. Umicore heeft geen andere significante leasingcontracten en derhalve is de impact van de toepassing van IFRS verwacht beperkt te zijn.
- **IFRIC 23**, onzekerheid over belastingbehandelingen (effectief 1 januari 2019). De interpretatie verduidelijkt de boekhoudkundige behandeling van onzekerheden in belastingen. De interpretatie wordt toegepast op de bepaling van belastingwinst (verlies), belastingbasis, niet gebruikt belastingverliezen, niet gebruikte belastingwinsten, wanneer er onduidelijkheid is over de behandeling onder IAS 12. Umicore analyseert de belastingonzekerheden in de groep en de mogelijke impact.

Voor alle andere nieuwe interpretaties en standaarden die nog niet verplicht zijn vanaf 1 januari 2017, heeft het management geen indicaties dat dit een materiële impact zal hebben op de financiële rapportering van de Groep.

F41 AUDIT VERGOEDING

De globale auditvergoeding voor de statutaire auditor en zijn filialen bedroeg € 4,0 miljoen, inclusief een bedrag van € 1,8 miljoen voor de statutaire auditmissies (€ 0,5 miljoen voor de audit van de moedermaatschappij) en € 2,2 miljoen voor de niet-statutaire auditdiensten. Deze omvatten auditgerelateerde en andere certificeringsdiensten (€ 0,4 miljoen) en andere niet-auditgerelateerde diensten (€ 1,8 miljoen).

F42 STOPGEZETTE ACTIVITEITEN

Binnen het kader van Umicore's herziening van de activiteitenportefeuille werd een proces opgestart in 2015 om de Zinc Chemicals en Building Products business units voor te bereiden op een toekomst buiten de Umicore Groep. Het management onderzocht of aan bepaalde criteria werd voldaan om beide activiteiten als stopgezette bedrijfsactiviteiten weer te geven. Op basis van deze analyse is besloten om beide business units te presenteren als stopgezette bedrijfsactiviteiten vanaf 30 juni 2015.

Als gevolg hiervan worden de stopgezette bedrijfsactiviteiten weergegeven in een post op de balans en word deze hieronder verder toegelicht. Dit gebeurt in overeenstemming met IFRS 5 en met eliminatie van balansposities tussen de voortgezette en stopgezette bedrijfsactiviteiten. Vanaf 30 juni 2015 werden geen afschrijvingen meer gerapporteerd voor de niet-voortgezette activiteiten. Er werden geen aanpassingen gemaakt waarbij de netto boekwaarde van de stopgezette activiteiten vergeleken worden met de werkelijke waarde minus de verkoopkosten.

In juni 2016 heeft Umicore aangekondigd dat het een overeenkomst bereikt had met OpenGate Capital (een US gebaseerde private equity investeerder) over de verkoop van Zinc Chemicals. De transactie is vervolledigd op eind oktober 2016. Alle resultaten van Zinc Chemicals vóór eind oktober zijn getoond onder de niet-voortgezette activiteiten.

In mei 2017 kondigde Umicore aan dat het exclusieve onderhandelingen aanging met Fedrus International voor de verkoop van Building Products. De transactie werd afgerond eind september 2017. Alle resultaatrekeningen van Building Products voor eind september werden getoond onder stopgezette activiteiten.

Vanaf 1 juli 2017 werden de activiteiten van Ieqsa overgebracht naar de voortgezette activiteiten in het corporate segment.

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

ACTIVA EN PASSIVA UIT STOPGEZETTE ACTIVITEITEN

Duizend euro	31/12/2016	31/12/2017
Vaste activa	90.344	-
Materiële vaste activa	62.137	-
Deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	15.981	-
Handels- en overige vorderingen	12.226	-
Vlottende activa	163.140	-
Voorraden	92.531	-
Handels- en overige vorderingen	23.931	-
Kas en kasequivalenten	45.326	-
Overige vlottende activa	1.352	-
TOTAAL DER ACTIVA	253.484	-
Verplichtingen op meer dan één jaar	39.768	-
Voorzieningen voor personeelsvoordelen	36.896	-
Financiële schulden	487	-
Handels- en overige schulden	2.385	-
Verplichtingen op ten hoogste één jaar	105.140	-
Financiële schulden	371	-
Handels- en overige schulden	103.478	-
Overige schulden op ten hoogste één jaar	1.291	-
TOTAAL DER PASSIVA	144.908	-

De analyse van de resultaten van de stopgezette bedrijfsactiviteiten en de kasstromen worden hieronder weergegeven. Deze bevatten een aanpassing van de voorgaande perioden in overeenstemming met IFRS 5:

VERKORTE RESULTATENREKENING VAN DE STOPGEZETTE ACTIVITEITEN

Duizend euro	2016	2017
Bedrijfsopbrengsten	661.311	334.291
Bedrijfskosten	(696.754)	(333.507)
Bedrijfsresultaat	(35.445)	783
Netto financiële kosten	(3.031)	(1.023)
Aandeel in het resultaat van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	1.254	859
Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	(37.222)	619
Belastingen op het resultaat	(13.081)	(3.512)
Resultaat van de periode	(50.303)	(2.893)
Winst per aandeel uit stopgezette activiteiten	(0,23)	(0,01)
Winst per aandeel na verwatering uit stopgezette activiteiten	(0,23)	(0,01)

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

VERKORTE KASSTROMENTABEL VAN DE STOPGEZETTE ACTIVITEITEN

Duizend euro	2016	2017
Kasstromen voortkomend uit bedrijfsactiviteiten	(63.363)	6.800
Kasstromen voortkomend uit investeringsactiviteiten	28.909	(42.710)
Kasstromen voortkomend uit financieringsactiviteiten	(22.579)	7.031
Invloed van de wisselkoers op de aangehouden liquide middelen	(3.002)	(224)
Nettokas en - kasequivalenten uit stopgezette bedrijfsactiviteiten	(60.034)	(29.103)
Nettokas en - kasequivalenten bij het begin van het boekjaar uit stopgezette bedrijfsactiviteiten	37.872	45.326
Impact van finale financiering voor stopgezette activiteiten	67.488	(16.223)
Nettokas en - kasequivalenten op het einde van het boekjaar uit stopgezette bedrijfsactiviteiten	45.326	-

In overeenstemming met de boekhoudnormen heeft de groep ervoor gekozen om te bepalen of de maatregelen zullen voortgezet worden in de toekomst en als resultaat, worden de transacties binnen de groep tussen de voortgezette en stopgezette activiteiten niet geëlimineerd voor zover dat de maatregelen zullen blijven duren in de toekomst en de bedragen zullen externe opbrengsten/kosten worden in toekomstige perioden.

De commerciële transacties tussen voortgezette en stopgezette activiteiten bedragen € 5,2 miljoen in de operationele uitgaven van de stopgezette activiteiten en € 0,8 miljoen in het operationeel inkomen van de stopgezette activiteiten (inachtnaam van 9 maanden van resultaat van stopgezette activiteiten).

De balans van Building Products op eind september op dewelke de berekening van de meerwaarde bij verkoop gebaseerd is, ziet er als volgt uit:

AKTIVA EN PASSIVA VAN VERKOCHTE STOPGEZETTE BEDRIJFSACTIVITEITEN

Duizend euro	30/09/2017
Vaste activa	76.856
Vlottende activa	229.311
TOTAAL DER ACTIVA	306.166
Eigen vermogen	81.934
Overgedragen resultaten en reserves	87.609
Elementen die naar de eigen vermogen geherclassificeerd worden	(5.796)
Elementen die naar de resultatenrekening geherclassificeerd worden	120
Verplichtingen op meer dan één jaar	47.833
Verplichtingen op ten hoogste één jaar	176.400
TOTAAL DER PASSIVA	224.234
Verkoop prijs	67.666
Gerealiseerde meerwaarde	(14.148)

De overeenstemming tussen het betaalde bedrag en de kasstroom van de investeringsactiviteiten van de voortgezette activiteiten is toegelicht in Nota 34.

Beknopte jaarrekening van de moederonderneming

De jaarrekening van Umicore wordt hierna volgens een beknopt schema voorgesteld.

Overeenkomstig het Wetboek van Vennootschappen zullen de jaarrekening van Umicore evenals het jaarverslag en het verslag van de commissaris bij de Nationale Bank van België neergelegd worden.

Deze verslagen kunnen op aanvraag verkregen worden bij:

UMICORE

Broekstraat 31

B-1000 Brussel (België)

In zijn verslag heeft de commissaris geen voorbehoud gemaakt betreffende de jaarrekening van Umicore.

De wettelijke reserve van € 50,0 miljoen die inbegrepen is in de overgedragen winst is niet beschikbaar voor uitkering.

Duizend euro	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2017
BEKNOPTE BALANS PER 31 DECEMBER			
1. ACTIVA			
Vaste activa	3.835.808	3.847.718	4.117.701
II. Immateriële vaste activa	88.287	117.183	110.018
III. Materiële vaste activa	353.974	365.507	398.464
IV. Financiële vaste activa	3.393.547	3.365.028	3.609.219
Vlottende activa	684.601	752.880	950.746
V. Vorderingen op meer dan één jaar	373	373	373
VI. Voorraden en bestellingen in uitvoering	343.868	351.864	339.484
VII. Vorderingen op ten hoogste een jaar	163.725	216.042	381.570
VIII. Geldbeleggingen	162.043	164.809	200.213
IX. Liquide middelen	951	1.901	780
X. Overlopende rekeningen	13.641	17.891	28.326
Totaal activa	4.520.409	4.600.598	5.068.447
2. PASSIVA			
Eigen vermogen	1.214.164	1.222.013	1.211.092
I. Kapitaal	500.000	500.000	500.000
II. Uitgiftepremies	6.610	6.610	6.610
III. Herwaarderingsmeerwaarden	91	91	91
IV. Reserves	330.067	289.770	281.908
V. Overgedragen resultaat	236.627	270.367	264.754
Vbis. Resultaat van de periode	135.456	148.537	149.816
VI. Kapitaalsubsidies	5.313	6.638	7.913
Vorzieningen en uitgestelde belastingen			
VII.A. Voorzieningen voor risico's en kosten	109.685	111.775	117.426
Schulden	3.196.560	3.266.810	3.739.929
VIII. Schulden op meer dan één jaar	1.572.000	1.981.249	1.693.125
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	1.563.686	1.193.761	1.973.509
X. Overlopende rekeningen	60.873	91.800	73.295
Totaal passiva	4.520.409	4.600.598	5.068.447

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

Duizend euro	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2017
RESULTATENREKENING			
I. Bedrijfsopbrengsten	2.961.093	2.415.676	2.960.635
II. Bedrijfskosten	(2.888.281)	(2.412.640)	(2.900.861)
III. Bedrijfsresultaat	72.812	3.036	59.774
IV. Financiële opbrengsten	182.294	258.002	161.063
V. Financiële kosten	(106.570)	(113.178)	(69.747)
VI. Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening	148.536	147.860	151.090
X. Belastingen op het resultaat	(13.080)	677	(1.274)
XI. Resultaat van het boekjaar	135.456	148.537	149.816
XIII. Te bestemmen resultaat v/h Boekjaar	135.456	148.537	149.816

Duizend euro	2015	2016	2017
RESULTAATVERWERKING			
A. Resultaatverwerking	511.065	520.620	568.719
1. Te bestemmen winst (te verwerken verlies) van het boekjaar	135.456	148.537	149.816
2. Overgedragen winst/verlies (-)	375.609	372.083	418.903
C. Toevoeging aan het eigen vermogen	(8.482)	40.296	7.862
3. Aan de reserve voor eigen aandelen	(8.482)	40.296	7.862
D. Over te dragen resultaat ⁽¹⁾	372.083	418.903	414.569
2. Over te dragen winst/verlies (-)	372.083	418.903	414.569
F. Uit te keren winst ⁽¹⁾	(130.500)	(142.013)	(162.012)
1. Vergoeding van het kapitaal gewone aandelen	(130.500)	(142.013)	(162.012)

(1) Het totaal bedrag van deze twee rubrieken zal worden aangepast om rekening te houden met het aantal eigen aandelen aangehouden door Umicore op de datum van de algemene vergadering van aandeelhouders van 26 april 2018. Het brutodividend van € 0,70 per aandeel blijft ongewijzigd.

	(DUIZEND EURO)	AANTAL AANDELEN
STAAT VAN HET KAPITAAL		
A. Maatschappelijk kapitaal		
1. Geplaatst kapitaal		
Per einde van het vorig boekjaar	500.000	224.000.000
Per einde van het boekjaar	500.000	224.000.000
2. Samenstelling van het kapitaal		
2.1. Soorten aandelen		
Gewone aandelen	500.000	224.000.000
2.2. Aandelen op naam of aan toonder		
Op naam		41.908.468
Aan toonder		182.091.532
E. Toegelaten maar niet geplaatst kapitaal	50.000	

FINANCIËLE TOELICHTINGEN

	% KAPITAAL	AANTAL AANDELEN	BEKENDMAKING
G. AANDEELHOUDERSTRUCTUUR ⁽¹⁾			
Family Trust Desmarais, Albert Frère and Groupe Bruxelles Lambert S.A.	15,00	33.605.672	24/09/2015
BlackRock Investment Management	4,86	10.876.681	14/08/2017
APG Asset management	3,00	6.728.778	24/10/2016
Vanguard International Growth Fund	3,02	6.775.231	06/12/2017
Overige aandeelhouders	72,10	161.508.071	31/12/2017
Eigen aandelen in het bezit van Umicore	2,01	4.505.567	31/12/2017
	100,00	224.000.000	
waarvan free float	100,00	224.000.000	

(1) Op 31 december 2017, zijn 5.218.199 opties op aandelen uitstaande. In deze opties zijn er 5.218.199 met recht tot aankoop op bestaande aandelen weerhouden door Umicore.

Verklaring over verantwoordelijkheid van het management

Hierbij verklaren wij – voor zover ons bekend – dat de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31 december 2017 opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie, en de in België van toepassing zijnde wettelijke voorschriften, een getrouw beeld geeft van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van de Groep en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, en dat het jaarverslag een getrouw beeld geeft van de ontwikkeling en de resultaten van het bedrijf en van de positie van de vennootschap en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, alsmede een beschrijving geeft van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.

16 maart 2018,

Marc Grynberg
Chief Executive Officer